

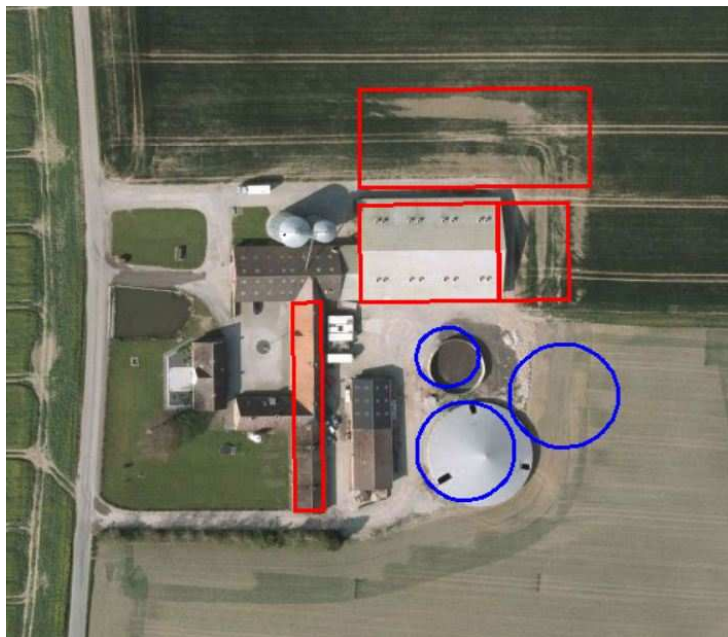
Miljøgodkendelse

9. september 2013

Hårslevgård

Ting Jellinge Vej 6, 4262 Sandved

CVR-nr. 29341567

Center for Miljø og Natur
Næstved Kommune
Rådmandshaven 20
4700 Næstved

Miljøgodkendelse til udvidelse af eksisterende svineproduktion på Ting Jellinge Vej 6, 4262 Sandved, CVR-nr. 29341567.

Lars Andersen, ejer af Ting Jellinge Vej 6, 4262 Sandved ansøger om en miljøgodkendelse efter husdyrgodkendelseslovens § 12 i forbindelse med udvidelse af slagtesvinebesætningen. I den forbindelse udvides dyreholdet fra ca. 189 dyreenheder (DE) til 592 dyreenheder.

Der ønskes udvidelse af eksisterende staldanlæg ved tilbygning på eksisterende østgavl, opførelse af ny staldbygning mod nord, etablering af ny gyllebeholder samt ny gastæt kornsilo.

Ejendommen driver ca. 232 ha udbringningsarealer, og der er indgået aftale om afsætning af 5.000 m³ svinegylle årligt til Hashøj Biogas. Der er ikke aftale om, at ansøger tager gylle retur fra biogasanlægget.

På baggrund af nedenstående materiale og de heraf afledte vilkår meddeler Næstved Kommune hermed godkendelse til svineproduktionen på Ting Jellinge Vej 6, 4262 Sandved i henhold til § 12 i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – nr. 1486 af 04/12/2009 med senere ændringer

- ansøgningen om miljøgodkendelse fremsendt via www.husdyrgodkendelse.dk (nr. 34.261, version 6) og supplerende oplysninger til denne,
- den miljøtekniske beskrivelse og vurdering af drift og anlæg (bilag 1) samt
- vurdering af udbringningsarealernes placering og miljøbelastning (bilag 2),
- hørings svar fra Slagelse Kommune

Oplysninger om ejendom og husdyrbrug

Ejendomsnummer	3700001955
Matrikelnummer	19a, Hårslev By, Hårslev m.fl.
CVR	29341567
CHR	73716
Ejendommens ejer	Lars Andersen, Korsørvej 5, 4250 Fuglebjerg
Husdyrbrugets ejer	Lars Andersen, Korsørvej 5, 4250 Fuglebjerg
Kontaktperson	Lars Andersen, tlf. 28402585

Indledning

I forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, har Næstved Kommune med bistand fra konsulentfirmaerne Grontmij A/S og AGLAJA vurderet det ansøgte projekts mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne. Vurderingen er foretaget i henhold § 19 - § 26 i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – nr. 1486 af 04/12/2009 med senere ændringer.

Vurderingen fremgår af bilag 1 og 2 og er sammen med ansøgningen baggrund for miljøgodkendelsens vilkår. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget på Ting Jellinge Vej 6, 4262 Sandved kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie.

Grundlaget for vurderingerne og de stillede vilkår er:

- Ansøgning om miljøgodkendelse nr. 34261, indkommet den 04.06.2012. Den er siden blevet ændret og tilpasset. Den endelige version, version 6 forelå den 21.05.2013 og danner grundlag for godkendelsen.
- Supplerende oplysninger fra løbende korrespondance ved mail og breve fra ansøgers konsulent hos Landboforeningen Gefion.
 - Brev af den 19.04.2013 fra konsulent med supplerende oplysninger
 - Brev fra den 01.05.2013 fra ansøger med supplerende oplysninger
 - Brev af den 02.05.2013 fra konsulent med supplerende oplysninger
 - Brev af den 21.05.2013 fra konsulent med supplerende oplysninger
 - Høringsbrev fra Slagelse Kommune

Resume

Bedriften ønsker at udvide sin nuværende slagtesvinebesætning fra 7.350 slagtesvin (30-102 kg), svarende til 188,8 DE til 21.000 slagtesvin (30-107 kg), svarende til 591,8 DE.

Der ønskes etableret en ny slagtesvinestald, en udvidelse af eksisterende slagtesvinestald, ny gyllebeholder med fast overdækning samt en ny gastæt kornsilo.

Den nye stald samt tilbygningen indrettes med delvis spaltegulv 50-75 % fast gulv. Eksisterende stald renoveres ikke og har delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv.

Ammoniakemissionen fra anlæggene (stald og lager) er beregnet til 6.308 kg N /år. Dette er en forøgelse på 3.984 kg N/år i forhold til nudriften. Næstved kommune har vurderet at ammoniakemission fra stalde og lagre maksimalt må være 6.454 kg NH₃-N/år i forhold til opfyldelse af kravet om anvendelse af den bedst tilgængelige teknologi (BAT).

Der drives ca. 232 ha ejede og forpagtede arealer, og der er indgået aftale om årlig afsætning af 5.000 m³ husdyrgødning til Hashøj Biogas, Vemmeløsevej 19A, 4261 Dalmore. Der returneres ikke forarbejdet husdyrgødning.

Udbringningsarealerne ligger i oplandet til Karrebæk Fjord, og er placeret med henholdsvis 183 ha i nitratklasse 3 og 48,8 ha i nitratklasse 2. For at overholde det generelle krav til reduktion af nitratudvaskningen har ansøger valgt at etablere 5,0 % ekstra efterafgrøder udover det til enhver tid lovpligtige krav for efterafgrøder. Dyretrykket på arealerne er på 1,29 DE/ha.

Det er beregnet, at udvaskningen af kvælstof fra det ansøgte projekt udgør 0,01 % af den samlede udvaskning til Karrebæk Fjord.

Fosforoverskuddet på arealerne er på 1,7 kg P/ha/år, og det er vurderet, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning med fosfor på Karrebæk Fjord.

Ved og på udbringningsarealerne er der nogle vandhuller, som vurderes at være levested for en eller flere bilag IV arter. For at undgå tilstandsændring af deres levesteder stilles der vilkår om at vandhuller ryddes og oprensnes med års mellemrum.

Naboorientering og partshøring

I henhold til § 55 i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – nr. 1486 af 04/12/2009 skal kommunen foretage en offentlig forannoncering om modtagelse af en § 12, stk. 2 ansøgning. Forannonceringen fandt sted den 26-03 2013. I den forbindelse modtog kommunen kommentarer vedr. lugt, støj og fluer fra bedriften. Bemærkningerne er indarbejdet i den miljøtekniske beskrivelse, bilag 1, hvor vi har vurderet det relevant.

I et brev af den 04.07.2013 blev parter til Ting Jellinge Vej 6, 4262 Sandved orienteret om, at udkast til afgørelse forelå, og at de havde 6 uger til at kommentere det, som part i sagen. Parter er i denne forstand alle beboelser beliggende indenfor konsekvensområdet på 1.058 m fra henholdsvis den eksisterende og de ansøgte nye stalde, samt bortforpagtere af jord til Ting Jellinge Vej 6.

Næstved Kommune har modtaget bemærkninger til udkastet til afgørelsen i høringsperioden. Bemærkninger er indarbejdet i den miljøtekniske beskrivelse, bilag 1, hvor vi har vurderet det relevant. Det vedr. afsnittene om BAT, lugt, fluer, transporter og landskabsmæssige forhold.

Miljøgodkendelsens gyldighed og behovet for supplerende tilladelser m.v.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Næstved Kommune.

Godkendelsen gælder for det konkrete projekt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for vores vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til det ansøgte dyrehold og staldanlæg. Godkendelsen fritager ikke fra krav om eventuel anmeldelse, tilladelse, godkendelse og/eller dispensation efter anden lovgivning, f.eks. Museumsloven, Naturbeskyttelsesloven, vandforsyningsloven, Vandløbsloven og bygge Lovgivingen.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – nr. 1486 af 04/12/2009 med senere ændringer. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt.

Godkendelsen gives på følgende vilkår

Vilkår for driften af anlæggene og husdyrproduktionen

Generelle vilkår

1. Den maksimalt tilladte årsproduktion omfatter en slagtesvinebesætning på 21.000 slagtesvin (30-107 kg) , svarende til 591,8 DE. Dyreenhederne er beregnet efter husdyrgødningsbekendtgørelse nr. 764 af 28.06.2012.
2. Ejendommen/produktionen skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med ansøgningen version 6, fra den 21.05.2013, den miljøtekniske beskrivelse og vurdering (bilag 1) og beskrivelsen og vurdering af arealer (bilag 2) med tilhørende vilkår.

3. Medarbejdere skal være orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i den.
4. Etablering af ny slagtesvinestald/udvidelse af eksisterende slagtesvinestald skal være påbegyndt senest 2 år efter godkendelsen er meddelt, dvs. inden den 09.09.2015.
5. Ejendommen skal være oppe på fuld husdyrproduktion senest 3 år efter godkendelsen er meddelt, dvs. inden den 09.09.2016.

Landskabsinteresser

6. Nye anlæg skal opføres som beskrevet i ansøgningen, med samme materialevalg og farvevalg som de tilsvarende eksisterende bygningsdele.
7. Øst for staldbygningerne, samt både øst og syd for gyllebeholderne skal der etableres og stedse vedligeholdes beplantning, som i løbet af 4-5 år giver en vedvarende, slørende og afskærmende effekt. Placeringen fremgår af bilag 1.3. Beplantningsbæltet skal bestå af mindst 4 rækker, og det skal indeholde buske og løvfældende træer. Det skal plantes seneste et år efter at byggeriet er opført.
8. Der skal nord for ejendommen etableres og stedse vedligeholdes en beplantning. Denne behøver ikke være i hele ejendommens længde. Inden beplantningen etableres skal der forinden fremsendes en beplantningsplan til godkendelse hos kommunen. Planen skal fremsendes, så det er muligt at beplantningen etableres, senest et år efter at byggeriet er opført.
9. Der skal etableres en afskærmende beplantning vest for oplagspladsen for døde dyr.

Indretning af staldanlæg

10. De nye stalde skal indrettes med delvist fast gulv (50-75 %).
11. Der skal foretages varmfordeling ved gulvvarmeslanger i alle staldsektioner.

Foder

12. Foderet skal tilsættes fytase, svarende minimum til foderkonsulentens anbefalede dosis med tilsvarende reduktion af fosfor i fodret
13. Den totale mængde P ab lager pr. år beregnet som P/DE ab lager gange det årlige antal dyreenheder skal være mindre end 12.227 kg P pr. år, svarende til 20,69 kg P/DE.
14. Der skal føres en logbog eller produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
 - antal producerede dyr
 - gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs-, og afgangsvægt/slagtevægt)
 - foderforbrug pr. kg tilvækst
 - det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i foderblandingerne.
15. P ab lager skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder

16. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
17. Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst 3 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende

Energi- og vandforbrug

18. Bedriftens forbrug af energi, vand og olie skal kunne dokumenteres overfor tilsynsmyndigheden.
19. Ejendommen skal besigtiges af en energikonsulent. Besigtigelsen skal gennemføres inden byggeriet påbegyndes, så eventuelle ændringer kan indarbejdes i de nye stalde. Dokumentation for besigtigelsen skal kunne forevises på kommunens forlangende.
20. Der skal i de nye stalde opsættes energieffektive ventilatorer. Hvis der senere er behov for udskiftning af ventilatorer i de eksisterende stalde, skal de udskiftes til energieffektive ventilatorer.
21. Ventilationsanlægget skal jævnligt efterses, og det skal rengøres med højtryksspuler efter hvert hold slagtesvin. Rengøringen skal noteres i driftsjournal.
22. Der skal indgås en servicekontrakt på ventilationsanlægget med en årlig gennemgang, kontrol, indstilling samt service. Dokumentation på service skal kunne forevises på kommunens forlangende
23. I de nye stalde skal der anvendes LED-lysrør.
24. Der skal være alarmanlæg på vandforsyningen, således at alarm går i gang i tilfælde af brud på vandledning. Alarmen skal meddels elektronisk til driftsherren.

Spildevand

25. Beholderen til spildevand fra bad og toilet i stalden skal tilmeldes kommunens tømningsordning.

Håndtering af gødning og gødningsopbevaringsanlæg

26. I forbindelse med udvidelsen skal der fra fortank automatisk pumpes direkte til den mindste gyllebeholder.
27. Ny gyllebeholder skal etableres med fast overdækning i form af telt, flydedug eller betonlåg. Skader på den faste overdækning skal straks repareres, så overdækningen er helt tæt. Umiddelbart efter endt omrøring og udbringning skal overdækningen lukkes tæt til.
28. Omrøring af gyllebeholder må tidligst påbegyndes umiddelbart før udkørsel.
29. Udbringningsperioden for gylle skal gøres så kort som mulig.
30. Håndteringen af gylle skal altid foregå under opsyn og således, at spild undgås og under tilbørlig hensyn til omgivelserne.
31. Hvis der ikke anvendes selvlæssende gyllevogn ved tømning af gyllebeholderne, skal der etableres en betonbefæstet læsseplads af en sådan størrelse, at spild ikke tilføres

ubefæstede arealer. Læssepladsen skal have fald mod opsamlingsbrønd, hvorfra spild automatisk ledes videre til forbeholder eller gyllebeholder. Pladsen skal rengøres for spild af gødning umiddelbart efter udbringningsperioden er afsluttet.

32. Al transport af gylle til og fra ejendommen på offentlig vej til marker mere end 10 km fra ejendommen skal foregå i lukkede gyllevogne eller i lukkede transportvogne, der ikke anvendes til udbringning af husdyrgødningen i marken.

Afsætning af gylle til biogasanlæg

33. Der skal årligt afsættes 292,3 DE (26.484 kg N og kg 6.110 P) svinegylle/rågylle til Hashøj Biogas A/S. Dokumentation herfor skal foreligge og kunne fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Beskyttelse af sårbar natur

34. Træer og buske omkring vandhullerne 28, 30, 37 og 41 på kort 2 i bilag 1 skal ryddes hver 5. år
35. Vandhullerne 28, 30, 37 og 41 på kort 2 i bilag 1 skal oprensnes hvert 10. år jf. vilkårene i bilag 1.4. Vandhullerne må dog ikke uddybes yderligere.
36. Første oprensning og rydning af træer og buske skal foretages senest et år efter, at godkendelsen er taget i brug.
37. Ved vandhul nr. 30 skal bredarealet efter første oprensning efterfølgende afgræsse eller holdes lavtvoksende ved slåning, max. 2 gange årligt.

Lugt

38. En forudsætning for udnyttelsen af denne miljøgodkendelse er, at ansøger ejer ejendommen Ting Jellinge Vej 11 inden byggeri af nye staldanlæg igangsættes.
39. Såfremt Næstved Kommune skønner, at lugt fra bedriften giver anledning til væsentlige lugtgener, skal ejendommen for egen regning lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og i værksætte foranstaltninger, således at lugtgenerne formindskes. Foranstaltningerne skal aftales med Næstved Kommune.
40. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således at ejendommen ikke giver anledning til lugtgener, som efter Næstved Kommunes vurdering er til væsentlig gene for omgivelserne. Der skal således til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder renholdelse og tørhed på den faste del af staldgulvet, renholdelse for at hindre støv- og smudsbelægninger i stalden samt renholdelse af fodringsystem m.v.
41. Fordelingen af dyr og dyretyper i staldanlæggene skal stemme overens med oplysningerne i ansøgningen.
42. Der skal indsættes luftacceleratorer i alle ventilationsskakterne på de nye staldbygninger.

Støj

43. Husdyrbrugets samlede støjbidrag til omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Periode	Referencetidsrum	Værdi dB (A)
Mandag – fredag kl. 7-18	8 timer	55
Lørdag kl. 7-14	7 timer	55
Lørdag kl. 14-18	4 timer	45
Søn- og helligdag kl. 7-18	8 timer	45
Alle dage kl. 18-22	1 time	45
Alle dage kl. 22-7	½ time	40

Støjbidraget måles som det ækvivalente, konstante og korrigerede støjniveau i dB(A). Spidsværdierne af støjniveauet må om natten kl. 22-07 ikke overstige 55 dB(A). Støjgrænseværdierne omfatter kun støj fra faste tekniske installationer.

44. Hvis myndigheden vurderer, at der er behov for det, f.eks. ved begrundede klager over støj, skal virksomheden for egen regning dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Dokumentation skal være i form af en akkrediteret/certificeret støjmåling eller beregning, som overholder Miljøstyrelsens vejledninger på området og udføres som efter retningslinjerne: – Miljømåling, ekstern støj. En sådan dokumentation kan højst kræves 1 gang årligt. Eventuelle måle- eller beregningspunkter skal inden udførslen aftales med tilsynsmyndigheden.
45. Transport til og fra ejendommen skal så vidt muligt foretages på hverdage mandag til fredag fra kl. 7.00 - 18.00.
46. Der må ikke forekomme unødigt tomgangskørsel på ejendommen.
47. Ventilationsanlægget skal jævnligt efterses, og defekte/støjende ventilatorer skal straks udbedres.

Støv

48. Driften af ejendommen må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

Lys

49. Udendørs pladsbelysning skal forsynes med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til 30 minutter ad gangen.
50. Husdyrbruget må ikke medføre lysgener uden for ejendommens areal. Hvis der opstår væsentlige lysgener, skal der foretages tiltag til nedbringelse af genen.

Kemikalier

51. Tankning af diesel skal ske fra en plads med fast og tæt bund eller på et underlag hvorfra der er afløb til olie/benzinudskiller. Tanken skal opstilles med god afstand til afløb til dræn.
52. Pesticider og øvrige kemikalier skal opbevares miljømæssigt forsvarligt, dvs. på et fast og tæt underlag uden afløb, og således at indholdet af den største beholder kan tilbageholdes og opsamles.

Affald

53. Affald skal jævnligt bortskaffes fra ejendommen, og farligt affald skal opbevares miljømæssigt forsvarligt.
54. Beholdere med spildolie skal opstilles på en tæt opsamlingsbakke egnet til formålet, og som kan indeholde volumen af den største beholder.
55. Hvis spildolie opbevares i en olietank, skal tanken sløjfes efter de samme sløjfningsterminer, som tanke omfattet af den til enhver tid gældende olietanksbekendtgørelsen (Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines). Tanken skal opstilles på et tæt underlag, og der skal være påmonteret tankplade på tanken, hvor fabrikationsår fremgår.

Skadedyr

56. For at undgå at der opstår fluegener for de omkringboende, skal ejendommen foretage en effektiv fluebekæmpelse, der som minimum er i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium.
57. Hele ejendommen og dens omgivelser skal holdes i en renlig og ryddelig stand og opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Husdyrbrugets ophør

58. Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Gødningsopbevaringsanlæg skal tømmes indenfor næste planperiode. Stoffer der kan forurene jord, undergrund og overfladevand, samt affald skal bortskaffes efter gældende regler.

Driftsforstyrrelser og uheld

59. Ejendommen skal udarbejde en endelig beredskabsplan i forbindelse med at godkendelsen tages i brug. Beredskabsplanen skal ajourføres efter behov, dog mindst én gang årligt. Planen skal være nemt tilgængelig. Alle medarbejdere skal være bekendt med planen og den skal opsættes et centralt sted på ejendommen. Hvis der er udenlandske medarbejdere på ejendommen, skal beredskabsplanen forefindes i en udgave i form af skitser og billeder.

60. Beredskabsplanen skal som et minimum indeholde 1) oplysninger om procedurer, der beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe uheldet og begrænse udbredelsen, 2) oplysninger om hvilke personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan, 3) kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb m.m., 4) en opgørelse over materiel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
61. Den endelige beredskabsplan inkl. kortbilag skal fremsendes i kopi til kommunen, senest 3 måneder efter at godkendelsen er taget i brug.

Egenkontrol

62. Følgende materiale skal som et minimum til enhver tid kunne forevises tilsynsmyndigheden:
- Dokumentation for produktionsniveau: f.eks. udtræk fra CHR og evt. produktionsrapporter og evt. E-kontroller. Dokumentationen skal opbevares i min. 3 år.
 - Mark- og gødningsplan for de seneste 3 år.
 - Forpagtningsaftaler.
 - Kvitteringer for overførte mængder husdyrgødning til Hashøj Biogasanlæg.
 - Dokumentation vedr. indhold af fytase i foder og fosfor ab lager, samt blandeforeskrifter for foder, til dokumentation for overholdelse af vilkår 12-17.
 - Ejendommens forbrug af el, vand og olie mindst 3 år tilbage.
 - Beredskabsplan
 - Dokumentation for bortskaffelse af miljøfarligt affald minimum 3 år tilbage.
 - Dokumentation for service af ventilationssystem, minimum 3 år tilbage.
 - Driftsjournal for ventilationsanlægget. Driftsjournalen skal indeholde oplysninger om rengøring og samtlige driftsforstyrrelser på ventilationsanlægget, herunder uheld og driftsnedbrud. Driftsjournalen skal ajourføres inden for en uge fra driftsforstyrrelsen.

Vilkår for driften af udbringningsarealerne

63. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens udbringningsarealer svarende til 299,5 DE svinegylle per planår (1/8-31/7) og således at der på bedriftens arealer ikke udbringes mere end 1,29 DE/ha. (beregnet efter husdyrgødningsbekendtgørelse nr. 764 af den 28.06.2012).
64. Der skal i hver planperiode etableres 5,0 % ekstra efterafgrøder udover det til enhver tid lovpligtige krav for efterafgrøder.
65. Der må på bedriftens udbringningsarealer ikke udbringes affaldsprodukter til jordbrugsformål, herunder forarbejdet husdyrgødning.

66. Der skal foreligge dokumentation i form af forpagtnings af mindst 1 års varighed, som viser, at der kan disponeres over de nødvendige udbringningsarealer.

Offentliggørelse, hjemmel og klagevejledning

Godkendelsen annonceres den 10.09.2013 på siderne Nyt fra Næstved i Næstved-Bladet og på kommunens hjemmeside.

Godkendelsen er meddelt med hjemmel i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – nr. 1486 af 04/12/2009 med senere ændringer, § 12.

Afgørelsen kan inden 4 uger fra afgørelsens annoncering, dvs. senest den 8.10.2013 inden arbejdstid ophør påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klageberettiget er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen, miljøministeren samt visse organisationer. Klageberettigede er orienteret ved annonceringen, og kopi af godkendelsen er sendt til organisationer og myndigheder.

Eventuel klage sendes til Næstved Kommune, Rådmandshaven 20, 4700 Næstved, att. Center for Miljø og Natur eller landbrug@naestved.dk, som videresender klagen med sagens akter til Natur- og Miljøklagenævnet.

Behandling af en klage ved Natur- og Miljøklagenævnet er pålagt et gebyr. Gebyret tilbagebetales ved medhold.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. husdyrgodkendelsesloven § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Hvis afgørelsen påklages

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger. En klage har ikke opsættende virkning for ibrugtagning af godkendelsen med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr på 500 kr.

Man modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra os. Man skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Overholdelse af vilkår

Den ansvarlige for IE-husdyrbrug skal straks underrette kommunen ved manglende overholdelse af godkendelsesvilkår, og træffer straks de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes.

Revurdering og retsbeskyttelse

I henhold til bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug § 17 skal tilsynsmyndigheden regelmæssigt og mindst hver 10. år tage bedriftens samlede miljøgodkendelse op til revurdering. Første revurdering skal dog foretages 8 år efter meddelelsen, eller ved vedtagelsen af nye BAT konklusioner for branchen, hvor BAT skal være implementeret på husdyrbruget senest 4 år efter vedtagelsen af nye BAT konklusioner.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40, stk. 2 bl.a. hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Orientering

Der er i miljøgodkendelsen givet 3 år til at bedriften kan komme op på fuld husdyrproduktion. Hvis miljøgodkendelsen derefter ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år, jf. husdyrgodkendelsesloven § 33.

Bedriftens skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Ved akut forurening skal alarmcentralen straks kontaktes på 112.

Udarbejdelsen af denne godkendelse er omfattet af bekendtgørelsen om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn. Taksten og timebetaling er fastsat af miljøministeriet.

Næstved Kommune, den 9.9.2013.

Med venlig hilsen

Anja Rasmussen
Miljøsagsbehandler

Center for Miljø og Natur
Næstved Kommune
Rådmandshaven 20
4700 Næstved
Tlf. 5588 6150

Bilag:

1. Miljøteknisk beskrivelse og vurdering af drift og anlæg
2. Beskrivelse og vurdering af arealer for udbringning af husdyrgødning
3. Høringssvar fra Slagelse Kommune

Kopi sendt til:

- Naturstyrelsen Storstrøm, Fejøgade 1, 4800 Nykøbing F, via e-mail: sto@nst.dk, nst@nst.dk
- Embedslægeinstitutionen, Sjælland, Rolighedsvej 7,2, 4180 Sorø, via e-mail: sjl@sst.dk
- NaturErhvervstyrelsen, Nyrupsgade 30, 1780 København V, via e-mail: miljoerhverv@naturerhverv.dk (det tidligere plantedirektorat)
- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V, via e-mail: mail@fiskeriforening.dk.

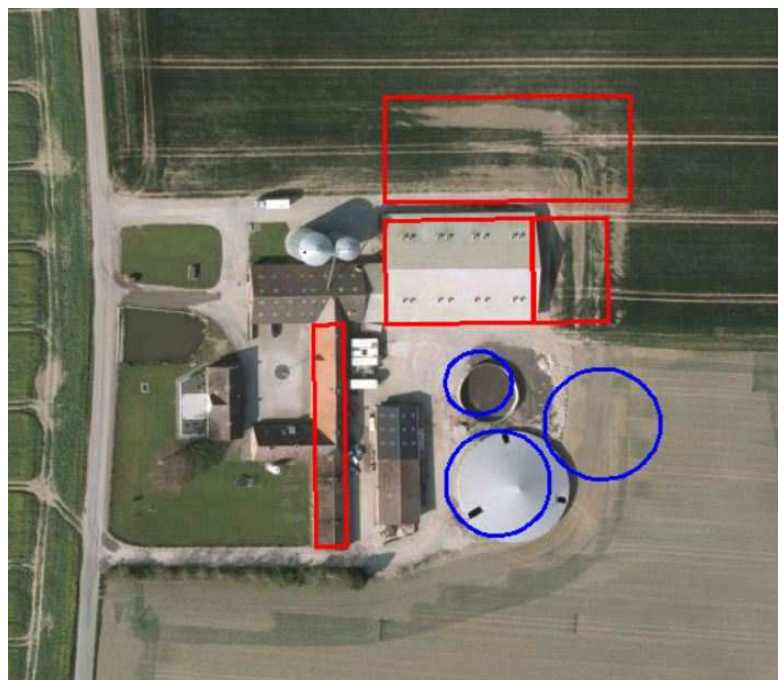
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Kirkedalsvej 4, Vedstet, 9732 Hovedgård, via email: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk.
- Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV. Lokalafdeling: Friluftsrådet for SydvestSjælland, att. Hans Vallentin Stoltz, Orionvej 4, 4200 Slagelse, via mail: sydvest@friluftsradet.dk.
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 København V, via e-mail: ae@aeraadet.dk.
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, postbox 2188, 1017 København K, via email: fbr@fbr.dk.
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, Vingsted, 7182 Bredsten, via email: lbt@sportsfiskerforbundet.dk, cskotte@cas.org
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V., natur@dof.dk og naestved@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, via email: husdyr@ecocouncil.dk.
- Danmarks Naturfredningsforening, Masedøgade 20, 2100 København Ø., via email: dn@dn.dk og dnnaestved-sager@dn.dk

Bilag 1

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering af drift og anlæg

Hårslevgård
Ting Jellinge Vej 6, 4262 Sandved

CVR-nr. 29341567

Indholdsfortegnelse

INDHOLDSFORTEGNELSE	2
1. INDLEDNING	3
1.1 DEN ANSØGTE PRODUKTION	3
1.2 TIDSPLAN FOR PROJEKTET	4
2. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	4
3. HUSDYRBRUGETS ANLÆG OG DRIFT	8
3.1 AFSTANDSKRAV	8
3.2 STALDBYGNINGER	11
3.3 FODEROPBEVARING	12
3.4 ENERGIFORBRUG	12
3.5 VANDFORBRUG.....	13
3.6 SPILDEVAND	14
4. OPBEVARINGSKAPACITET OG GØDNINGSHÅNTERING	14
4.1 GØDNING SOPBEVARINGSANLÆG	14
4.2 GØDNINGSPRODUKTION OG OPBEVARINGSKAPACITET	15
4.3 DRIFT AF GYLLEBEHOLDERE	16
4.4 UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING	16
5. HUSDYRBRUGETS FORURENING OG FORURENINGSBEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER	17
5.1 ANVENDELSE AF BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK, BAT	17
5.1.1 Ammoniakfordampning fra staldanlæg.....	17
5.1.2 Fosfor ab lager	19
5.1.3 Opbevaring af gylle	20
5.1.4 Vand og Energi	20
5.1.5 Lugt.....	21
5.1.6 Foder.....	22
5.1.7 Udbringning af husdyrgødning.....	23
5.1.8 Management.....	23
5.1.9 Samlet vurdering.....	24
5.2 AMMONIAKTAB FRA STALDANLÆG	24
5.3 PÅVIRKNING AF SÅRBAR NATUR OG SÅRBARE ARTER	25
5.3.1 Naturområder beskyttet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv.....	25
5.3.2 Natura 2000-områder.....	30
5.3.3 Bilag IV-arter og andre beskyttede eller fredede arter.....	32
5.4 LUGT	34
5.5 TRANSPORT	37
5.6 STØJ	38
5.7 STØV	40
5.8 LYS	41
5.9 KEMIKALIER	41
5.10 AFFALD	42
5.11 SKADEDYR.....	43
5.12 HUSDYRBRUGETS OPHØR	44
6. DRIFTSFORSTYRRELSER OG UHELD	44
7. EGENKONTROL	45
8. ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV	46
9. SAMLET VURDERING	47
10. REFERENCER	47
11. BILAG	48

1. INDLEDNING

Næstved Kommune har den 04.06.2012 modtaget ansøgning om udvidelse af husdyrproduktionen på Ting Jellinge Vej 6, 4262 Sandved.

Ansøgningen er fremsendt af Landboforeningen Gefion, på vegne af Lars Andersen. Ansøgningen omfatter godkendelse efter § 12 i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – nr. 1486 af 04.12.2009 med senere ændringer (husdyrgodkendelsesloven).

Vi har i henhold § 19 - § 26 i husdyrgodkendelsesloven vurderet projektets mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne.

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner grundlag for de vilkår, der meddeles i godkendelsen. Udgangspunktet for den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er ansøgning om miljøgodkendelse fremsendt via www.husdyrgodkendelse.dk, samt tilhørende supplerende materiale:

- Brev af den 19.04.2013 fra konsulent med uddybning af ansøgningen.
- Brev fra den 01.05.2013 fra ansøger med supplerende oplysninger
- Brev fra den 02.05.2013 fra konsulent med supplerende oplysninger
- Brev fra den 21.05.2013 fra konsulent med supplerende oplysninger
- Høringssvar fra Slagelse Kommune

1.1 Den ansøgte produktion

Der ansøges om udvidelse af den eksisterende slagtesvinebesætning fra 7.350 slagtesvin (30-102 kg) til 21.000 slagtesvin (30-107 kg).

Dyrehold	Nu-drift		Ansøgt-drift	
	Antal dyr	DE	Antal dyr	DE
Slagtesvin (30-102 kg)	7.350	188,8		
Slagtesvin (30-107 kg)			21.000	591,8
Antal DE i alt		188,8		591,8

Tabel 1 Dyreholdet angivet i ansøgningen. (Dyreenhederne er beregnet efter husdyrgødningsbekendtgørelsen¹).

Der er ikke søgt om fleksibilitet i forhold til ovennævnte produktion.

I tilfælde af ændringer af dyreenhedsdefinitionerne skal det påpeges, at man ved fortolkning af en afgørelse skal tage udgangspunkt i det godkendte antal dyr og vægt.

Vilkår

For at fastholde det ansøgte dyrehold, bliver der stillet vilkår om at:

- Den maksimalt tilladte årsproduktion omfatter en slagtesvinebesætning på 21.000 slagtesvin (30-107 kg), svarende til 591,8 DE. Dyreenhederne er beregnet efter husdyrgødningsbekendtgørelse nr. 764 af 28.06.2012.
- Ejendommen/produktionen skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med ansøgningen version 6, fra den 21.05.2013, den miljøtekniske beskrivelse og vurdering (bilag 1) og beskrivelsen og vurdering af arealer (bilag 2) med tilhørende vilkår.

¹ Bekt. Nr. 764 af 28.06.2012 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødnings, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen)

- Medarbejdere skal være orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i den.

1.2 Tidsplan for projektet

I ansøgningen er det oplyst, at byggeriet påbegyndes umiddelbart efter meddelelse af miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrbruget, når byggetilladelse er opnået. Byggeriet forventes færdigt i løbet af 5 måneder, hvorefter driften påbegyndes. Der er ingen oplysninger om, hvornår fuld produktion forventes opnået. Der er således ikke søgt om udvidet udnyttelsesfrist.

Vurdering

I henhold til husdyrgodkendelsesloven § 33 skal der i godkendelsen fastsættes en frist for hvornår godkendelsen skal være udnyttet. Denne frist bør normalt ikke være på mere end 2 år. Godkendelsen anses for udnyttet ved iværksættelse af bygge- og anlægsarbejder. Bygge- og anlægsarbejdet bør færdiggøres indenfor en rimelig tidsfrist derefter.

Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder automatisk den del af godkendelsen som ikke har været udnyttet i de seneste tre år. Dette er i henhold til husdyrgodkendelsesloven § 33.

Godkendelsen betragtes således udnyttet ved opstart af bygge- og anlægsarbejde, dvs. at ved iværksættelse af byggeriet skal godkendelsens vilkår overholdes.

Vilkår

For at fastholde den ansøgte husdyrproduktion, bliver der stillet vilkår om at,

- Udvidelse af slagtesvinestald samt etablering af ny slagtesvinestald skal være påbegyndt senest 2 år efter godkendelsen er meddelt, dvs. inden den 09.09.2015.
- Ejendommen skal være oppe på fuld husdyrproduktion senest 3 år efter godkendelsen er meddelt, dvs. inden den 09.09.2016.

2. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

I forbindelse med udvidelsen af svineproduktionen bliver der opført en ny stald på 2.200 m², foruden et forrum på ca. 90 m². Stalden bliver ca. 7,4 m til kip. Den eksisterende stald udvides med ca. 21,7m mod øst i fuld bredde svarende til 670 m² udvidelse. Der opføres en ny gyllebeholder på 3.500 m³ med teltoverdækning ved siden af eksisterende gyllebeholder, og endelig opføres ny gastæt kornsilo (2.513 m³) nord for eksisterende kornsilo. Se anlægstegning bilag 1.1 for yderligere mål.

I ansøgningen er følgende oplyst vedr. landskabs- og planforhold:

”De nye staldbygninger bygges i samme stil som eksisterende stald, for at bibeholde harmonien på ejendommen. Ligeledes bygges den nye gyllebeholder og kornsilo i samme stil som eksisterende gyllebeholder og kornsilo, og placeres så tæt som muligt på de respektive eksisterende anlæg. Det ansøgte anlæg er i sin helhed placeret i landzone, og der er alene tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom, placeret i tilknytning til landbrugsejendommens eksisterende byggefelt. Det ansøgte anlæg er derved ikke omfattet af § 22 i husdyrgodkendelsesloven.

Det ansøgte anlæg, set fra Ting Jellinge Vej, er vist på vedhæftet visualisering. Da ansøgte anlæg opføres i samme materialer og med samme overflader som eksisterende anlæg, er ændringen af det visuelle indtryk ret begrænset set i forhold til det eksisterende anlæg.”

Vurdering

Det nye byggeri placeres i umiddelbar forlængelse af den eksisterende staldbygning i østlig retning samt nord for eksisterende stald. Ny silo og gyllebeholder placeres ligeledes ved siden af de respektive eksisterende af slagsen. Alle nybyggerier opføres i materialer og farver som eksisterende anlæg af samme type.

Området er i kommuneplan 2009-2021 udpeget som Jordbrugsområde og ligger i bakket terræn (figur 1). Ejendommen grænser mod vest desuden op til område, hvor skovrejsning er uønsket. Mod vest løber den beskyttede Saltø Å, hvor der er udpeget potentielle vådområder og potentielle lavbundsarealer.

Ud fra ansøgers visualisering (bilag 1.2) vurderer vi, at der ikke sker væsentlig ændring i ejendommens helhedsudtryk, idet den lange byggeflade mod nord bibeholdes ved opførelse af ny stald.

Figur 1: Oversigtskort. Ting Jellinge Vej 6 er markeret med en rød prik.

Eventuel overskudsjord fra byggeriet skal bortkøres eller udjævnes i et jævnt lag på maksimalt 0,5 meters tykkelse på de omgivende landbrugsarealer i drift. Du skal være opmærksom på, at det ikke må udlægges på lavbundsarealer og det må ikke udlægges så det ændrer på overfladeafstrømningen til nabomatrikler.

Samlet set vil det nye byggeri ikke få en væsentlig landskabelig indvirkning. Af hensyn til at sikre bedst mulig landskabelig indpasning skal byggeriet opføres i stil med eksisterende byggerier.

Behandling af høringsvar

I forbindelse med høringen anførte flere naboer, at de gerne ville have en skærmende beplantning omkring ejendommen.

Ansøger har på baggrund af høringsvaret meddelt, at han gerne vil etablere en skærmende beplantning øst for anlæggene, da en del naboer har indkig til ejendommen fra denne side. Se foto 1.

Vi vurderer, desuden at der af hensyn til naboerne også skal være en beplantning syd for ny og eksisterende gyllebeholdere, se foto 2 og 3. Placeringen af beplantningen fremgår af bilag 1.3.

Beplantningsbæltet skal give en afskærmning af ejendommen, og den skal desuden indeholde høje træer. F.eks. popler som er hurtigt voksende.

På foto 2 ses det, at det har en god effekt med høje træer i baggrunden. Det kan "forankre" bygningsmassen, og få det indpasset bedre i landskabet.

Mod nord vurderer vi, at der af hensyn til naboerne, ikke er behov for, at der etableres en skærmende beplantning i hele bygningsmassens længde. Her vil det umiddelbart være tilstrækkeligt med f.eks. et par enkelte grupper af høje træer, som kan bryde indblikket til ejendommen.

Vi vurderer, at et beplantningsbælte her ikke vil få ejendommen til at syne mindre i landskabet. Det er ikke altid en løsning, at pakke store anlæg ind i beplantning i forventning om, at det ser pænere ud. På foto 2 ses det hvordan ejendommen med nogle høje træer omkring, kan indpasses fint i landskabet.

Indkigget til ejendommen fra nord ændres desuden ikke væsentlig fra hvordan ejendommen ser ud i dag. Se visualiseringen af ny staldbygning set fra nord på bilag 1.2.

Foto 1. Ting Jellinge Vej 6 set fra øst. Her vil blive etableret et beplantningsbælte.

Foto 2. Ting Jellinge Vej 6 set fra sydøst

Foto 3. Ejendommen set fra Ting Jellinge vej 9, det vil sige sydvest for ejendommen. Her vil blive etableret et beplantningsbælte ud for eksisterende og ny gyllebeholder.

Foto 4. Ting Jellinge Vej 6 set fra nord ved Virkelystvej.

Vilkår

Der bliver stillet vilkår om at,

- Nye anlæg skal opføres som beskrevet i ansøgningen, med samme materialevalg og farvevalg som de tilsvarende eksisterende bygningsdele har.
- Øst for staldbygningerne, samt både øst og syd for gyllebeholderne skal der etableres og stedse vedligeholdes beplantning, som i løbet af 4-5 år giver en vedvarende, slørende og afskærmende effekt. Placeringen fremgår af bilag 1.3. Beplantningsbæltet skal bestå af mindst 4 rækker, og det skal indeholde buske og løvfældende træer. Det skal plantes seneste et år efter, at byggeriet er opført.
- Der skal nord for ejendommen etableres og stedse vedligeholdes en beplantning. Denne behøver ikke være i hele ejendommens længde. Inden beplantningen etableres, skal der forinden fremsendes en beplantningsplan til godkendelse hos kommunen. Planen skal fremsendes, så det er muligt at beplantningen etableres, senest et år efter at byggeriet er opført.

3. Husdyrbrugets anlæg og drift

3.1 Afstandskrav

Ved etablering af nye anlæg er der en række afstandskrav, der skal overholdes. Krav og afstande er listet op i nedenstående tabeller.

	De generelle afstandskrav (m)	Udvidelse af eks. stald (m)	Ny stald (m)	Ny kornsilo (m)	Ny gyllebeholder (m)
ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	Ca. 90	Ca. 40	Ca. 25	Ca. 110
almene vandforsyningsanlæg	50	> 100 m	> 100 m	> 100 m	> 100 m
vandløb/dræn og søer	15	< 15 m til dræn	< 15 m til dræn	< 15 m til dræn	< 15 m til dræn
offentlig vej og privat fællesvej	15	Ca. 125	Ca. 75	Ca. 55	Ca. 125
levnedsmiddelvirksomheder	25	> 25	> 25	> 25	> 25
beboelse på samme ejendom	15	Ca. 89	Ca. 68	Ca. 53	Ca. 95
naboskel	30	Ca. 182	Ca. 163	Ca. 250	Ca. 181
nabobeboelse	50	Ca. 150	Ca. 118	Ca. 128	Ca. 155
Byzone (Flemstofte)	Min 50 m	Ca. 2.800	Ca. 2.800	Ca. 2.800	Ca. 2.800
Lokalplanlagt område ²	Min. 50 m	Ca. 1.300	Ca. 1.300	Ca. 1.300	Ca. 1.300

Tabel 2. Afstandskrav i henhold til husdyrgodkendelsesloven § 6 og 8 og faktuelle afstande for udvidelse af eksisterende slagtesvinestald, ny slagtesvinestald, kornsilo og gyllebeholder. Målt på Næstved Kommunes webgis-kort.

Øvrige afstande:

	Udvidelse af eks. stald (m)	Ny slagtesvinestald (m)	Ny kornsilo (m)	Ny gyllebeholder (m)
Kirkeomgivelser	Ca. 1.000	Ca. 1.000	Ca. 1.000	Ca. 1.000
Kystnærhedszonen	Ca. 7.200	Ca. 7.200	Ca. 7.200	Ca. 7.200
Fredede områder	Ca. 1.400	Ca. 1.400	Ca. 1.400	Ca. 1.400
Strandbeskyttelseslinje	>10.000	>10.000	>10.000	>10.000
Skovbyggelinje	Ca. 2.100	Ca. 2.100	Ca. 2.100	Ca. 2.100
Sø- og åbeskyttelseslinje	Ca. 330	Ca. 285	Ca. 270	Ca. 325
Kirkebyggelinje	Ca. 1.200	Ca. 1.200	Ca. 1.200	Ca. 1.200
Fortidsmindelinje	Ca. 400	Ca. 360	Ca. 350	Ca. 400
Beskyttede sten- og jorddiger	Ca. 140	Ca. 170	Ca. 210	Ca. 100
Lavbundsarealer og potentielle vådområder	Ca. 130	Ca. 170	Ca. 185	Ca. 90
Åbent vandløb	Ca. 475	Ca. 440	Ca. 425	Ca. 475

Tabel 3: Afstanden fra de nye anlæg til en række områder. Målt på Næstved Kommunes webgis-kort.

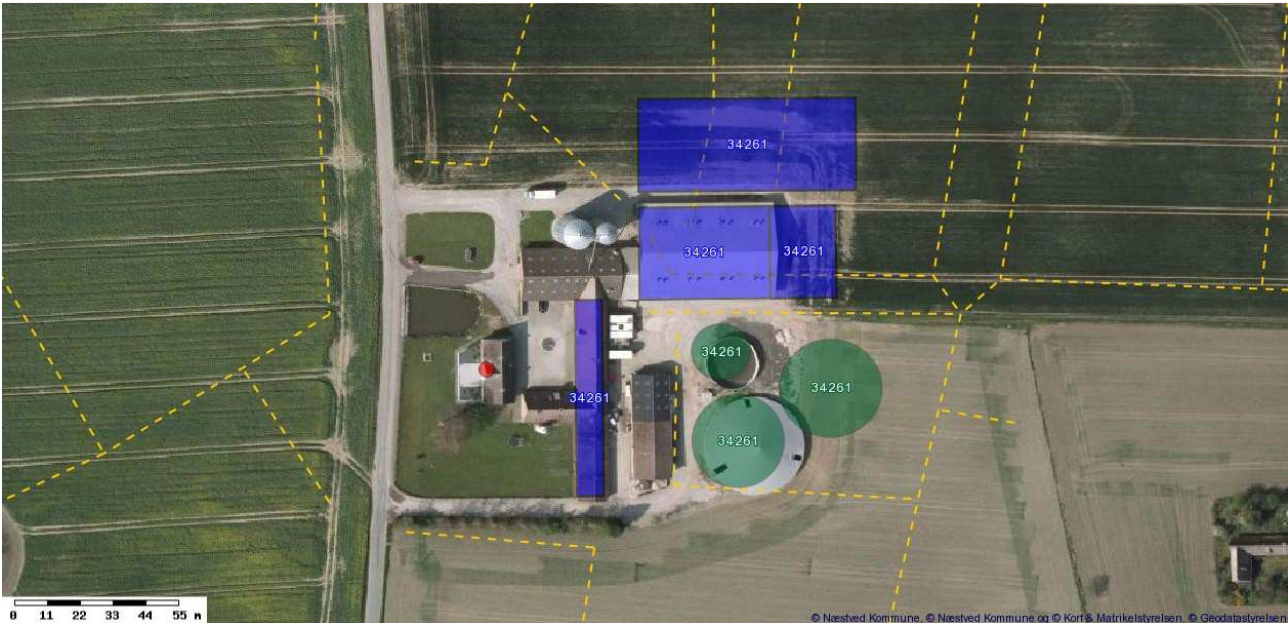
I ansøgningen er det oplyst, at hvis der måtte findes eksisterende drænrør indenfor afstandskravet på 15 m fra nye anlæg, vil drænene blive lagt i tætte lukkede ledninger eller flyttet, så afstandskravet bliver opfyldt.

Vurdering

Det fremgår af tabel 2, at de nye anlæg overholder de fastsatte afstandskrav i husdyrgodkendelsesloven § 6 og 8, på nær afstandskravet til dræn. Med hensyn til dræn er det ejers ansvar, at dræn indenfor 15 m fra stalde og gyllebeholdere enten fjernes eller lægges i lukkede ledninger. På billedet nedenfor fremgår de drænoplysninger vi har for ejendommen. Her ser det ud til at der er en del vandløb som skal flyttes/omlægges i tætte rør. Vi gør opmærksom på, at omlægning af dræn kræver tilladelse efter vandløbslovens³ bestemmelser, såfremt tracé, dimension eller hældning af den nye drænledning ændres i forhold til den eksisterende.

² Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

³ Lov nr. 927 af 24. september 2009 om vandløb med senere ændringer (vandløbsloven)

Billede: Ting Jellinge Vej 6. De gule stiplede streger angiver drænen oplyst af HedeDanmark. Kortet viser projekterede dræninger.

Den nye gyllebeholder vil blive placeret ca. 108 meter øst for vandhul/sø over 100 m² og 110 m fra vandhul mod syd. Nye gyllebeholdere må ikke etableres inden for en afstand af 100 m fra åbne vandløb og søer, med et areal der er større end 100 m². Dette krav er overholdt.

Fra de eksisterende gyllebeholdere og til sø er der hhv. ca. 75 og 83 m, og der er derfor krav om gyllealarm på disse beholdere. Der vil i godkendelsen ikke blive stillet vilkår om en gyllealarm, da den eksisterende gyllebeholder omfattes af kravet jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen. Vi gør dog opmærksom på, at dette forhold blev indskærpet i kommunens tilsynsbrev af 11.03.2013.

Der er ikke krav om gyllebarriere eller terrænhædning, da ejendommens gyllebeholdere ikke er beliggende i et risikoområde. Terrænhædningen fra eksisterende overdækket gyllebeholder mod søen er ca. 2 % (2m/97mx100).

Da der er begrænset terrænhædning både mod søen fra den nye gyllebeholder, og da der er en afstand større end 100 m, har vi vurderet, at både vandløb og sø er tilstrækkelig beskyttet mod forurening ved udslip af gylle uden yderligere tiltag. Der vil derfor ikke blive stillet vilkår som rækker ud over gældende lovgivning, som f.eks. at der skal etableres gyllebarriere eller terrænhædning ved gyllebeholderne.

Da afstandskrav til nye anlæg er fastsat i den generelle lovgivning, er der ikke stillet vilkår hertil.

3.2 Staldbygninger

Ejendommens staldbygninger fremgår af tabel 4.

Stald	Dyregruppe	Antal	Antal stipladser	Staldsystem
Eksisterende ældre stald				
	Slagtesvin (30-107 kg)	770	180	Delvist fast gulv, 25-49 %
Eksisterende stald				
	Slagtesvin (30-107 kg)	6.606	1.536	Delvist fast gulv, 25-49 %
Ny stald				
	Slagtesvin (30-107 kg)	10.320	2.400	Delvist fast gulv, 50-75 %
Tilbygning til eksisterende stald				
	Slagtesvin (30-107 kg)	3.304	768	Delvist fast gulv, 50-75 %

Tabel 4: Indretning i svinestaldene

Ansøger har oplyst følgende om ansøgte staldbygninger:

Eksisterende ventilationsanlæg, med afkast fordelt på tagfladerne, er støjsvagt og giver ikke anledning til støjgener hos nabobeboelser.

Der forventes etableret et lignende støjsvagt ventilationsanlæg på de nye staldbygninger, med tilsvarende fordeling af afkast som eksisterende. For hver hele staldsektion er der 2 ventilationsafkast, som vist på visualisering.

Ved anvendelse af frekvensstyrede motorer i de nye ventilationsanlæg, vil ventilatorvingen ikke rotere hurtigere end højest nødvendigt, hvilket styres af ventilationsanlæggets klimacomputer.

Når en staldsektion er tømt for slagtesvin, iblødsættes den straks, inden der senere gennemføres en grundig højtryksrensning, så alle indvendige overflader i staldsektionen fremstår rengjorte. Herefter henstår staldsektionen til udtørring, for at sikre et tørt og lunt lejeareal til de smågrise der efterfølgende ankommer fra smågriseleverandøren og skal indsættes i den pågældende staldsektion. Der anvendes ikke desinfektionsmidler ved rengøring af staldsektioner.

Der anvendes Robin Hood-varmefordelingssystem, dvs. gulvvarmeslanger i alle eksisterende og nye staldsektioner, hvorved varmen fra staldsektioner med de største slagtesvin cirkuleres til staldsektioner med de mindste.

Vurdering

Det ansøgte dyrehold ønskes opstaldet i eksisterende og nye stalde, som det fremgår af afsnit 2.1. Der er ikke valgt supplerende teknologi i hverken eksisterende eller nye stalde, der har betydning for ammoniakreduktion.

Som det fremgår af ansøgningen foretages der ingen renoveringer i eksisterende stalde. Der opføres nye stalde og anlæg, hvor indretningen bl.a. har betydning for kommunens vurdering af inddragelse af renere miljøteknologi (BAT):

- Ny stald samt tilbygning etableres med 50-75 % fast gulv.
- Ny gyllebeholder etableres med fast overdækning (telt).

Af ansøgningen fremgår, at ventilationssystemet er klimastyret. Kommunen vurderer, at der løbende skal være fokus på driften af ventilatorerne, sådan der sikres en optimal effekt og begrænset energiforbrug. Ansøgers oplysninger om rengøring og vedligeholde vurderes at opfylde dette.

Vilkår

Den beregnede ammoniak- og lugtemission er betinget af oplysningerne i ansøgningen. Der bliver derfor stillet vilkår om at,

- De nye stalde skal opføres og placeres som angivet i ansøgningsmaterialet.
- De nye stalde skal indrettes med delvist fast gulv (50-75 %)
- Der skal foretages varmfordeling ved gulvvarmeslanger i alle staldsektioner.
- Ventilationsanlægget skal jævnligt efterses, og det skal rengøres efter hvert hold slagtesvin
- Der skal indgås en servicekontrakt på ventilationsanlægget med en årlig gennemgang heraf.

3.3 Foderopbevaring

Det er i ansøgningen oplyst, at korn opbevares i gastætte siloer, og foderstoffer opbevares i indendørs fodersiloer i foderladen. For at have tilstrækkelig opbevaring bliver der opført en ny silo nord for de eksisterende siloer.

Der opbevares ikke ensilage på Hårslevgård.

Der anvendes vådfodring. Male- og blandeanlægget er placeret i eksisterende foderlade umiddelbart syd for eksisterende gastætte kornsiloer. Efter formaling af foderet sker opblanding med vand i anlæggets lukkede vådfodringskar, inden vådfoderet udfodres i staldsektionerne. Vådfodringsanlægget er ligeledes et tæt lukket system.

Vurdering

Vi vurderer, at det oplyste om opbevaring og håndtering af foder på ejendommen sikrer, at risikoen for påvirkning af det omgivende miljø reduceres mest muligt, idet foderet opbevares og blandes i lukkede systemer. Desuden vurderer vi, at opbevaringsformen ikke i sig selv medfører risiko for tilhold af skadedyr.

Vi vurderer derfor, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår i forhold til foderopbevaring.

3.4 Energiforbrug

Følgende energiforbrug er oplyst i ansøgningen:

Ressource	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (f.eks. tanktype, bygning eller indretning)
Totale elforbrug (oplyst af ejer)	180.000 kWh	500.000 kWh	-
Normtal for elforbrug* (11 kWh/slagtesvin)	80.900 kWh	231.000 kWh	-
Diesel til maskiner mm. (oplyst af ejer)	/	/	Markdrift foretages af nabo

Tabel 5. Bedriftens energiforbrug. * Beregning foretaget af kommunen ud fra normtal for slagtesvineproduktion, Håndbog for Svinehold, 2007 p. 117).

”Der er ingen energiforbrug på korntørring af foderkorn i eksisterende og nye gastætte kornsiloer. Der anvendes ikke dieselolie til opvarmning af eksisterende og nye staldsektioner.

Der forventes et fremtidigt elforbrug på ca. 500.000 kWh pr. år, estimeret ud fra nuværende forbrug, ca. 180.000 kWh pr. år i nudrift.”

Vurdering

I henhold til ansøgningen er det faktiske og forventede energiforbrug oplyst af ansøger dobbelt så højt som det forventelige ud fra normtallene for energiforbruget i en slagtesvinebesætning. Da ansøger ikke kan redegøre for hvorfor energiforbruget er væsentligt større end normen både i nudrift og ansøgt drift, vurderer vi at ejendommen løbende skal være opmærksom på forbruget samt tiltag, der kan medvirke til at forbruget minimeres mest muligt. Videre vurderer vi, at bedriften kunne optimere energiforbruget i staldbyggeri og driften heraf via en besigtigelse fra energikonsulent. Besigtigelsen skal gennemføres inden byggeri af nye stalde, så evt. tiltag kan indarbejdes inden byggeri påbegyndes. Kommunens vurdering af de ansøgte tiltag til energioptimering, og hvorvidt det ansøgte lever op til BAT, er foretaget i afsnit 5.1.4.

Vilkår

For at kunne vurdere ejendommens energiforbrug efter udvidelsen bliver der stillet vilkår om, at

- Bedriftens forbrug af energi, vand og diesel skal kunne dokumenteres overfor tilsynsmyndigheden.

3.5 Vandforbrug

Følgende vandforbrug er oplyst i ansøgningen:

Ressource	Nudrift	Ansøgt	Spildevandet ledes til:
Totale vandforbrug Oplyst af ejer	4.400	12.000	-
Normtal for vandforbrug (lr-regneark)	4.108	11.736	-
Heraf drikkevand (normtal fra landbrugets byggeblad)	3.373	9.636	Gyllebeholder
Heraf Vaskevand fra stalde (normtal fra landbrugets byggeblad)	184	525	Gyllebeholder
Heraf vaskevand fra maskiner (Anslået)	-	-	Gyllebeholder
Toilet og bad i stald	?	?	Samletank

Tabel 6. Bedriftens vandforbrug og afledning af spildevand. Vandforsyning sker fra egen boring.

Ansøger oplyser, at vandet indvindes fra egen vandboring, hvortil der er tilknyttet markvandingstilladelse på 30.000 m³/år.

Vurdering

I henhold til ansøgningen er det forventede vandforbrug svarende til normtallene for vandforbruget i en slagtesvinebesætning. Vi vurderer, at stigningen i ejendommens vandforbrug er acceptabel i henhold til det ansøgte projekt. Ejendommen skal dog løbende være opmærksom på forbruget, samt tiltag der kan medvirke til at forbruget minimeres mest muligt.

Vandet indvindes fra egen boring. Der er den 12.06.2013 meddelt tilladelse til ændring af vandindvindingen, så den fremover kan bruges til svineproduktionen. Tilladelsen lyder på 30.000 m³.

Der stilles vilkår om at vandforbruget skal dokumenteres overfor tilsynsmyndigheden.

3.6 Spildevand

Ansøger har oplyst, at drikkevandsspild og vaskevand udgør i gennemsnit 100 liter pr. produceret slagtesvin, og er indregnet i den årlige mængde husdyrgødning. Den årlige mængde husdyrgødning, der efter korrektion for slagtesvin produceret fra 30 til 107 kg, udgør samlet Ca. 10.000 m³, er ikke omfattet af definitionen på spildevand, hvorfor der kan bortses herfra. Drikkevandsspild og vaskevand fremkommer hhv. ved brug af drikkeventil (følger af lovkrav om adgang til frisk drikkevand) og ved højtryksrensning indvendigt i staldsektioner efter et hold slagtesvin er produceret.

Drikkevandsspild og vaskevand opsamles i gyllekummer og udsluses sammen med gyllen via gyllerørsystem til fortank, hvorfra det pumpes op i gyllebeholder.

Sanitært spildevand fra personalets brug af bad og toilet i velfærdsrum er begrænset til ca. 1 personækvivalent. Dette spildevand opsamles i en tæt samletank, der tilmeldes den kommunale tømningssordning.

Tagvand, dvs. rent regnvand der samles i driftsbygningernes tagrender, er estimeret til ca. 3.600 m³ pr. år, og vil under kraftig regn udgøre maks. 0,014 l/s pr. m². Tagvandet afledes ligesom under nuværende forhold til eksisterende markdræn. Estimeret maksimalt flow af tagvand efter udvidelse af driftsbygningerne er ca. 84 l/sek.

Det er oplyst, at markdriften foretages af nabo, og vask af traktorer, sprøjteudstyr og maskiner foregår derfor på anden ejendom.

Vurdering

Spildevandsmængden er medtaget i kapacitetsberegningen under afsnittet gødningsproduktion og opbevaringskapacitet.

Til afledning af den øgede mængde tagvand, skal der ansøges om en udledningstilladelse. Der er fremsendt særskilt ansøgning om det.

Det sanitære spildevand ledes til samletank. Til det skal der ansøges om en spildevandstilladelse.

Vilkår

For korrekt bortskaffelse af spildevand bliver der stillet vilkår om, at

- Beholderen til spildevand fra bad og toilet i stalden skal tilmeldes kommunes tømningssordning.

4. Opbevaringskapacitet og gødningshåndtering

4.1 Gødningsopbevaringsanlæg

Ejendommens opbevaringsanlæg fremgår af nedenstående tabel:

Opbevaringsanlæg	Kapacitet	Kommentar
Gyllebeholder fra 1998	1000 m ³	Flydelag
Gyllebeholder fra 2008	3.300 m ³	Teltoverdækning
Ny gyllebeholder	3.300 m ³	Teltoverdækning
Fortank	33 m ³	
I alt:	7.633 m ³	

Tabel 7. Gødningsopbevaringsanlæg.

Ansøger oplyser, at den eksisterende fortank på 33 m³ også anvendes til gylleudslusning fra de nye stalde. Fra fortank pumpes til den mindste gylletank, hvorfra lastbiltankvogn afhenter gyllen til Hashøj Biogasanlæg hver 14. dag. Der foreligger der aftale om afsætning af 5.000 m³ gylle årligt til Hashøj Biogas, hvoraf der ikke returtages afgasset biomasse til ejendommen. Dette svarer til en årlig afsat mængde gylle på 292,3 DE med et indhold af 26.484 kg N samt 6.110 kg P.

Vurdering

Ved etablering af tilbygning til eksisterende stald samt opførelse af ny stald vurderer vi, at afløbsforholdene skal ændres, således at der fra fortank/pumpebrød automatisk pumpes direkte til gyllebeholder for at undgå overløb.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om, at

- I forbindelse med udvidelsen skal der fra fortank automatisk pumpes direkte til den mindste gyllebeholder.

4.2 Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet

Vi har beregnet gødningsproduktionen til følgende:

Ansøgt	Gylle/ajle i ton
Slagtesvin (30-107 kg) ⁴	10.100
I alt til opbevaringsanlæg	10.100 tons

Tabel 8. Husdyrgødningsproduktion. 1 ton gylle svarer til 1 m³ (Landbrugets byggeblad 95.03.03 revideret 28.10.2009).

Beregning af kapacitetsbehov	
	Gødningsmængde
Beregnet gødningsmængde I alt pr. år	10.100
I alt pr. måned,	842
I alt ved 9 måneders opbevaring, alle dyr på stald	7.575

Tabel 9: Beregning af kapacitetsbehov

Vurdering

Med en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på ca. 7.600 m³ i gyllebeholderne, har ejendommen netop en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders produktion af flydende husdyrgødning fra svineholdet. Ved fast overdækning af en eksisterende samt den nye gyllebeholder reduceres kapacitetsbehovet dog en smule, idet beregninger ud fra normtallene

⁴ 21.000 stk. x (0,47 t/stk. * ((107-30 kg) x (13,32 + (0,197 x (107+30 kg)))) / 3023))

medtager nedbør i og fordampning fra gyllebeholdere. Overdækning af gyllebeholderne vil reducere kapacitetsbehovet med ca. 720 m³ (0,4 m³ pr. m² beholderoverflade, LB 95.0303). Der må også forventes en lille opbevaringskapacitet i staldenes gyllekanaler samt i fortanken, som kan rumme 33 m³. Desuden foreligger der aftale om afsætning af 5.000 m³ gylle årligt til Hashøj Biogas, hvoraf der ikke returtages afgasset biomasse til ejendommen. Dette svarer til en årlig afsat mængde gylle på 292,3 DE med et indhold af 26.484 kg N samt 6.110 kg P. Vi vurderer derfor, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen til at opfylde kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Der er ikke stillet vilkår omkring opbevaringskapacitet, da dette er et generelt lovkrav. Dog vil stilles der vilkår om afsætning af gylle til Hashøj Biogas.

Vilkår

For at fastholde krav om opbevaringskapacitet og den beregnede ammoniakemission fra ejendommen, bliver der stillet vilkår om, at

- Der skal årligt afsættes 292,3 DE (26.484 kg N og 6.110 kg P) svinegylle/rågylle til Hashøj Biogas A/S. Dokumentation herfor skal foreligge og kunne fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4.3 Drift af gyllebeholdere

På den mindste eksisterende gyllebeholder er overdækningen i form af et tætdækkende flydelag. På den store eksisterende gyllebeholder, er der etableret fast overdækning i form af teltdug, hvilket også vil blive etableret på den nye gyllebeholder.

Vurdering

Etablering af et tæt og dækkende flydelag på gyllebeholderne er i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Flydelagets tilstand og tæthed skal kontrolleres løbende, og mindst 1 gang om måneden skal der føres optegnelse over kontrollen i logbog i overensstemmelse med § 16 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Det er vores vurdering, at fast overdækning af gylletanke med f.eks. teltdug, er den mest effektive måde at reducere ammoniakfordampning fra lager af flydende husdyrgødning. Desuden har det andre miljømæssige fordele, da der f.eks. skabes større opbevaringskapacitet ved at hindre tilførsel af vand fra nedbør og dermed reducerer antallet af gylletransporter.

Vilkår

For at fastholde ansøgers oplysninger om fast overdækning og den beregnede ammoniakemission fra ejendommen, bliver der stillet vilkår om, at

- Den nye gyllebeholder skal have monteret fast overdækning i form af telt, flydedug eller betongulv. Skader på den faste overdækning (på begge gyllebeholdere med fast overdækning) skal repareres, så overdækningen er helt tæt. Umiddelbart efter endt omrøring og udbringning skal overdækningen lukkes tæt til.

4.4 Udbringning af husdyrgødning

Ansøger har oplyst, at de generelle regler regulerer udbringningen af husdyrgødning, således at ammoniakfordampningen herunder minimeres mest muligt. Det anføres, at der derfor ikke vil være nogen væsentlig påvirkning af naturen i den forbindelse.

Vurdering

I forbindelse med udbringning af husdyrgødning kan der opstå lugtgener for de omkringboende. For at begrænse lugtgenerne vil der blive stillet vilkår om, at udbringningsperioden skal gøres så kort som mulig, og ved udbringning af gylle må omrøring af gyllebeholderne først påbegyndes umiddelbart før udkørsel. Derudover skal håndteringen af gylle altid foregå under opsyn, og således at spild undgås og under tilbørlig hensyn til omgivelserne.

Når gyllevogn fyldes kan dette foregå ved en selvlæssende gyllevogn, dvs. en vogn med installeret pumpeårn. Ved at have et pumpeårn på gyllevognen reduceres risiko for spild i forbindelse med fyldning af gyllevogn. Det skal dog sikres, at sugearmen er tom, inden den svinges indover gyllevognen, for at undgå spild ved gyllebeholderen. Hvis der etableres pumpeanlæg på gyllebeholderen eller gyllevognen fyldes med traktorpumpe, skal der etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gyllevognen finder sted. Pladsen skal have fald mod opsamlingsbeholder og den skal være af en sådan størrelse, at spild ikke tilføres ubefæstede arealer. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter udbringningsperioden er afsluttet.

Pumper på gyllebeholdere og traktorpumper skal i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen være udstyret med en timer. Timeren skal sikre, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen, end hvad der svarer til indholdet i gyllevognen. Pumper på gyllebeholder skal desuden forsynes med en afbryder, som sikrer at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om, at

- Omrøring af gyllebeholder må tidligst påbegyndes umiddelbart før udkørsel.
- Udbringningsperioden for gylle skal gøres så kort som mulig.
- Håndteringen af gylle skal altid foregå under opsyn og således, at spild undgås og under tilbørlig hensyn til omgivelserne.
- Hvis der ikke anvendes selvlæssende gyllevogn ved tømning af gyllebeholderne, skal der etableres en betonbefæstet læsseplads af en sådan størrelse, at spild ikke tilføres ubefæstede arealer. Læssepladsen skal have fald mod opsamlingsbrønd, hvorfra spild automatisk ledes videre til forbeholder eller gyllebeholder. Pladsen skal rengøres for spild af gødning umiddelbart efter udbringningsperioden er afsluttet.

5. Husdyrbrugets forurening og forureningsbegrænsende foranstaltninger

5.1 Anvendelse af bedst tilgængelig teknik, BAT

5.1.1 Ammoniakfordampning fra staldanlæg

Det valgte staldsystem er med delvist fast gulv (50-75 %) i de nye stalde. I de eksisterende stalde foretages der ifølge ansøgningen ikke renoveringer, og staldene har delvist fast gulv (25-49 %). Der er tale om nedslidning af den ældste eksisterende stald, hvor produktionen sænkes i forhold til nuværende produktion. Det vil derfor være uproportionalt at foretage ammoniakreducerende investeringer i denne stald.

Generelt:

Ansøger har oplyst følgende om rengøring og desinficering af stalde: "Når en staldsektion er tømt for slagtesvin, iblødsættes den straks, inden der senere gennemføres en grundig højtryksrensning,

så alle indvendige overflader i staldsektionen fremstår rengjorte. Herefter henstår staldsektionen til udtørring, for at sikre et tørt og lunt lejeareal til de smågrise der efterfølgende ankommer fra smågriseleverandøren og skal indsættes i den pågældende staldsektion. Der anvendes ikke desinfektionsmidler ved rengøring af staldsektioner”.

Endvidere har ansøger oplyst, at der findes overbrusningsanlæg, der kan styres via ventilationsanlæggets klimacomputer. I alle staldsektioner er overbrusningsanlæggets dyser placeret ca. 2 m over spaltegulvet, så grisene kan få opfyldt deres behov for afkøling ved at gå ind under spredeviften og få koldt vand på kroppen, som efterfølgende fjerner kropsvarmen via fordampning fra overfladen.

Vurdering

Ved fastsættelse af emissionsgrænseværdien for ammoniak anvendes Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier⁵. Grænseværdierne blev ændret i april 2011, hvor beregningsforudsætningerne blev ændret i forbindelse med, at den nye version af ansøgningsystemet kom. Da ansøgningen er fremsendt efter april 2011, anvendes grænseværdierne fra 2011. Natur- og Miljøklagenævnet vurderer, at hvis grænseværdierne for ammoniakemissionen (BAT-standardvilkår) for det samlede anlæg overholdes ved ansøgers konkrete valg af teknologier og teknikker, da er kravet om anvendelse af BAT opfyldt for projektet som helhed (MKN-130-00166 af. 3. november 2010).

Med udgangspunkt i BAT-standard vilkår for slagtesvin (revideret maj 2011) kan følgende BAT-emissionsgrænse for ammoniak-N for det samlede anlæg efter udvidelse beregnes:

Ammoniak BAT-emissionsgrænseværdi: 6.454,2 kg N/år

BAT-beregningen er baseret på udvidelse i nye og eksisterende stalde, hvor der er korrigeret for vægt for pågældende produktion i forhold til standardvilkårene. Der er taget højde for højere omkostning til implementering af BAT i eksisterende stalde, idet det i ansøgningen er angivet, at der ikke foretages renovering af eksisterende stalde.

Vores beregning af den maksimale ammoniakemission for slagtesvineproduktionen ved overholdelse af BAT fremgår af tabel 10.

Antal slagtesvin	Vægtinterval (kg)	Ansøgt staldsystem	Emmissionsgrænseværdi Kg NH ₃ -N / dyr	Vægtkorrrektionsfaktor	Total Kg NH ₃ -N
13.624	30-107	Ny stald 50-75 % fast gulv	0,271	1,017	3.754,25
7.376	30-107	Eks. stald 25-49 % fast gulv	0,36	1,017	2.700
Ialt					6.454,2

Tabel 10. Beregning af den maksimale ammoniakemission for slagtesvinene. Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier er anvendt for slagtesvin i eksisterende og nye stalde.

I henhold til ansøgningen er den samlede emission fra anlæggene **6.308 kg NH₃-N /år**. Den ansøgte udvidelse overholder således kravet om anvendelse af BAT.

⁵ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Husdyrbrug med konventionel produktion af malkekvæg (gyllebaserede staldsystemer) – omfattet af husdyrgodkendelseslovens §§ 11 og 12. Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, maj 2011.

Vurdering af anvendt teknologi til overholdelse af BAT-kravet

De nye stalde indrettes med delvis fast gulv (50-75 % fast gulv). Inden for slagtesvinebrug findes teknologiblad for stalde med delvist fast gulv⁶. Af teknologibladet fremgår det, at staldsystemet har et ammoniaktab på 13 % sammenlignet med et tilsvarende ammoniaktab i stalde med drænedegulve på 21 %. De eksisterende stalde har ligeledes delvis spaltegulve (25-49 % fast gulv) med et ammoniaktab på 17 %. Ansøger oplyser, at de eksisterende stalde ikke gennemgår renovering i forbindelse med udvidelse af svineproduktionen.

Der vil blive stillet vilkår om, at indretningen af de nye stalde følger oplysningerne i ansøgningen. Ved det valgte staldsystem og fast overdækning på to gyllebeholdere forventes der højere indhold af N ab lager, og dermed øges potentialet for ammoniakfordampning under lagring og udbringning. Det er derfor vigtigt med lavt ammoniaktab i disse led for at effekten af det delvise faste gulv ikke tabes. Hvis ammoniaktabet minimeres, medfører det en højere gødningsværdi og påvirker markudbyttet positivt.

BAT i stalde fastholdes gennem vilkår til staldsystem og fast overdækning af gyllebeholdere, som beskrevet i afsnit 3.2 og 4.3

5.1.2 Fosfor ab lager

Efter samme BAT-standardvilkår, som nævnt ovenfor, kan BAT-emissionsgrænse for fosfor fra det samlede anlæg efter udvidelse beregnes til:

Slagtesvin: 20,5 kg P/DE ab lager * 591,8 DE = 12.131,9 kg P ab lager

Fosfor BAT-emissionsgrænseværdi: 12.132 kg P ab lager

Ansøger har dog ønsket at beregne fosformængden ab lager for slagtesvinene i vægtintervallet 30-32 kg efter Miljøstyrelsens BAT-standardvilkår for smågrise (revideret maj 2011). BAT-emissionsgrænsen for smågrise er 27,8 kg P/DE ab lager. BAT emissionsgrænseværdien for det samlede anlæg kan herefter forholdsmæssigt beregnes til:

$(2 \text{ kg} / 77 \text{ kg} * 27,8 \text{ kg P/DE ab lager}) + (75 \text{ kg} / 77 \text{ kg} * 20,5 \text{ kg P/DE ab lager}) = 20,6896 \text{ kg P/DE ab lager.}$

20,69 kg P/DE ab lager * 591,8 DE = 12.244 kg P ab lager.

Dermed bliver fosfor BAT-emissionsgrænseværdien: 12.244 kg P ab lager.

Vurdering

Ansøger har dokumenteret, at de konkrete valg af teknologier og teknikker i det ansøgte projekt medfører, at husdyrbruget overholder vejledningens emissionsgrænseværdier. Fosforemissionen fra anlægget er 12.227 kg P pr. år, jf. beregninger i ansøgningsystemet. Dette overholder BAT-emissionsgrænseværdien på 12.244 kg P ab lager beregnet ud fra BAT-standardvilkårene for slagtesvin og smågrise. Overholdelse af BAT-emissionsgrænseværdien for fosfor ab lager opnås ved tilsætning af fytase til foderet ved fodring ud fra normtal. Ansøger har dermed fravalgt at lave yderligere foderoptimering på teknologiniveau 3 og 4 jf. Miljøstyrelsens teknologiblad Fosforindhold i slagtesvinefoder (rev. juni 2010), da BAT-niveauet kan overholdes alene ved fodring ifølge

⁶ Teknologiblad: Staldindretning, Delvist fast gulv. Miljøministeriet, Miljøstyrelsen. Den 15.03.2004, revideret 29.03.2011, 3. udgave.

gældende norm på 4,6 g fosfor pr. FE. Af teknologibladet fremgår, at fodring med 4,6 g fosfor medfører minimale meromkostninger for produktionen.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at ansøgningen lever op til redegørelse for anvendelse af BAT i forhold til N og P emissioner fra anlægget, samt at de valgte teknikker må formodes at bevirke, at emissionsgrænseværdierne i vejledningen overholdes.

Vilkår vedrørende fosfor er stillet i afsnit 5.1.6 omkring foder

5.1.3 Opbevaring af gylle

Gyllebeholdere efterlever kravene i BREF-dokumentet. Dvs. at beholderne er faste tanke, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Sider og bunde er tætte og korrosionsbeskyttede. I ansøgningen er det angivet at der føres logbog over flydelaget på den mindste gylletank, og at alle gylletankene er omfattet af beholderkontrol. Beholderne der ligger indenfor 100 m fra vandløb og søer over 100 m² skal kontrolleres hvert 5 år i stedet for de normale 10 år. Den store tank samt den ansøgte nye tank etableres med fast overdækning. Fast overdækning af de to gyllebeholdere medfører, at BAT-emissionsgrænse niveauet ammoniak for produktionen er overholdt. I ansøgningen er det desuden angivet, at der på ejendommen er sikret tilstrækkelig plads til intern logistik, så risikoen for utilsigtet påkørsel af tankene minimeres.

Vurdering

Opbevaring af svinegylle i gylletank, opfattes som BAT. Der er fastsat en lang række lovregulerede forhold, der er med til at sikre lav ammoniakfordampning, og sikre mod lækager.

Disse regler indebærer bl.a. 5 eller 10 årsbeholderkontrol, regelmæssig føring af logbog over flydelag, samt reetablering af flydelag hvis dette er nødvendigt.

Det er kommunens vurdering, at fast overdækning af gylletanke med f.eks. teltdug er den mest effektive måde til at reducere ammoniakfordampningen fra lager på, og at dette har andre miljømæssige fordele. Der skabes f.eks. større opbevaringskapacitet ved at hindre tilførsel af vand fra nedbør til tanken, og samtidig skal der efterfølgende ikke bruges unødvendige energiresourcer på udbringning af dette vand sammen med gyllen.

Det vurderes, at overholdelse af gældende lovgivning i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen er BAT for så vidt angår opbevaring af gylle.

5.1.4 Vand og Energi

Ansøger oplysninger om vand:

"Der iblødsættes inden højtryksrensning af staldsektioner, hvorved der spares vasketid, og derved vaskevand.

Lovpligtigt overbrusningsanlæg styres af klimacomputer for optimering af vandforbrug.

Under det lovpligtige daglige tilsyn med slagtesvinene tjekkes at vandventiler ikke er utætte."

Ansøgers oplysninger om energiforbrug:

"Der er ingen energiforbrug på korntørring af foderkorn i eksisterende og nye gastætte kornsiloer. Gastætte kornsiloer er den mest energieffektive teknologi til opbevaring af foderkorn på Hårslevgård.

Der anvendes ikke dieselolie til opvarmning af eksisterende og nye staldsektioner.

Der anvendes Robin Hood-varmefordelingssystem, dvs. gulvvarmeslanger i alle eksisterende og nye staldsektioner, hvorved varmen fra staldsektioner med de største slagtesvin cirkuleres til staldsektioner med de mindste.

Ventilationssystemet styres af klimacomputer".

Vurdering

På baggrund af ovenstående forventer vi, at ejendommen i sin drift fremover gennemtænker og holder sig for øje, hvorledes vand- og energiforbruget kan reduceres. Der vil derfor blive stillet vilkår om, at vand- og energiforbruget skal registreres, se afsnittene om vand og energiforbruget.

Vi vurderer, at bedriften kunne optimere energiforbruget i staldbyggeri og driften heraf via en besigtigelse af energikonsulent. Besigtigelsen skal gennemføres inden byggeri af nye stalde, så evt. tiltag kan indarbejdes inden byggeri påbegyndes.

Ved nybyggeri skal de bedst tilgængelige teknikker anvendes, og derfor skal det være energieffektive ventilatorer der installeres. Vi vurderer, at det er proportionalt at kræve det i nybyggeri af denne størrelse. Hvis der senere er behov for udskiftning af ventilatorer i de eksisterende stalde, skal de udskiftes til energieffektive ventilatorer.

Derudover kan energiforbruget reduceres ved anvendelse af LED-lysrør. Der vil blive stillet vilkår om, at der skal anvendes LED-lysrør i de nye stalde.

For at reducere vandspild ved et evt. brud på en vandledning, vil der blive stillet vilkår om, at der skal installeres alarmanlæg på vandforsyningen.

Det vurderes, at ejendommen ud fra ovenstående beskrivelse opfylder kravet til BAT mht. vand og energiforbruget.

Vilkår

For at undgå resourcespild i forhold til energi- og vandforbrug bliver der stillet vilkår om, at

- Der skal være alarmanlæg på vandforsyningen, således at alarm går i gang i tilfælde af brud på vandledning. Alarmen skal meddels elektronisk til driftsherren.
- Der skal på udendørsbelysning være bevægelsessensorer.
- Der skal foretages varmfordeling ved gulvvarmeslanger i alle staldsektioner.
- Der skal i de nye stalde opsættes energieffektive ventilatorer. Hvis der senere er behov for udskiftning af de eksisterende ventilatorer, skal de udskiftes til energieffektive ventilatorer
- Ventilationsanlægget skal jævnligt efterses, og det skal rengøres med højtryksspuler efter hvert hold slagtesvin. Rengøringen skal noteres i logbog.
- Der skal indgås en servicekontrakt på ventilationsanlægget med en årlig gennemgang heraf.
- I de nye stalde skal der anvendes LED-lysrør.
- Ejendommen skal besigtiges af en energikonsulent. Besigtigelsen skal gennemføres inden byggeriet påbegyndes, så eventuelle ændringer kan indarbejdes i de nye stalde. Dokumentation for besigtigelsen skal kunne forevises på kommunens forlangende.

5.1.5 Lugt

For at reducere lugtemissionen fra staldene er det vigtigt med en god gødningshåndtering og hygiejne i stalden.

I stalden har ansøger desuden valgt at installere luftacceleratorer i alle ventilationsskakterne på de nye staldanlæg. Jævnfør oplysninger fra producenten "Skov", svarer dette til at afkastene forhøjes med 5-6 meter.

For yderligere beskrivelse se afsnittet om lugt.

5.1.6 Foder

Ansøger oplyser, at der anvendes en vådfoderblanding fremstillet af vand, korn og tilskudsfoder, optimeret efter foderkonsulentens foderoptimeringsprogram. Efter formaling af foder, blandes dette med vand i lukkede vådfodringskar inden udfodring i staldsektionerne. Vådfodringsanlægget er et tæt lukket system.

Der er i ansøgningen ikke anvendt foderoptimering til begrænsning af ammoniakemissionen eller optimeret fosforudnyttelse af foderet, da der fodres i henhold til normtallene.

Vurdering

En sænkning af råprotein i foderet har stor effekt på emissionen af ammoniak hos slagtesvin, fordi overskydende råprotein i foderet bliver udskilt som urinstof-N i urinen, hvor det virker som en umiddelbar kilde til dannelse og fordampning af ammoniak.

Ansøger har valgt ikke at anvende fodringstiltag til reduktion af ammoniakfordampningen fra staldanlæggene, men har i stedet valgt at opnå BAT emissionsgrænseværdien for ammoniak ved valg af staldsystem samt overdækning af gyllebeholdere. Der vil derfor ikke blive stillet vilkår om reduktion af råprotein i svinefodret, idet der fodres ud fra normtallene.

I produktionen anvendes hjemmeblandet foder. Det er ikke beskrevet eller oplyst nærmere om hvilke foderemner eller tilsætningsstoffer, der anvendes.

Ansøger har oplyst, at han tilsætter fytase til foderet. Fosforudskillelsen på 20,69 kg P/DE kan overholdes uden yderligere foderoptimering, hvorfor BAT-emissionsgrænsen ud fra BAT-standard vilkårene kun kan overholdes ved forholdsmæssig beregning ud fra hhv. slagtesvin og smågrise. Idet BAT-standardvilkåret for slagtesvin gælder for dyr i vægtintervallet 32-107 kg og den ansøgte produktion løber fra 30-107 kg, vurderer vi, at ansøger kan benytte de to nævnte standardvilkår og dermed emissionsgrænseværdier til beregning af BAT-niveauet for fosfor ab lager fra den ansøgte produktion.

I henhold til Miljøstyrelsens notat om vejledende emissionsgrænseværdier for slagtesvin⁷ er følgende beskrevet om reduktion af fosfor i foderet:

Miljøstyrelsen har derfor baseret emissionsgrænseværdien for fosfor på en enkelt fosforreducerende teknik, som omfatter optimering af fosforudnyttelsen hos slagtesvin.

Anvendelsen af denne teknik vurderes at være omkostningsneutral[...].

Emissionsgrænseværdien for fosfor opnåelig ved anvendelse af BAT for husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin i gyllebaserede staldsystemer omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12 fastlægges herefter til følgende:

Fosforindholdet i den mængde husdyrgødning der produceres på anlægget må maksimalt være **20,5 kg P/DE ab lager**. Dette svarer til 28,7 kg fosfor pr. hektar ved udbringningen af husdyrgødning fra 1,4 dyreenheder (slagtesvin) på ansøgers samlede, godkendte areal.

Denne emissionsgrænseværdi er i overensstemmelse med det niveau, der betragtes som opnåeligt ved anvendelse af BAT i henhold til BREF-dokument om intensiv fjerkræ- og svineproduktion for slagtesvin omfattet af IPPC-direktivet.

Emissionsgrænseværdien kan anvendes af kommunerne i alle godkendelser af husdyrbrug med slagtesvineproduktion efter husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12, idet det her ikke

⁷ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer) – omfattet af husdyrgodkendelseslovens §§ 11 og 12. Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, maj 2011.

har betydning, om der tale om et nyetableret eller eksisterende husdyrbrug. Dette skyldes, at emissionsgrænseværdien vil kunne opfyldes ved foderoptimering, som er en teknik, som står til rådighed for såvel nyetablerede som eksisterende husdyrbrug med slagtesvineproduktion. Alternativt kan emissionsgrænseværdien overholdes ved anvendelse af gylleseparering.

Vilkår

For at fastholde det ansøgte, bliver der stillet følgende vilkår:

- Foderet skal tilsættes fytase, svarende minimum til producentens anbefalede dosis med tilsvarende reduktion af fosfor i foderet.
- Den totale mængde P ab lager pr. år beregnet som P/DE ab lager gange det årlige antal dyreenheder skal være mindre end 12.227 kg P pr. år, svarende til 20,69 kg P/DE.
- Der skal føres en logbog eller produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
 - antal producerede dyr
 - gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs-, og afgangsvægt/slagtevægt)
 - foderforbrug pr. kg tilvækst
 - det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i foderblandingerne.
- P ab lager skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder
- Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
- Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst 3 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende

5.1.7 Udbringning af husdyrgødning

Se bilag 2, afsnit 5 om anvendelse af bedst tilgængelige teknik på udbringningsarealerne.

5.1.8 Management

Der er udarbejdet et udkast til beredskabsplan, som ifølge ansøgning bliver færdiggjort, når endelig projektering af ny stald foreligger.

Af ansøgningen fremgår følgende vedr. management:

”Generelt drives Hårslevgård efter principperne om godt landmandskab. Det er i ejers egen interesse at minimere ressourceforbruget i svineproduktionen. Derfor føres løbende effektivitetskontrol, så det hurtigt kan erkendes hvis f.eks. fodereffektiviteten ikke er som planlagt. Gældende regler om hold af svin regulerer desuden en lang række forhold vedr. tilgængeligt guldareal, daglig pasning og tilsyn med grisene, hvorfor der henvises hertil.”

Vurdering

Vi betragter det som BAT at registre forbruget af vand, energi, foder, pesticider, handelsgødning mv. for at få et overblik over forbruget, og derved kunne sætte ind hvis det vurderes, at der er et overforbrug.

Ved at udarbejde gødningsplaner og gødningsregnskab, forsøges det at opnå den størst mulige udnyttelse af næringsstofferne i gødningen. Krav om udarbejdelse af gødningsregnskab er implementeret i dansk lovgivning.

Endvidere betragtes det som BAT at sikre, at ansatte har den nødvendige uddannelse, samt at der forefindes beredskabsplaner på husdyrbruget, der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser.

Der vil blive stillet vilkår for en række af ovenstående forhold, se de respektive afsnit.

5.1.9 Samlet vurdering

Behandling af høringssvar

I forbindelse med høringen blev det anført i et høringssvar, at vi ikke i tilstrækkelig grad stiller vilkår til anvendelsen af BAT.

Vi følger Miljøstyrelsens vejledning om kravet til BAT. Niveaueet til BAT er desuden fastsat ud fra, at der skal være proportionalitet i det niveau der forlanges, og der ses på, hvad der er rentabelt muligt for branchen som helhed.

Natur- og Miljøklagenævnet vurderer desuden, at hvis grænseværdierne for ammoniakemissionen (BAT-standardvilkår) for det samlede anlæg overholdes ved ansøgers konkrete valg af teknologier og teknikker, da er kravet om anvendelse af BAT opfyldt for projektet som helhed (MKN-130-00166 af. 3. november 2010).

Vi vurderer på baggrund af afsnittene i 5.1.1 til 5.1.8, at ejendommen lever op til de lovgældende krav om BAT.

5.2 Ammoniaktab fra staldanlæg

I henhold til ansøgningen er den samlede emission fra anlæggene (stald og lager) 6.308 kg N /år. I forhold til nudriften svarer dette til en forøgelse på 3.983 kg N/år. I ansøgningssystemet er det beregnet, at det generelle krav om reduktion af ammoniak er overholdt ved en ammoniakemission på 6.960 kg N/år.

I henhold til ovenstående afsnit om BAT har vi vurderet, at den maksimale ammoniakemission fra stalde og lagre på ejendommen maksimalt må være 6.454 kg NH₃-N/år.

Vurdering

Den ansøgte udvidelse overholder både de generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stalde og lagre i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁸, samt det krav om anvendelse af BAT som fremgår af ovenstående afsnit.

Da ansøgningen er indsendt i 2012 er det generelle krav om reduktion i ammoniakemissionen på 30 % i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 for den del af husdyrproduktionen, der finder sted i nye og renoverede stalde. Der er intet reduktionskrav for produktioner i eksisterende stalde, der ikke gennemgår renovering i forbindelse med udvidelsen.

Se desuden afsnittet om BAT.

⁸ BEK. Nr. 294 af 31.03.2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)

5.3 Påvirkning af sårbar natur og sårbare arter

5.3.1 Naturområder beskyttet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv.

Ammoniakfølsom natur beskyttet efter husdyrgodkendelseslovens § 7 opdeles i tre kategorier.

Kategori 1-natur

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Naturtyperne kan ses i bilag 3 i bek. om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

For de Natura 2000-naturtyper, som ikke er kortlagt (primært søer), skal kommunen vurdere den eventuelle påvirkning. Ud over søer drejer det sig om Klinter eller klipper ved kysten (1230), Forstrand og begyndende klitdannelser (2110), Hvide klitter og vandremiler (2120), Kystklitter med havtorn (2160), Kystklitter med gråris (2170), Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter (8220) og Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter med pionerplantesamfund (8230).

Kategori 1-natur omfatter ligeledes § 3-heder og -overdrev indenfor Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

Det skal bemærkes, at ikke alle naturområder, særligt søer, kan findes i ansøgningssystemet eller kan findes i et offentligt tilgængeligt lag på Danmarks Miljøportal (www.arealinformation.dk), idet det først kræver en konkret besigtigelse for at bestemme søernes naturtype.

For kategori 1-natur gælder at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

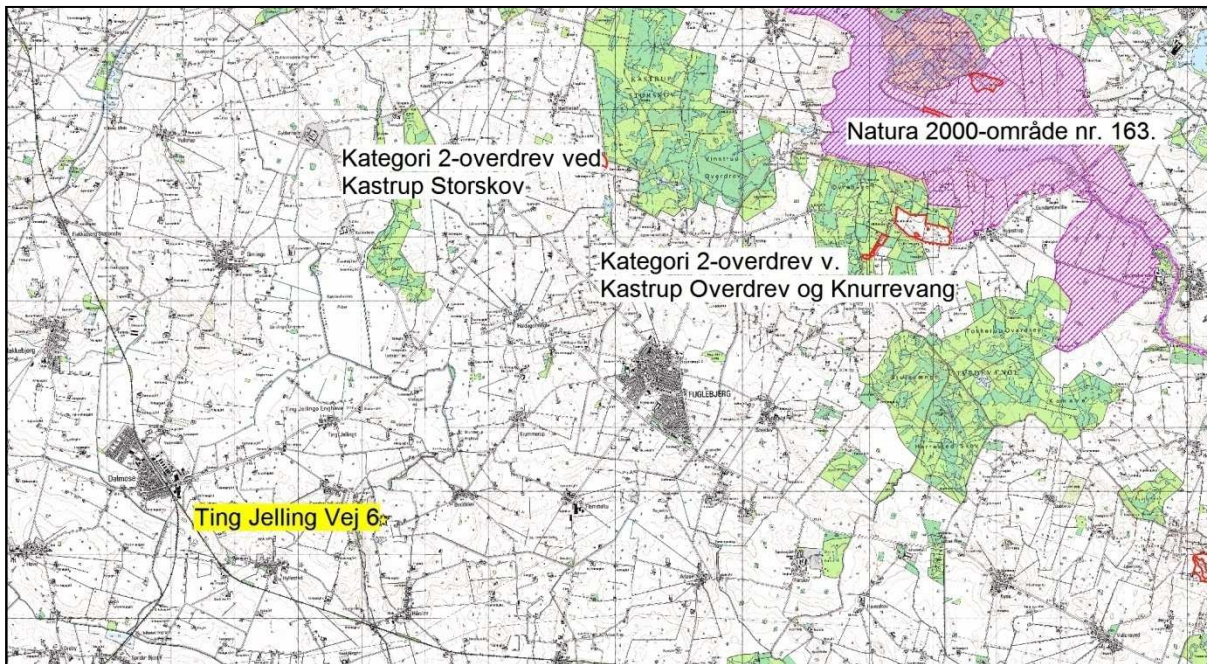
- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom udover ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Nærmeste kategori 1-natur i Næstved kommune er beliggende godt 9 km nord for anlægget på Ting Jelling Vej 6 (kort 1). Det er Natura 2000-område nr. 163, "Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose".

Her er der ved Tystrup Sø kortlagt habitatnaturtyper aske- og ellesump (typekode 91E0) og bøgeskov på muld (typekode 9130). Tålegrænserne for skovnaturtyperne er 10-20 kg N/ha/år.

Udpegningsgrundlaget for arter og naturtyper for beskyttelsesområderne er gengivet i Bilag 2.1, og områderne er beskrevet i basisanalyser /22/ og Natura 2000-planen /21/.

Påvirkningen af natur med ammoniak er i ansøgningen beregnet til 6.087 kg N/år og meremissionen er 3.762 kg N/år. Såvel den totale ammoniak deposition som meredepositionen er beregnet til 0,0 kg N/ha/år for de nærmest beliggende kortlagte habitatnaturtyper i Næstved Kommune.

Kort 1. Beliggenhed af Natura 2000-område nr. 163, "Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose" og kategori 2-naturområder i forhold til anlægget på Ting Jelling Vej 6.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens⁹ § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, som er beliggende udenfor Natura 2000-områder.

For denne kategori gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride 1,0 kg N/ha/år

Den nærmeste kategori 2-natur er et overdrev ved Kastrup Storskov 6½ km nordøst for anlægget og to overdrev ved Kastrup Overdrev og Knurrevang ca. 8½ km fra anlægget på Ting Jelling Vej ligeledes i nordøstlig retning.

Den totale ammoniakdeposition fra anlægget er beregnet til 0,0 kg N/ha/år på nævnte overdrev.

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur gælder, at kommunen konkret skal vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

⁹ LBK. Nr. 933 af 24.09.2009 om naturbeskyttelse med senere ændringer (naturbeskyttelsesloven)

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel "skovjordbund",
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel "skovjordbund", eller
- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens¹⁰ § 25.

Naturtypernes tålegrænse overfor kvælstof fremgår af tabel 11.

Naturtype	Tålegrænse, kg N/ha/år
Overdrev	10-25 (sure overdrev 10-20; kalkholdige overdrev 15-25)
Klit	10-25 (klit 10-20; fugtige klitlavninger 10-25)
Hede	10-25 (tør hede 10-20; våd hede 15-25)
Fersk eng	15-25
Strandeng	30-40
Mose og kær	5-25 (højmoser 5-10; hængesæk og tørvelavninger 10-15; fattigkær og hedemoser 10-20; kalkrige moser, væld og rigkær 15-25)

Tabel 11. Naturtypernes tålegrænse for kvælstof. Kilde "Ammoniakmanualens" bilag 3.

Baggrundsbelastningen med kvælstof er 13,2 kg N/ha/år i Næstved Kommune jf. data fra DMU 2010.

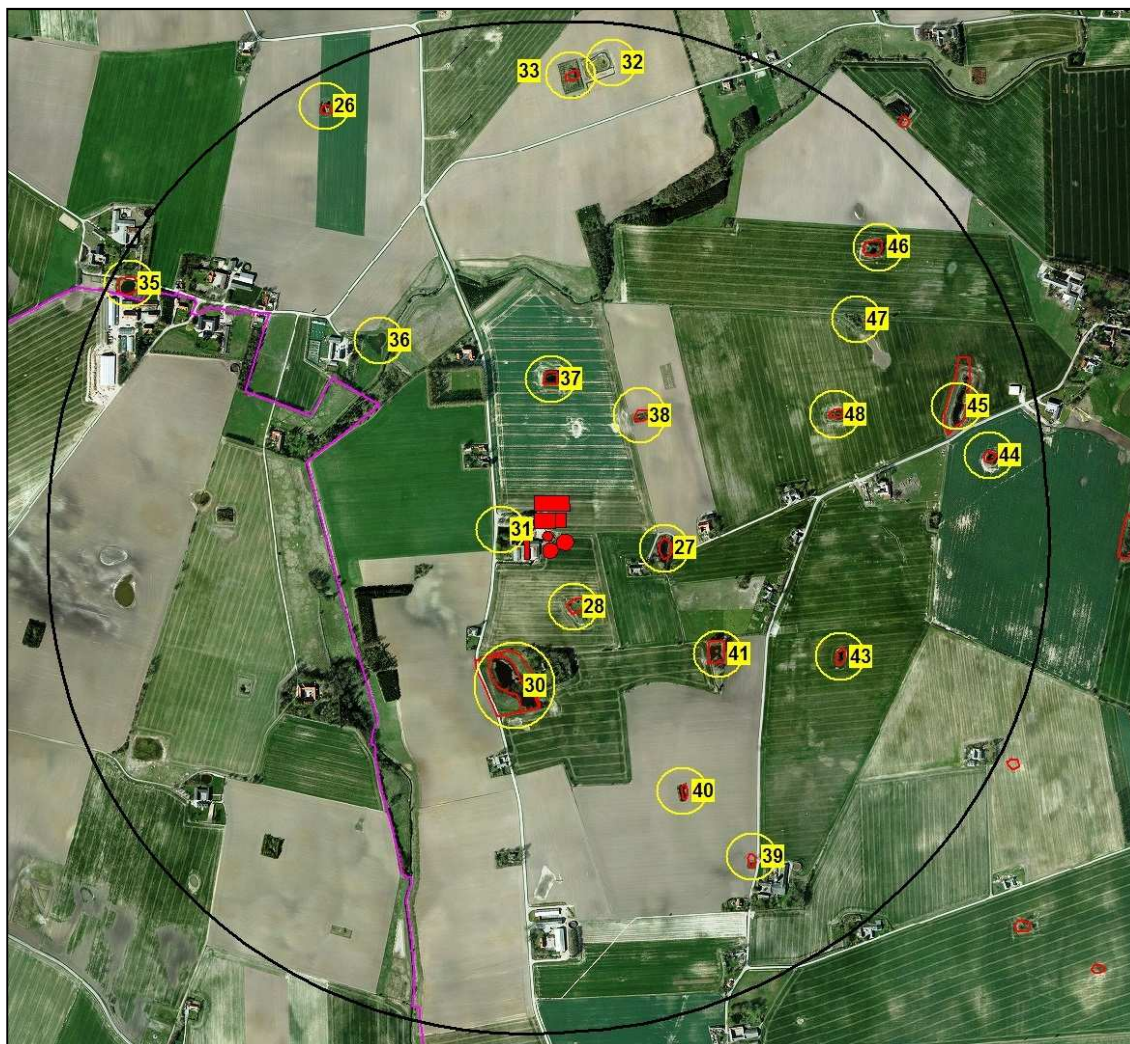
Der er i april og maj 2013 foretaget besigtigelse af en række af de knap 20 § 3-områder indenfor 1000 m omkring anlægget for at registrere naturindholdet og dets sårbarhed overfor forøget ammoniakpåvirkning fra anlægget. Endvidere er der registreret aktuel og potentiel forekomst af arter omfattet af Habitatdirektivets Bilag IV. Resultatet af besigtigelserne kan ses på Kort 2 og af Tabel 12.

En stor del af de omgivende naturarealer udgøres af eutrofe vandhuller med middel, moderat eller ringe naturværdi. Der er gennemgående dyrket meget tæt på naturområderne, og flere er præget af andefodring. Hovedparten af vandhullerne er habitatnaturtype 3150, som er en bredt defineret naturtype, der inkluderer næringsrige søer med andemad.

Merbelastningen af kvælstof fra stald og lager er beregnet på et udvalg af disse beskyttede naturområder i det elektroniske ansøgningssystem. Belastningen er vist for disse naturområder i Tabel 12.

Nærmeste skov, som vurderes at være ammoniakfølsom ud fra, at der har været skov på arealet i lang tid, er Sandved Kohave ca. 3 km syd for anlægget og Katrineholm Skov ca. 3,3 km nord for anlægget.

¹⁰LBK. Nr. 945 af 24.09.2009 om skove (skovloven)

Kort 2. § 3-naturområder indenfor 1000 m fra anlægget på Ting Jelling Vej 6. Lokalteter med gul cirkel er besigtiget i foråret 2013. Nummereringen svarer til Tabel 12. Kommunegrænsen mod Slagelse kommune ses med lilla markering.

Lokalitet	Naturtype	Habitat-naturtype	Bilag IV-arter registreret	Potentielt levested for Bilag IV-arter	Bemærkning om dyrkningsfri bræmme	Naturværdi	Belastning kg N/ha/år mer-/total
25	eng			(Springfrø, Spidssnudet frø, Stor Vandsalamander)	0	ringe	
26*	vandhul	3150	Stor Vandsalamander	Springfrø	½ -3 m	moderat	
27*	vandhul	3150	Stor Vandsalamander æg	Springfrø, Spidssnudet Frø	12 m	moderat	3,9 -6,1
28*	vandhul	3150	Stor Vandsalamander	Springfrø	1½ - 4	moderat	>1 **
29	eng			Springfrø, Spidssnudet Frø,	1-8 m	middel	

				Stor Vandsalamander			
30*	vandhul			Springfrø, Spidssnudet Frø, Stor Vandsalamander	1 m	moderat	0,6 - 1,1
31	vandhul			næppe levested	ej reg	ringe	7,2 - 16,5
32	vandhul	3150	Stor Vandsalamander er æg	Springfrø, Spidssnudet Frø	3-5 (-20 m)	middel	0,2 - 0,3
33	vandhul	3150		ej levested	15-20 m	ringe	
34	vandhul	3150		Springfrø, Stor Vandsalamander	½-1 m	moderat	
35	vandhul	3150	Stor Vandsalamander er æg	Springfrø, Spidssnudet Frø		middel	
36	vandhul	3140		Springfrø, Spidssnudet Frø, Stor Vandsalamander	17 m	middel	0,5 - 0,8
37*	vandhul	3150		næppe levested	7-8 m	moderat	>1 **
38*	vandhul	3150		næppe levested	10 m mod V	ringe	>1 **
39	vandhul	3150		næppe levested	ej reg	moderat	
40	vandhul	3150		næppe levested	ej reg	ringe	
41*	vandhul	3150	Stor Vandsalamander er æg	Springfrø, Spidssnudet Frø	1 m	moderat	1,0 - 1,6
42	mose			Springfrø, Spidssnudet Frø, Stor Vandsalamander	2 mod vest	ringe	
43	vandhul	3150		Springfrø, Stor Vandsalamander	ej reg	moderat	
44	vandhul			næppe levested	ej reg	moderat	
45	vandhul	3150	Stor Vandsalamander er	Springfrø, Spidssnudet Frø	ej reg	middel	0,3 - 0,5
46	vandhul	3150		Springfrø, Stor Vandsalamander	ej reg	moderat	
47	vandhul			ej levested	ej reg	ringe	
48	vandhul	3150		ej levested	ej reg	ringe	

Tabel 12. § 3-naturområder beliggende indenfor 1000 m fra stald og lager på Ting Jelling Vej 6. Lokalteter med "*" er ligeledes beliggende på udspretningsarealer. ** angiver at lokaliteterne har en samlet skønnet belastning > 1 kg N/ha/år i kraft af deres afstand og retning til anlægget.

Vurdering

Kategori 1- og 2-natur

Da totalbelastningen på nærmeste kategori 1- og 2-natur er på 0 kg N/ha/år, vurderer kommunen, at projektet på Ting Jelling Vej 6 ikke påvirker disse naturtyper, og at kravet til disse naturtyper er overholdt.

Kategori 3-natur

Udvidelse af dyreholdet på Ting Jelling Vej 6 må ikke medføre, at tilstanden i de beskyttede naturtyper eller ammoniakfølsomme skove påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merbelastning med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Merbelastningen på udvalgte § 3-beskyttede lokaliteter er beregnet til mellem 0,0 og 7,2 kg N/ha/år. Belastningen er primært afhængig af afstanden mellem anlægget og naturområdet samt i hvilken retning, naturområdet er beliggende i forhold til anlægget. Endvidere afhænger belastningen af "ruheden" i landskabet; fx. om der er skov eller smålunde mellem naturområdet og anlægget.

I vurderingen af påvirkningen fra anlægget skal der i vurderingen ligeledes tages hensyn til, om naturområdet er beliggende på udspretningsarealer og derved også påvirkes af afdampet ammoniak fra husdyrgødningen.

Ved påvirkninger på mere end 1 kg N/ha/år kan der ske tilstandsændringer i naturområdets tilstand, jf. bilag til Miljøstyrelsens praksisnotat af 8. marts 2010 /16/.

Vandhullerne er overvejende næringsrige og bestemt til habitatnaturtype 3150 (Næringsrige søer med flydebladsvegetation). Vegetationen i søerne er næppe begrænset af mængden af tilgængeligt kvælstof, men væksten af sump- og bredvegetationen af urter og træer/buske vil begunstiges af en *kraftig årlig forøget* deposition af kvælstof.

Ud fra dette forhold og på baggrund af besigtigelserne, beregninger af belastninger fra anlægget og det forhold at flere af naturområderne samtidigt er beliggende i udspretningsarealer, er det kommunens vurdering, at en række § 3-naturområder vil blive væsentligt forringet af den ansøgte husdyrudvidelse på Ting Jelling Vej 6.

Det drejer sig om naturområderne 27, 28, 31, 37, 38 og 41. Vi vurderer dog, at der ikke er grundlag for at stille skærpede vilkår til pleje af vandhullerne på baggrund af ovenstående. For nogle af vandhullerne vil der dog blive stillet vilkår til pleje og oprensning af dem af hensyn til forekomst af Bilag IV-arter i området. Se afsnit 3.5.3.

Hvad angår den anden type af kategori 3-natur - ammoniakfølsomme skove, er der kommunens vurdering, at afstanden fra anlægget på Ting Jelling Vej 6 og anlægget er for stor til, at der vil ske nogen påvirkning af skovene.

Der er foretaget høring af Slagelse Kommune i forbindelse med et beskyttet naturareal beliggende i Slagelse Kommune indenfor 1.000 meter af anlægget. Slagelse Kommune har ikke meddelt særlige vilkår i forbindelse med dette naturareal. Høringssvaret kan ses i sin fulde længde som afgørelsens bilag 3.

5.3.2 Natura 2000-områder

EU har en overordnet målsætning om at stoppe forringelser af biodiversiteten senest i 2010. Ét af de vigtigste midler til at opfylde denne målsætning er de såkaldte Natura 2000-direktiver (Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektiv).

Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som til sammen danner et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. I Danmark kaldes områderne

også for internationale naturbeskyttelsesområder, og her indgår også ramsar-områderne. Der er 254 habitat-, 113 fuglebeskyttelses- og 27 ramsar-områder i Danmark.

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrgodkendelsesloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens¹¹ § 7 stk. 1. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning.

Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 2, foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på Ting Jelling Vej 6 er område nr. 163, Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose. Natura 2000-området udgøres af 3 habitatområde og 2 fuglebeskyttelsesområde. Udpegningsgrundlaget fremgår af Bilag 2.1 og de beskyttelsesområdet er nøjere beskrevet i Basisanalysen /22/ og Natura 2000-planen /20, 21/.

Afstanden fra stald og lager til habitatområdet er ca. 7½ km, se Tabel 13 og Kort 1.

Natura 2000-område	163, Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose
• Habitatområder	H145, Holmegårds Mose H146, Rådmandshaven H194, Suså med Tystrup Bavelse Sø og Slagmosen
• Fuglebeskyttelsesområder	F91, Holmegårds Mose, Gammellun6, Tuerne og Porsmose F93, Tystrup Bavelse Sø

Tabel 13. Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder

Kommunens Vurdering

Fra anlægget på Ting Jelling Vej 6 er der som nævnt en årlig total emission på 6.087 kg N, og meremissionen udgør årligt 3.762 kg N. Såvel den totale ammoniak deposition som meredepositionen er beregnet til 0,0 kg N/ha/år for den nærmest beliggende del af Natura 2000-området.

¹¹ BEK. Nr. 408 af 01.05.2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen)

Skovhabitatnaturtyperne aske- og ellesump (91E0) og bøgeskov på muld (9130) er kvælstoffølsomme naturtyper med en tålegrænse på 10-20 kg N/ha/år. Med en baggrundsbelastning på 13,2 kg N/ha/år er naturtypernes tålegrænse allerede overskredet. Da beregninger af henholdsvis merbelastningen og totalbelastningen med kvælstof efter udvidelsen af dyreholdet på Ting Jelling Vej 6 er 0,0 kg N/ha/år på begge habitatnaturtyper, vurderes det, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil forringe bevaringsstatus.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 163 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke habitatområdet væsentligt.

Samtidigt vurderes det, at det udvidede dyrehold på Ting Jelling Vej 6 beliggende udenfor Natura2000-området ikke kræver, at der i forhold til påvirkninger fra anlægget udarbejdes en egentlig konsekvensvurdering jfr. § 7 i Habitatdirektivbekendtgørelsen. Begrundelsen for denne vurdering er, at hverken naturtyper eller arter vurderes at ville blive påvirket.

Vurderingen af påvirkningen fra udvaskning af næringsalte til Natura 2000-områder er givet i godkendelsens Bilag 2.

5.3.3 Bilag IV-arter og andre beskyttede eller fredede arter

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. I Næstved Kommune findes sikkert, med stor sandsynlighed eller er tidligere fundet ca. 25 dyre- og plantearter, som er omfattet af bilag IV.

Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder.

Udover beskyttelseskrævende Bilag IV-arter skal ansøgningen vurderes i forhold til rødlistede og fredede arter. Af sårbare og beskyttelseskrævende arter findes i området med stor sandsynlighed bilag IV-arterne Springfrø, Stor Vandsalamander og Spidssnudet Frø.

Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om projektet beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Der er i april og maj 2013 foretaget besigtigelse af alle af de ca. 25 § 3-områderne indenfor 1000 m omkring anlægget for at registrere naturindholdet samt aktuel og potentiel forekomst af arter omfattet af Habitatdirektivets Bilag IV. Beliggenheden af lokaliteterne ses på Kort 2 og resultaterne i Tabel 12.

Syv af de besigtigede vandhuller rummer yngleforekomst af Bilag IV-arten Stor Vandsalamander. Endvidere er et tilsvarende antal registreret som potentielt yngle- eller levested for en eller alle af følgende arter: Springfrø, Stor Vandsalamander eller Spidssnudet Frø.

Springfrø er udbredt på Sydsjælland og specielt i områder nær løvskov. I skovrige områder med mange vandhuller eller oversvømmelser kan den optræder endog meget talrigt. Springfrø opholder sig i skov og beplantninger uden for yngletiden.

Stor Vandsalamander er almindelig i det sydøstlige Danmark i vandhuller og formodes at findes i op mod halvdelen af vandhullerne i kommunen. Især i vandhuller med bedst vandkvalitet og uden fisk vil sandsynligheden være størst. Arten opholder sig efter yngleperioden forsat lige omkring vandhullet eller 2-300 meter derfra.

Spidssnudet Frø er ikke i samme grad som Springfrø knyttet til egentlige vandhuller, men foretrækker i langt højere grad oversvømmede partier i moser og på enge (fladvand). Uden for ynglesæsonen lever Spidssnudet Frø i enge, moser og udyrkede fugtige arealer. Det er en art, der kræver høj naturkvalitet på såvel yngle- som rastelokaliteter.

Der er i vandhullerne tillige registreret Skrubtudse, Grøn Frø og Lille Vandsalamander. Alle padder og deres yngel er fredede i Danmark.

Udover nævnte Bilag IV-padder findes med stor sandsynlighed en række flagermus-arter i området. De almindeligste og mest sandsynlige arter i Næstved Kommune er vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus og dværgflagermus.

Foto 5: Nygravet vandhul (lokalitet 36) med yngleforekomst af Stor Vandsalamander. Vandhullet er kortlagt til kvælstoffølsom kransnålalgesø (habitatnaturtype 3140) og modtager en mer-belastning på 0,5 kg N/ha/år. Det er samtidigt potentielt levested for Stor Vandsalamander, Springfrø og Spidssnudet Frø.

Vurdering

Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. Habitat-bekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

For påvirkning af levesteder for Bilag IV-arter er vurderingen, at levestedet skal påvirkes af en årlig merbelastning større end 1 kg N/ha/år, for at der kan registreres en ændring af levestedet (lokaliteten).

Den maksimale merbelastning, der er beregnet, udgør 7,2 kg N/ha/år for vandhul nr. 31. Dette vandhul er ikke vurderet som egnet ynglelokalitet for Bilag IV-padder. Vandhullerne 27, 28 og 41 modtager en mer-deposition på > 1 kg N/ha/år og er samtidigt ynglelokalitet for Stor Vandsalamander. Lokalteterne 28 og 41 er tillige beliggende på eller nær udspretningsarealer. Disse vandhuller modtager derfor også et markbidrag fra afdampet ammoniak.

Det er Næstved kommunes vurdering, at ændringen af husdyrbruget på Ting Jelling Vej 6 vil betyde en væsentlig negativ påvirkning af levesteder for Bilag IV-padder. Og kommunen vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau i husdyrgodkendelsesloven ikke er tilstrækkeligt til at beskytte yngleområder mod væsentlig negativ påvirkning fra ammoniak fra anlægget. For at imødegå en negativ ændring af yngle- og levesteder, stilles der vilkår om pleje og oprensning af de vandhuller som ejer selv ejer, dvs. vandhul 28 og 41. For at bevare et netværk af levesteder for Bilag IV-padderne skal der ligeledes foretages rydning og oprensning af naturområderne 30 og 37. Det forventes derved, at disse vandhuller ligeledes kan blive til yngle- og levested for Bilag IV-padder.

Yderligere vil der blive stillet vilkår om, at bredarealet ved vandhul nr. 30 skal afgræsses eller holdes lavtvoksende ved slåning, max. 2 gange årligt. Dette er for at sikre at bredarealet efter oprensning ikke gror til med tagrør igen.

Oprensning af vandhuller kræver en dispensation fra Naturbeskyttelsesloven §3, Næstved Kommune skal derfor orienteres mindst 6 måneder før oprensningen forventes udført, for at dispensationen kan meddeles.

Hvad angår forekomsten af Flagermus i området, vurderer Næstved kommune, at de bygningsmæssige ændringer, der er forbundet med projektet, ikke vil påvirke raste- eller yngleområder for flagermus.

For at bevare yngle- og rastelokaliteterne i området, stilles der vilkår omkring naturpleje jf. vilkår afsnit 5.3.2.

Vilkår

For at bevare yngle og rasteområder for bilag IV-arter i området, bliver der stillet vilkår om at,

- Træer og buske omkring vandhullerne 28, 30, 37 og 41 på kort 2 i bilag 1 skal ryddes hver 5. år.
- Vandhullerne 28, 30, 37 og 41 på kort 2 i bilag 1 skal oprenses hvert 10. år jf. vilkårene i bilag 1.4. Vandhullerne må dog ikke uddybes yderligere.
- Første oprensning og rydning af træer og buske skal foretages senest et år efter, at godkendelsen er taget i brug.
- Ved vandhul nr. 30 skal bredarealet efter første oprensning efterfølgende afgræsses eller holdes lavtvoksende ved slåning, max. 2 gange årligt.

5.4 Lugt

Afstanden fra staldanlæg og til nærmest bolig/boligområder er i ansøgningen angivet til følgende:

Områdetype	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand, nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	903 m				Ja
Samlet bebyggelse	Ny	700 m				Ja
Enkelt bolig	Ny	357 m	285,6 m	137 m	285,7 m	Ja

Tabel 14. Lugtgeneafstande beregnet i ansøgningen.

Geneafstanden tager udgangspunkt i afstanden fra centrum af et staldanlæg til en nabo/områdegrænse, hvor genekriteriet skal overholdes. Da der er flere lugtkilder (flere stalde) beregnes en vægtet gennemsnitsafstand, som tager hensyn til, at der er flere stalde med forskellige emissioner. Den vægtede gennemsnitsafstand kan ikke angives på et kort, men er en beregnet afstand, som skal være større end den korrigerede/ukorrigerede geneafstand, for at lugtgenekriteriet er overholdt.

Der forefindes ingen større husdyrbrug (> 75 DE) i området indenfor 300 m fra byzone og samlet bebyggelse og indenfor 100 m fra enkeltbolig. Der er derfor ikke tale om, at der kan opstå en kumulativ effekt i forhold til de omboende.

I forbindelse med lugtberegningen er det oplyst i ansøgningen, at ansøger ejer enkeltboligen på Ting Jellinge Vej 13 og har indgået betinget købsaftale med ejer af Ting Jellinge Vej 11. Derfor har ansøgers konsulent set bort fra disse i relation til overholdelse af genekriterier. Ansøger ejer tillige enkeltboligen på Bendslevvej 37, hvorfor ansøgers konsulent har set bort fra denne i relation til overholdelse af genekriterier. Derfor definerer ansøgers konsulent enkeltboligen på Ting Jellinge Vej 9 som værende den nærmeste nabobebyggelse med genekriterie 15 OUe/kbm. Beboelsen på Bendslevvej 27 bliver defineret til at udløse en samlet bebyggelse ved Hårslev, med genekriteriet 7 OUe/kbm.

Nærmeste Byzone er udpeget ved den østlige del af Dalmose, med genekriteriet 5 OUe/kbm.

Ansøger har på baggrund af hørings svar fra naboerne oplyst, at han vil indsætte luftacceleratorer i alle ventilationsskakterne på de nye staldanlæg, for at reducere lugtgener.

Vurdering

Kommunen kan konstatere, at ansøger har udpeget de nævnte boligtyper i forhold til nabo og samlet bebyggelse korrekt.

Vi har bedt ansøgers konsulent udpege område ved Flemstoftestofte som nærmeste byzone, da det i kommuneplanens rammedel er udpeget til byzone. Ifølge Miljøstyrelsens wiki-vejledning gælder følgende: "For byzone/sommerhusområde eller ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde skal genekriteriet overholdes i forhold til hele området og ikke kun til de beboelsesbygninger, som findes i området." Ansøgers konsulent har ikke ønsket at tilrette ansøgningen og anfører:

"Flemstoftestofte dannes af flere landbrugspligtige ejendomme, 2 enkeltboliger i landzone og et lokalplanlagt industriområde indeholdende 2 enkeltboliger. Lokalplansformålet er industri. Efter en konkret vurdering er byzonen ved Dalmose udpeget, da det reelt er her der findes beboelsesbygninger i et væsentligt omfang, som skal beskyttes mod lugtgener. Det bemærkes, at den samlede ukorrigerede geneafstand til byzone er beregnet til 902,79 m for ansøgt drift, se ansøgningens punkt 2.4.1, hvorfor det reelt ikke er væsentligt om Flemstoftestofte eller Dalmose udpeges, da begge er beliggende i en afstand, der er over 3 gange større."

På trods af, at der er udpeget forkert byzone område i ansøgningssystemet, vurderer vi, at lugtgenekriteriet til nærmeste område udlagt med byzone, Flemstofte er overholdt. Områdets anvendelse i byzone er underordnet, idet lugtgenekriteriet skal overholdes til den kommuneplanlagte byzone. Geneafstanden er ifølge ansøgningssystemet 903 m og den faktiske afstand er ca. 2,8 km. Ligeledes er lugtgenekriteriet overholdt til byzone ved Dalmose, idet afstanden hertil er ca. 3,2 km.

Der er ligeledes god afstand til den nærmeste samlet bebyggelse som er syd for ejendommen ved landsbyen Hårslev. Geneafstanden er på 700 m og den aktuelle afstand er på ca. 1000m.

De nærmeste naboejendomme er Ting Jellinge Vej 11 og 13 samt Bendslevvej 37, der alle ejes af ansøger, eller hvor ansøger har indgået købsaftale. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, som ikke er ejet af ansøger, er derfor Ting Jellinge Vej 9, der ligger sydsydvest for ejendommen.

Afstanden til nr. 9 fra nærmeste staldanlæg, som er den eksisterende svinestald er ca. 243 m.

Den ukorrigerede lugtgeneafstand til enkelt bolig er beregnet til 357 m. I ansøgningssystemet er der også beregnet en korrigeret lugtgeneafstand. Her indgår der ikke staldanlæg, hvor afstanden til nabobeboelse overstiger den beregnede lugtgeneafstand med 20 %. Disse anlæg indgår heller ikke i beregningen af den vægtede gennemsnitsafstand. Da den korrigerede lugtgeneafstand er mindre end den vægtede gennemsnitsafstand er lugtgenekravet overholdt til Ting Jellinge Vej 9.

Ansøgningssystemets beregninger viser således, at husdyrgodkendelseslovens lugtgenekrav netop er overholdt.

Behandling af høringssvar

I forbindelse med høringen anførte flere naboer, at de er bekymret for øgede lugtgener fra ejendommen.

I den forbindelse har ansøger oplyst, at han vil indsætte luftacceleratorer i alle ventilationsskakterne på de nye staldanlæg. Jævnfør oplysninger fra producenten Skov, svarer dette til at afkastene forhøjes med 5-6 meter.

Ud fra Miljøministeriets lugtvejledning er det et lugtreducerende tiltag at forhøje afkastene. Ved at forhøje afkastene er der to effekter. For det første kommer luftfanen op i mere vind, som umiddelbart fortynder lugten, og det tager længere tid før den når jorden, og dermed er der mere tid til fortynding. For det andet kommer lugtfanen bedre fri af staldbygningernes turbulensfelt, således at løftet af afkastluften ikke forstyrres, og dermed svarer det til yderligere forhøjelse af afkastet. Forhøjelse af afkastene har den største effekt i ejendommens nærområde.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om at,

- En forudsætning for udnyttelsen af denne miljøgodkendelse er, at ansøger ejer ejendommen Ting Jellinge Vej 11 inden byggeri af nye staldanlæg igangsættes.
- Såfremt Næstved Kommune skønner, at lugt fra bedriften giver anledning til væsentlige lugtgener, skal ejendommen for egen regning lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og i værksætte foranstaltninger, således at lugtgenerne formindskes. Foranstaltningerne skal aftales med Næstved Kommune.
- Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således at ejendommen ikke giver anledning til lugtgener, som efter Næstved Kommunes vurdering er til væsentlig gene for omgivelserne. Der skal således til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder renholdelse og tørhed på den faste del af staldgulvet, renholdelse for at hindre støv- og

smudsbelægninger i stalden samt renholdelse af fodringssystem m.v.

- Fordelingen af dyr og dyretyper i staldanlæggene skal stemme overens med oplysningerne i ansøgningen.
- Der skal indsættes luftacceleratorer i alle ventilationsskakterne på de nye staldbygninger.

5.5 Transport

I ansøgningen er det beskrevet, at før udvidelsen var der årligt ca.340 transporter og efter udvidelsen vil der årligt være ca. 600 transporter. Herunder forventes ca. 1 transport om ugen for afhentning af døde dyr. Se tabel 15.

	Før etablering, udvidelse eller ændring (Antal/år)	Efter etablering, udvidelse eller ændring (Antal/år)
Gylletransporter	150	300
Dyretransport	100	150
Foder – ekstern transporter	30	50
Diverse transporter (inkl. døde dyr)	30-60	50-100
Transporter i alt pr. år	340	600

Tabel 15. Transporter på ejendommen før og efter udvidelsen.

I ansøgningen er der ikke oplysninger om tidspunkter for de enkelte typer af transporter. Dog er det oplyst, at de fleste transporter vil foregå mellem morgen og aften, hvoraf de fleste vil ske indenfor normal arbejdstid, og mellem solopgang og solnedgang. Det kan dog ikke udelukkes, at enkelte transporter kan forekomme udenfor dette tidsrum.

Af ansøgningen fremgår, at langt størstedelen af transporterne til/fra Hårslevgård vil ske ad Ting Jellinge Vej, nord for Hårslevgård. De konkrete transportruter er ikke kendt af ansøger, men det oplyses, at den naturlige transportvej for hovedparten af transporterne, vil være nordpå af Ting Jellinge Vej, og derefter til højre af den større landevej øst for Ting Jellinge, over mod rundkørslen på Slagelse-Næstved landevejen.

Al gylletransport foregår i lukkede lastbilvaner eller lukkede gyllevogne ved udbringning på markerne.

Ansøgningen indeholder ikke kort over eksterne transporter til/fra ejendommen.

Vurdering

Der er tre private indkørsler til ejendommen fra Ting Jellinge Vej.

Kørslerne til og fra ejendommen stiger fra 340 til 600 transporter, dvs. antallet af transporter øges med 260 stk. Det er oplyst, at transporterne primært foregår mod nord via Ting Jellinge Vej. På Ting Jellinge Vej skal transporterne kun køre på den relativt korte strækning hen til Ting Jellinge Vej 6. Det vurderes på den baggrund, at de øgede transporter (ca. en mere pr. hverdag) ikke vil være til væsentlig gene.

Flere af ejendommens udbringningsarealer ligger relativt langt fra ejendommen. Transporten af gylle skal passere flere tæt beboede områder under transporten. Da det er oplyst, at al gyllekørsel sker i lukkede transporter eller lukkede gyllevogne, vurderer vi dog, at der er taget hensyn til

omgivelserne i forbindelse med gylletransport. Flere marker ligger mere end 10 km fra ejendommen ud fra transportrutebeskrivelserne.

Vilkår relateret til til- og frakørsel (trafik på egen grund) stilles i afsnittet vedrørende støj i godkendelsen.

Kørsel på ejendommen i forbindelse med den årlige høst og drift af markerne foregår indenfor en afgrænset periode, og er en del af det sæsonbetonede arbejde, som må accepteres ved en landbrugsbedrift.

Behandling af hørings svar

Naboerne skriver i deres hørings svar, at de ikke mener, at Ting Jellinge Vej kan bære den øgede trafik til og fra ejendommen.

Færdsel på veje reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet, og vedligeholdelse og standen af vejene varetages af enten kommunen (kommunaleveje) eller staten (statsveje). Standen og størrelsen af veje, og at der f.eks. ikke er cykelsti på vejene, kan vi ikke tillægge som en begrænsende faktor for udvidelsen af et husdyrbrug. Driften af vejene hører under kommunens Center for trafik og driftsafdelingen Vej og Park, og hvis der opstår problemer med standen af vejene kan de kontaktes.

Vilkår

For at undgå væsentlige gener ved gyllekørsel til marker mere end 10 km fra ejendommen, bliver der stillet vilkår om at,

- Al transport af gylle til og fra ejendommen på offentlig vej til marker mere end 10 km fra ejendommen skal foregå i lukkede gyllevogne eller i lukkede transportvogne, der ikke anvendes til udbringning af husdyrgødningen i marken.

5.6 Støj

I ansøgningen er følgende beskrevet om støj kilder:

Eksisterende ventilationsanlæg, med afkast fordelt på tagfladerne, er støjsvagt og giver ikke anledning til støjgener hos nabobeboelser.

Der forventes etableret et lignende støjsvagt ventilationsanlæg på de nye staldbygninger, med tilsvarende fordeling af afkast som eksisterende. For hver hele staldsektion er der 2 ventilationsafkast, som vist på visualisering. Der er krav om minimumsventilation i de staldsektioner som er belagt med slagtesvin. Derfor vil ventilationsanlægget være i drift 8.760 timer om året, både i nudrift og ansøgt drift. Lovpligtigt alarmanlæg træder i funktion hvis der er driftsudfald/strømsvigt.

Ved anvendelse af frekvensstyrede motorer i de nye ventilationsanlæg, vil ventilatorvingen ikke rotere hurtigere end højest nødvendigt, hvilket styres af ventilationsanlæggets klimacomputer. Herved minimeres støjen fra ventilationsanlægget, så meget som det er driftsmæssigt forsvarligt og funktionelt muligt.

På ejendommen fremstilles foder via fodermølle, der afleverer i vådfoderblander på vejeceller. Male-blande-anlægget er styret af fodercomputeren, og placeret i eksisterende foderlade, umiddelbart syd for eksisterende gastætte kornsiloer. Driftstiden for male-blande-anlægget forventes at blive 4 gange i døgnnet, dvs. morgen, formiddag, eftermiddag og aften, af 1,5 time pr. gang. Ansøger oplyser, at opholder man sig udenfor foderladen, kan der ikke høres støj fra male-blande-anlæggets drift.

Støj fra læsning af dyr kan forekomme tidligt om morgenen, da slagtesvin normalt skal leveres til slagteriet i starten af arbejdsdagen. Den eksisterende udleveringsrampe, placeret syd for

eksisterende udleveringsrum, anvendes til at drive slagtesvinene ud i transportvognen. Rampen kan ses på arealinfos luftfoto, ved sydvestlige hjørne af eksisterende stald. Grundet den store afstand til nærmeste nabobolig, forventes ikke væsentlige støjgener som følge af læsning af dyr. Læsning af dyr sker i nudrift ca. 1 gang om ugen, og i ansøgt drift ca. 2 gange om ugen, og varer ca. 0,5 time pr. læs.

Der er ikke korntørringsanlæg eller andre væsentlige støjkilder på Hårslevgård.

Da alle transporterne sker med CE-mærket transportmateriel, der overholder gældende støjkrav til pågældende køretøjer, og sker på asfalteret vej forbi omkringboende, forventes ikke væsentlige støjgener fra transporterne.

Der er ikke udført støjmålinger, fordi bedriften aldrig har givet anledning til væsentlige støjgener for omgivelserne eller omkringboende.

Vurdering

Ved vurdering af støj fra ejendommen, vurderes der på støj fra fast tekniske installationer som f.eks. ventilatorer, foderblander, pumper, kompressor m.v., og der vurderes på den interne og eksterne transport. Støj i forbindelse med markdriften er ikke omfattet, men der skal naturligvis så vidt muligt vises hensyn ved kørsel forbi naboejendomme og tomgangskørsel skal undgås. Blanding af foder er noget der kan støje en del, og her skal opmærksomheden henledes på, at foderblanderens skal kunne overholde ovennævnte støjgrænser.

Afhentning/levering af grise foregår fra rampen syd for eksisterende udleveringsrum. Herfra er der hhv. ca. 165 meter og ca. 235 m til nærmeste nabobeboelser, Ting Jellinge Vej 11 og Ting Jellinge Vej 9. Ting Jellinge Vej 9 er ikke ejet af ansøger mens ansøger har indgået købsaftale på Ting Jellinge Vej 11. Der er ikke udsyn til udleveringsrampen fra nævnte beboelse. Støjbelastningen fra lastbilen vil være kortvarig (en halv time), og vil forekomme ca. 2. gange ugentligt.

For at mindske eventuelle støjgener stilles der vilkår om, at transport til og fra ejendommen så vidt muligt skal foretages på hverdage mandag til fredag fra kl. 7.00 – 18.00.

I forbindelse med forannoncering af ansøgningen indkom der bemærkninger fra omkringboende vedrørende støjgener. Støjen var relateret til alarm i eksisterende stalde.

Med hensyn til alarmsystemet oplyser ejer, at det er et krav fra Baltic Control, at der til hans UK-produktion er alarm på anlægget. Alarmen går i gang ved fejl på foderanlæg, ventilation eller hvis der kommer en strømafbrydelse. Alarmen er koblet til mobil. Der har tidligere været en sirene der hyllede i 2 minutter når alarmen gik. Denne er blevet koblet fra, så alarmen fremover kommer direkte til mobiltelefonen. Derved er der ikke længere en støjgene fra sirenen.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i godkendelsen.

Der stilles i godkendelsen vilkår om, at en beregning / måling af støjniveauet i omgivelserne kan kræves, såfremt tilsynsmyndigheden Næstved Kommune finder, at eventuelle klager er velbegrundede.

Vilkår:

Der vil blive stillet vilkår om at,

- Husdyrbrugets samlede støjbidrag til omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Periode	Referencetidsrum	Værdi dB (A)
Mandag – fredag kl. 7-18	8 timer	55
Lørdag kl. 7-14	7 timer	55
Lørdag kl. 14-18	4 timer	45
Søn- og helligdag kl. 7-18	8 timer	45
Alle dage kl. 18-22	1 time	45
Alle dage kl. 22-7	½ time	40

Støjbidraget måles som det ækvivalente, konstante og korrigerede støjniveau i dB(A). Spidsværdierne af støjniveauet må om natten kl. 22-07 ikke overstige 55 dB(A). Støjgrænseværdierne omfatter kun støj fra faste tekniske installationer.

- Hvis vi vurderer, at der er behov for det, f.eks. ved begrundede klager over støj, skal virksomheden for egen regning dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Dokumentationen skal være i form af en akkrediteret/certificeret støjmåling eller beregning, som overholder Miljøstyrelsens vejledninger på området og udføres som efter retningslinjerne: – Miljømåling, ekstern støj. En sådan dokumentation kan højst kræves 1 gang årligt. Eventuelle måle- eller beregningspunkter skal inden udførslen aftales med tilsynsmyndigheden.
- Transport til og fra ejendommen skal så vidt muligt foretages på hverdage mandag til fredag fra kl. 7.00 - 18.00.
- Der må ikke forekomme unødigt tomgangskørsel på ejendommen.

5.7 Støv

Der er i ansøgningen oplyst følgende omkring støvkilder:

”Indtag af korn fra gastætte siloer og formaling foregår i et tæt lukket system, som ikke medfører støvgener for omkringboende. Der er ikke registreret væsentlige støvgener fra eksisterende staldanlæg, og der forventes ingen væsentlige støvgener fra det fremtidige staldanlæg. Fordi der anvendes vådfodringsanlæg, sker der en optimal støvbinding af formalet foder, idet der efter formaling sker opblanding med vand i anlæggets lukkede vådfodringskar, inden vådfoderet udfodres i staldsektionerne. Vådfodringsanlægget er ligeledes et tæt lukket system. Derudover medvirker det lovpligtige overbrusningsanlæg til støvbinding i staldsektionerne. Da alle transporter sker på asfalteret vej forbi omkringboende, forventes ikke væsentlige støvgener fra transporter.”

Vurdering

Der kan forekomme støvgener ved transporter til og fra ejendommen. Vi vurderer dog, at risikoen for støvgener ved nabobeboelser er meget begrænset.

Vilkår:

For at imødekomme eventuelle væsentlige støvgener fra ejendommen, bliver der stillet vilkår om at,

- Driften af ejendommen må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

5.8 Lys

Ansøger har oplyst følgende vedr. lys på ejendommen:

"Der er ikke direkte lyspåvirkning af omkringboende, da der ikke er tale om et åbent staldanlæg, og der er relativ stor afstand til nærmeste naboejendom". Da der ikke er lys i staldene om natten, er der ikke tale om lyspåvirkninger på vejarealer eller udenomsarealer."

"Udvendigt er der placeret et neonrør over hhv. indgangsdør og udleveringsdør ved rampe, dvs. umiddelbart vest for gavl af eksisterende stald. Indgangsdør er placeret på nordsiden, bag eksisterende gastæt silo. Rampen er placeret på sydsiden. Lyset anvendes primært for sikring af arbejdsforhold/adgangsforhold, den del af året hvor der er færrest lyse timer, dvs. i vinterhalvåret, og bevirker ikke direkte lyspåvirkning af omkringboende".

Vurdering

Lys fra ejendommen kan eventuelt være til gene for naboer, f.eks. ved konstant lys hele natten. Lys kan også være til gene for trafikken, f.eks. ved anvendelse af spotlys, der peger ud mod vejbanen.

Vilkår:

For at undgå lysgener ved naboer, bliver der stillet vilkår om at,

- Udendørs pladsbelysning skal forsynes med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til 30 minutter ad gangen.
- Husdyrbruget må ikke medføre lysgener uden for ejendommens areal. Hvis der opstår væsentlige lysgener, skal der foretages tiltag til nedbringelse af genen.

5.9 Kemikalier

I ansøgningen er det oplyst, at der ikke opbevares kemikalier, pesticider eller olie på ejendommen, idet alt markarbejde udføres af nabo.

Af ejendommens BBR-meddelelse fremgår det dog, at enkelte staldafsnit opvarmes vha. eget centralvarmeanlæg med flydende brændsel (olie, petroleum, flaskegas). Ansøger har dog i forbindelse med ansøgningen oplyst, at der ikke er oliefyr eller olietanke på ejendommen, idet varmekilden flere år har været en biobrændselskedel, hvori der anvendes træpiller.

Vurdering

Såfremt markarbejdet på et senere tidspunkt bliver udført fra ejendommen skal pesticiderne og øvrige kemikalier opbevares miljømæssigt forsvarligt, dvs. at der ikke må kunne opstå risiko for forurening af jord og undergrund, hvis der spildes eller en dunk lækker.

Tankning af diesel skal ske fra en plads med fast og tæt bund eller på et underlag hvorfra der er afløb til olie/benzinudskillere. Derved kan evt. spild opsamles og der forekommer ikke risiko for forurening af jord, overfladevand eller undergrund. Tankene skal opstilles med god afstand til tagnedløb, og placeres hvor der ikke er risiko for at de bliver påkørt.

Fyldning af marksprøjte og vask af sprøjteudstyr reguleres af bekendtgørelse nr. 1355 af 14/12/2012 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler. Her anføres det bl.a. at håndtering af sprøjtemidler (påfyldning og vask af udstyr) enten foregår på en støbt plads med afløb til lukket beholder, eller på arealet der skal sprøjtes.. Såfremt en mark hvor der er blevet sprøjtet anvendes til påfyldning og vask, skal der inden for en vækstsæson benyttes et nyt område ved hver påfyldning og ved hver vask.

Tapsteder, som benyttes til påfyldning og vask af sprøjter, skal være forsynet med kontraventil og vandur eller lignende installation, der forhindrer overløb ved opfyldning af tanken. Der må ved

påfyldning af sprøjter ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten.

Vilkår:

For at forebygge forurening af jord og grundvand, bliver der stillet vilkår om at,

- Tankning af diesel skal ske fra en plads med fast og tæt bund eller på et underlag hvorfra der er afløb til olie/benzinudskiller. Tanken skal opstilles med god afstand til afløb til dræn.
- Pesticider og øvrige kemikalier skal opbevares miljømæssigt forsvarligt, dvs. på et fast og tæt underlæg, uden afløb i nærheden, og således at indholdet af den største beholder kan tilbageholdes og opsamles.

5.10 Affald

Af ansøgningen fremgår, at bortskaffelsen af fast affald og tom emballage sker til den lokale genbrugsstation.

Ansøger har ikke afvejet eller optalt affaldsmængder i nuværende drift. Ifølge ansøgningen er den estimerede affaldsproduktion for ansøgt drift:

Type	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring	Bortskaffelse
Papir, pap, plastik	Ca. 50 kg	Ca. 150 kg	I plasticsæk i foderladen	Kommunal genbrugsplads
Tomme spraydåser	Mængde 52	Mængde 156	I plasticsæk i foderladen	Kommunal genbrugsplads
Jern/metal	Ca. 100 kg	Ca. 300 kg	I plasticsæk i foderladen	Kommunal genbrugsplads
Veterinært affald (kanyler, tomme medicinflasker)	Mængde 104	Mængde 312	I lukket plastbeholder, placeret i foderladen	Kommunal genbrugsplads
Andet	-	-	-	-

Tabel 16. Produktion af affald.

Døde dyr

Af ansøgningen fremgår følgende vedr. opbevaring af døde dyr:

”Eksisterende afhentningsplads for døde dyr, vest for eksisterende gastætte kornsiloer, har tæt fast bund og en kadaverkappe over de døde dyr der afventer afhentning, i overensstemmelse med gældende regler herom. Afhentningspladsen vil uændret være beliggende samme sted, da den opfylder kravet om adgang fra fast kørevej, og samlet set har den mest hensigtsmæssige placering på ejendommen, samtidig med der er stor afstand til nabobeboelser.”

Vurdering

Vi vurderer at de angivne affaldsmængder er rimelige for den ansøgte produktions størrelse, og at ansøger har redegjort for bortskaffelse af bedriftens affald. Det vurderes at ansøger opbevarer og bortskaffer affald korrekt, idet affaldet opbevares under tag og bortskaffes til godkendt modtager.

Opbevaring af døde dyr reguleres efter bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr, nr. 558 af 01.06.2011.

Opbevaringspladsen kan ses fra offentlig vej og afstanden er kun 40 meter. For at gøre pladsen mindre synlig for naboer og forbipasserende vil der blive stillet vilkår om, at der skal etableres beplantning vest for pladsen, dvs. ud mod vejen.

Vilkår:

For at imødegå forurening samt for korrekt opbevaring og bortskaffelse af affald fra ejendommen, bliver der stillet vilkår om at,

- Affald skal jævnlige bortskaffes fra ejendommen, og farligt affald skal opbevares miljømæssigt forsvarligt.
- Beholdere med spildolie skal opstilles på en tæt opsamlingsbakke egnet til formålet, og som kan indeholde volumen af den største beholder.
- Hvis spildolie opbevares i en olietank, skal tanken sløjfes efter de samme sløjfningsterminer, som tanke omfattet af den til enhver tid gældende olietanksbekendtgørelsen (Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines). Tanken skal opstilles på et tæt underlag, og der skal være påmonteret skilt på tanken, hvor fabrikationsår fremgår.
- Der skal etableres beplantning vest for oplagspladsen for døde dyr.

5.11 Skadedyr

Ansøger har oplyst følgende om bekæmpelse af skadedyr på ejendommen:

”Generel bekæmpelse af skadedyr

- Det tilstræbes at undgå forhold på ejendommen, som kan danne grundlag for tilhold af skadedyr. Så snart der måtte registreres tilhold af skadedyr, iværksættes den nødvendige skadedyrsbekæmpelse.

Fluegener

- Der udføres, og vil også fremadrettet udføres, aktiv fluebekæmpelse ved udsætning af gyllefluer i staldanlæggets gyllekummer. Der er derfor ingen væsentlige fluegener for omkringboende.

I forbindelse med høring af naboerne har ansøger yderligere oplyst, at han i øjeblikket anvender biologisk bekæmpelse ved at udsætte rov/gyllefluer i staldene. Til tider har han i den gamle stald, hvor der er vægventiler, haft problemer med at styre antallet af fluer. Eftersom produktionen i de ældste staldanlæg neddrøses, når de nye stalde er etableret, forventer han, at det bliver nemmere at styre fluebekæmpelsen i de gamle stalde.

Derudover vil han fremover prøve at sætte flere rovfluer ud i de gamle stalde, og lidt oftere i den varme sæson.

Selvom der kommer flere staldafsnit forventer han, at fluegenen i reduceres, da fluebekæmpelsen med rov/gyllefluer fungerer væsentlig bedre i de nye stalde end i de gamle.

Rottebekæmpelse

- Skadedyrsbekæmpelse udføres gennem Næstved Kommune af Mortalin, som opsætter giftkasser m.v. efter behov.”

Vurdering

For at undgå tilhold af rotter og fluer er det vigtigt at ejendommen holdes i en renlig og ryddelig stand.

Særligt med hensyn til fluer er det i sommerhalvåret vigtigt, at være opmærksom på hygiejnen i stalden, f.eks. ved daglig manuel rengøring af lejearealet.

Behandling af høringssvar

I forbindelse med høringen anførte flere naboer, at de er bekymret for øgede fluegener fra ejendommen.

Vi vil stille vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse, der som et minimum er i overensstemmelse med de seneste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Vi vurderer, at dette vilkår er tilstrækkeligt til at vi kan regulere eventuelle fluegener fra ejendommen.

Valg af den bedste egnede metode til bekæmpelse af fluegener afhænger af de aktuelle forhold, og det skal være muligt for ansøger, at anvende den bekæmpelsesform som fungerer bedst for ham og den aktuelle situation. Vi vurderer derfor, at det ikke er hensigtsmæssigt at anføre en bestemt fluebekæmpelse, men give mulighed for valgfrihed.

Bekæmpelse af fluer ved valg af biologisk bekæmpelsesform er en udmærket løsning. Der kan i perioder være behov for indsættelse af ekstra fluer eller benytte andre bekæmpelsesmetoder. Det vigtigste er, at ansøger er meget opmærksom på fluebekæmpelsen.

Ligesom med hensyn til lugtgenen er det vigtigt med en god staldhygiejne for at forebygge en flueplage dvs. ved at fjerne gødnings- og foderrester i staldene. Dette er medtaget i vilkår om lugt.

Vilkår:

For at undgå tilhold af skadedyr bliver der stillet vilkår om at,

- For at undgå fluegener for de omkringboende, skal ejendommen foretage en effektiv fluebekæmpelse, der som et minimum er i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium.
- Hele ejendommen og dens omgivelser skal holdes i en renlig og ryddelig stand og opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

5.12 Husdyrbrugets ophør

Af ansøgningen fremgår nedenstående vedr. evt. ophør af husdyrbruget:

"Tømte staldsektioner højtrykrensnes, umiddelbart efter udslusning af gyllen i gyllekummerne, så vaskevandet trækker de sidste rester af gylle med ud, når det udsluses til fortanken. Fortank og gylletank tømmes på det tidspunkt af planperioden hvor husdyrgødningen kan/må udbringes på markarealerne jf. gældende regler om udbringning af husdyrgødning.

Såfremt siloer med foderblandinger ikke allerede er tømt, i takt med produktionen af det sidste hold slagtesvin, tømmes disse for deres indhold og rengøres, så der ikke henstår gamle foderrester i fodersiloerne og foderladen."

Vurdering

Ud over at staldene skal rengøres, beholdere skal tømmes og foderrester skal fjernes, stiller vi også vilkår om at øvrige affald skal bortskaffes

Vilkår:

For at forhindre forurening i forbindelse med evt. ophør af produktionen, bliver der stillet vilkår om, at

- Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Gødningsopbevaringsanlæg skal tømmes indenfor næste planperiode. Stoffer der kan forurene jord, undergrund og overfladevand, samt affald skal bortskaffes efter gældende regler.

6. Driftsforstyrrelser og uheld

Som bilag til miljøansøgningen har ansøger udfærdiget udkast til beredskabsplan for Hårslevgård. Beredskab indeholder liste over tiltag, der vil blive iværksat for at stoppe og begrænse evt.

driftsforstyrrelser og/eller uheld med forureningsmæssige konsekvenser for det omgivne miljø. Områder der er beskrevet i beredskabsplanen er brand- og evakuering, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild, stophaner/hovedafbrydere, strømsvigt og transport af bekæmpelsesmidler. Planen skal være kendt af gårdens ansatte og skal revideres mindst en gang årligt.

Vurdering

Det er vores vurdering, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden og hans medarbejdere, såfremt der sker uheld, både med hensyn til oliespild og større hændelser som overløb af gyllebeholder, brand, hærværk o.l. Der er i Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug et eksempel på en beredskabsplan, <http://www2.mst.dk/Wiki/Husdyrvejledning.Default.aspx>.

Ved evt. uheld der kan have miljømæssige konsekvenser, skal der ringes til tlf. 112.

Ved overholdelse af nedenstående vilkår vurderer vi, at husdyrbruget gør en optimal indsats for at minimere risikoen for gener og forurening i tilfælde af driftsforstyrrelser og uheld.

Vilkår

I tilfælde af driftsforstyrrelser og miljømæssige konsekvenser heraf, bliver der stillet følgende vilkår om at,

- Ejendommen skal udarbejde en beredskabsplan i forbindelse med at godkendelsen tages i brug. Beredskabsplanen skal ajourføres efter behov, dog mindst én gang årligt. Planen skal være nemt tilgængelig. Alle medarbejdere skal være bekendt med planen og den skal opsættes et centralt sted på ejendommen. Hvis der er udenlandske medarbejdere på ejendommen, skal beredskabsplanen forefindes i form af skitser og billeder.
- Beredskabsplanen skal som et minimum indeholde 1) oplysninger om procedurer, der beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe uheldet og begrænse udbredelsen, 2) oplysninger om hvilke personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan, 3) kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb m.m., 4) en opgørelse over materiel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
- Den endelige beredskabsplan inkl. bilag skal fremsendes i kopi til kommunen, senest 3 måneder efter at godkendelsen er taget i brug.

7. Egenkontrol

I ansøgningen er det anført at:

- Der er lovkrav om logbog over flydelag på ældste/mindste gyllebeholder.
- Der er lovkrav om gyllebeholderkontrol.
- Der udarbejdes effektivitetskontrol løbende, så der sikres optimal tilvækst ved mindst mulige ressourceforbrug.
- Ventilationsanlæg, foder og drikkevandsforsyning tjekkes løbende under det lovpligtige daglige tilsyn med dyrene.

Vurdering

Bedriften skal til enhver tid over for Næstved Kommune kunne fremlægge dokumentation og optegnelser, der dokumenterer, at godkendelsens vilkår overholdes.

Vilkår:

For at husdyrproduktionen kan dokumentere at miljøgodkendelsens vilkår er overholdt, bliver der stillet vilkår om at:

Følgende materiale skal som et minimum til enhver tid kunne forevises tilsynsmyndigheden:

- Dokumentation for produktionsniveau: f.eks. udtræk fra CHR og evt. produktionsrapporter og evt. E-kontroller. Dokumentationen skal opbevares i min. 3 år.
- Mark- og gødningsplan for de seneste 3 år.
- Forpagtningsaftaler.
- Kvitteringer for overførte mængder husdyrgødning til Hashøj Biogasanlæg
- Dokumentation vedr. indhold af fytase i foder og fosfor ab lager, samt blandeforeskrifter for foder, til dokumentation for overholdelse af vilkår 12-17.
- Ejendommens forbrug af el, vand og olie mindst 3 år tilbage.
- Beredskabsplan
- Dokumentation for bortskaffelse af miljøfarligt affald minimum 3 år tilbage.
- Driftsjournal for ventilationsanlægget. Driftsjournalen skal indeholde oplysninger om rengøring og samtlige driftsforstyrrelser på ventilationsanlægget, herunder uheld og driftsnedbrud. Driftsjournalen skal ajourføres inden for en uge fra driftsforstyrrelsen.
- Dokumentation for årlig service af ventilationssystem, minimum 3 år tilbage.

8. Alternative løsninger og 0-alternativ

I ansøgningen er følgende beskrivelse af væsentlige alternativer angivet:

”Grundet de store økonomiske investeringer i eksisterende produktionsanlæg til slagtesvin på Hårslevgård, eksisterer der ikke et væsentligt alternativ til udvidelsen af slagtesvineproduktionen, idet stald og stiindretning, samt foder og ventilationsanlæg m.v. er beregnet til slagtesvineproduktion, og ikke til andre typer svineproduktion, hvorfor det ikke vil være rentabelt at ændre til en anden type husdyrproduktion, før det eksisterende produktionsanlæg fra år 2008 er nedslidt og afskrevet.

0 alternativet, dvs. ingen udvikling af Hårslevgårds svineproduktion = langsom, men på sigt, sikker afvikling af slagtesvineproduktionen på Hårslevgård, med tab af de arbejdspladser der skabes i forsynings og følgevirksomheder.”

Vurdering

Ejendommen har som påkrævet overvejet og vurderet andre alternativer til den ansøgte produktion, og valgt den produktion, som fungerer bedst for dem. De ansøgte staldbygninger ligger i tilknytning til eksisterende anlæg, og det har derfor ikke været relevant at anvise en anden placering af bygningerne.

9. Samlet vurdering

Det er vores vurdering, at husdyrbruget ved overholdelse af de stillede vilkår kan foretage den ønskede udvidelse og drives uden at være til væsentlig gene for miljøet. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie.

10. Referencer

1. Manual vedr. vurdering af de lokale miljøeffekter som følge af luftbåret kvælstof ved udvidelser og etablering af større husdyrbrug, 2003 (Ammoniakmanualen) af Skov- og Naturstyrelsen (opdateret udgave, dec. 2005).
2. Danmarks Miljøundersøgelser 2009: Deposition af N komponenter 2007 – kommuner. www.dmu.dk/Luft/Luftforurenings-modeller/Deposition/
3. GIS-temaer fra www.arealinformation.dk vedr. DEVANO-kortlagte naturtyper og levesteder, beskyttede naturtyper, § 7-naturtyper, risikoanalyser for målsatte vandløb, nitrat- og fosforklasser, nitratfølsomme indvindingsområder samt drikkevandsområder.
4. GIS-temaer fra Storstrøms Amt med fund af sjældne og rødlistede arter: planter, padder, krybdyr, pattedyr og insekter.
5. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV. www2.dmu.dk/pub/FR635.pdf
6. Habitatbeskrivelser, årgang 2005. Beskrivelse af danske naturtyper omfattet af habitatdirektivet (NATURA 2000 typer). www.dmu.dk/1_Om_DMU/2_Tvaer-funk/3_fdc_bio/ta/Habitat-beskrivelser-app4b-ver102.doc
7. Oplysninger på www.vandognatur.dk
8. Oplysninger på www.naturdata.dk
9. Dansk Pattedyratlas (2007). Gyldendal. ISBN 13: 9788702055061.
10. Storstrøms Amt, 2000: Rødlistede insekter i det åbne land i 2000.
11. Storstrøms Amt, 2001: Rødlistede fugle.
12. Storstrøms Amt, 2006: Rødlistede padder og krybdyr i Storstrøms Amt 2006.
13. Storstrøms Amt, 2006: Rødlistede skovinsekter i Storstrøms Amt 2006.
14. Storstrøms Amt, 2006: Rødlistede mosser og laver i Storstrøms Amt 2006.
15. Storstrøms Amt, 2006: Rødlistede planter. En revision af rødlistede planter 1999.
16. Miljøministeriet 2009: MILJØKLAGENÆVNETS PRAKSIS I SAGER OM MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRBRUG ("PRAKSISNOTAT", 2. UDG.) 15. december 2009. <http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/6422C493-71D4-4E2B-A023-E03AE9375087/0/Praksisnotat2udg15122009.pdf>

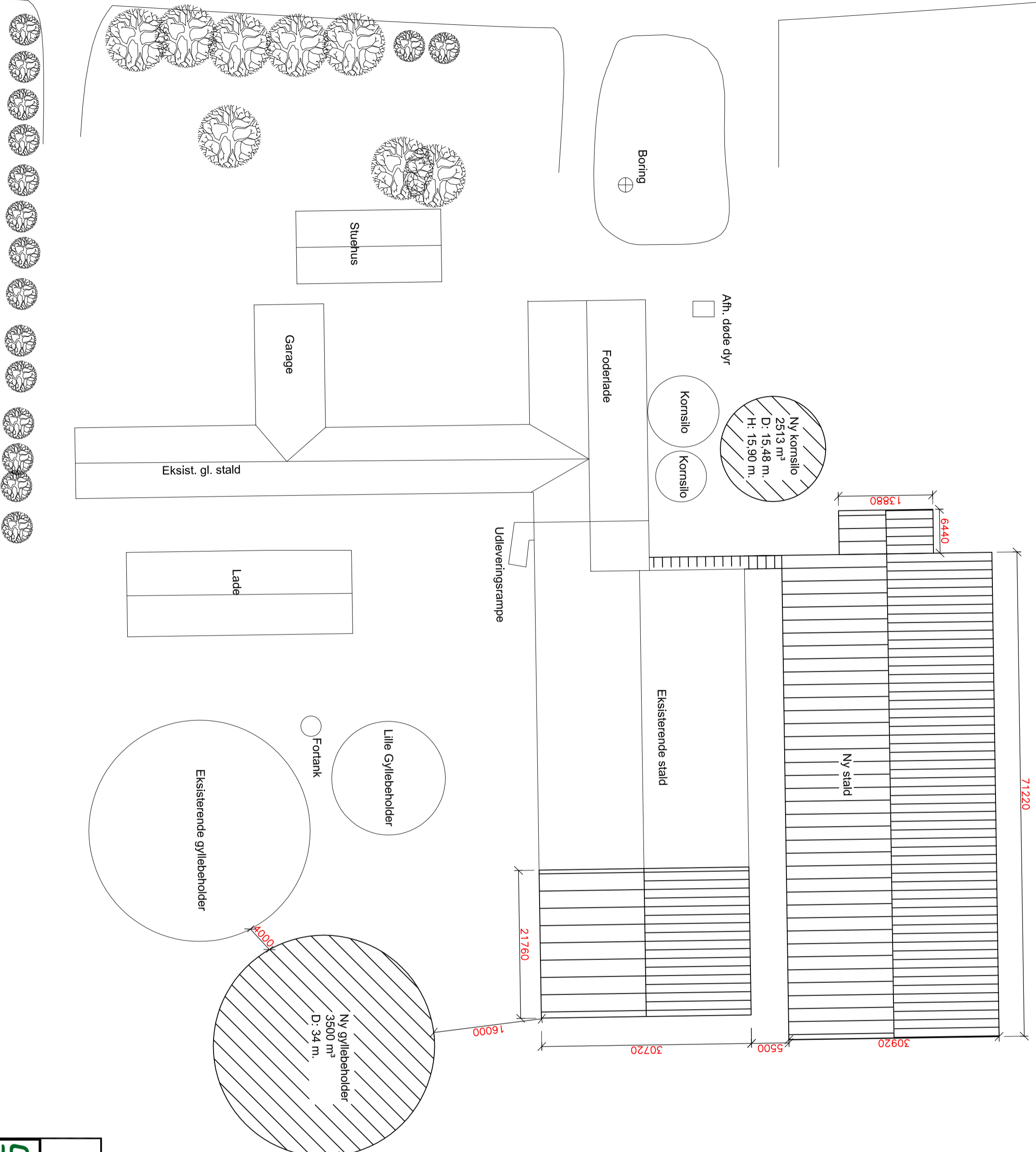
17. Miljøministeriet 2009: Bilag til Praksisnotatet - Notat om beskyttelsesniveauer m m <http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/B2DB3821-C06E-4773-BA60-8B9BB932F840/0/-Notatombeskyttelsesniveaubilagtilpraksisnotat.pdf>
18. Miljøministeriet 2009: Bilag til Praksisnotatet - Notat om påvirkning af Natura 2000-områder. <http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/C121C3AF-22DD-461E-B9EF-C48BD3556BCD/0/NotatompåvirkningafNatura2000bilagpraksisnotat.pdf>
19. Miljøministeriet 2009: Bilag til Praksisnotatet –DMUs vurdering af usikkerhed ved tærskelværdier for ammoniakfølsom natur. http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/9A721962-E178-46EC-9022-4E69901A5AC5/0/Bilag_MKNpraksisnotat_DMUtærskelværdier.pdf
20. Naturstyrelsen 2011: Natura 2000-plan 2009-2015 Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen og Porsmose, Del af Natura 2000-område nr. 163. Habitatområde H146 og H194. Fuglebeskyttelsesområde F91 og F93. *Del 1 af 2 for Natura 2000-området Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose* www2.blst.dk/download/nyk/-plan2011/163plan_del1.pdf
21. Naturstyrelsen 2011: Natura 2000-plan 2009-2015. Holmegårds Mose. Del af Natura 2000-område nr. 163. Habitatområde H145 *Del 2 af 2 for Natura 2000-området Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose.* www2.blst.dk/download/nyk/-plan2011/163plan.pdf
22. Vestsjællands Amt og Storstrøms Amt 2006: Basisanalyse for Natura 2000-område nr. 163, Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose. http://www.vandognatur.dk/NR/rdonlyres/2BDB8484-52A3-4E6B-B247-CEED1B9CCF3C/0/163basis_bilag.pdf

11. Bilag

Bilag 1.1 Situationsplan

0-0-02

MYNDIGHEDSTEGNING

gefion Byggerådgivning

Fulbyvej 15, 4180 Sorø
Tlf: 57 86 50 00, Fax: 57 86 54 43

Bygherre: Lars Andersen
Hårstlevgård
Ting Jøllinge Vej 6
4262 Sandved

Tlf:
Fax:
Mobil: 28 40 25 85

E-mail:
Byggeadr.: Samme

Emne: Udvælgelse af slagtesvinestalde
Tegning: Situationsplan

Noter:
Tegningsnr.: B-10-091-M-0-0-02

Denne tegning er privat ejendom. Den må ikke fremvises eller overrædtes uretkommende - ej heller kopieres eller på anden måde anvendes uden forudindhentet skriftlig tilladelse. Iht. Lov om oplavsret.

Situationsplan 1:500

Bilag 1.2 Visualisering af anlægget

gefi-on - Byggerådgivning		Fulbyvej 15, 4180 Sorø Tlf: 57 86 50 00, Fax: 57 86 54 43		<small>Kvalitetssikret - Heller</small>
Bygherre:	Lars Andersen Hårsløvgaard Ting Jellinge Vej 6 4262 Sandved	Tlf.:		
		Fax.:		
		Mobil:	28 40 25 85	
E-mail:				
Byggeår:	Samme			
		Emne:	Udvikelse af slagtesvinestald	
		Tegning:	Visualisering	
		Noter:	Set fra nord	
		Tegningsnr.:	B-10-091-S-1-8-01	

Denne tegning er privat ejendom. Den må ikke fremvises eller overføres uvedkommende - ej heller kopieres eller på anden måde anvendes uden forudrentet skriftlig tilladelse. Tfl. Lov om ophavsret.

Visualisering

Bilag 1.3 Placering af beplantning på ejendommens sydlige og østlige side

I mellem gyllebeholderne og de nye stalde bliver der en kørevej ud til marken. Ligeledes bliver der en kørevej ud til markareal syd for ladebygningen.

Bilag 1.4 Vilkår ved oprensning af vandhuller

- At oprensning ikke foretages i perioden fra 1. marts til 1. august af hensyn til dyrelivet i vandhullet
- At vandhullet udformes, så det er tilpasset terrænet med jævnt skrånende bredder (overvejende i forholdet 1:5 og ingen steder stejlere end 1:3)
- At den opgravede jord spredes jævnt i terrænet (på dyrkede marker), mindst 5 meter fra vandhullet eller helt fjernes
- At den opgravede jord højst må udlægges i et lag på maksimalt ½ meter, der følger terrænets kurver
- At der ikke anlægges øer i vandhullet
- At der ikke ændres på det eksisterende afløb (dette vil i givet fald kræve en tilladelse efter vandløbsloven)
- At placeringen af opgravningsmaterialerne ikke ændrer vands naturlige afløb til anden ejendom eller ændrer det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme, medmindre der er meddelt tilladelse til dette efter vandløbsloven
- At det sikres, at nedstrømsliggende vandløb ikke forurenes med sediment i forbindelse med oprensningen
- At der ikke udsættes planter i vandhullet
- At der ikke udsættes andefugle, fisk, krebs eller andre dyrearter
- At der ikke fodres i og ved vandhullet
- At der ikke etableres beplantning, der skygger for vandhullet
- At der ikke hegnes omkring vandhullet
- At der etableres en dyrkningsfri zone på min. 2 meter omkring vandhullet
- At arbejdet afsluttes senest 3 måneder efter, at det er påbegyndt
- At Næstved Kommune underrettes, når arbejdet er gennemført

Særligt for vandhul nr. 30 (to sammenhængende søer)

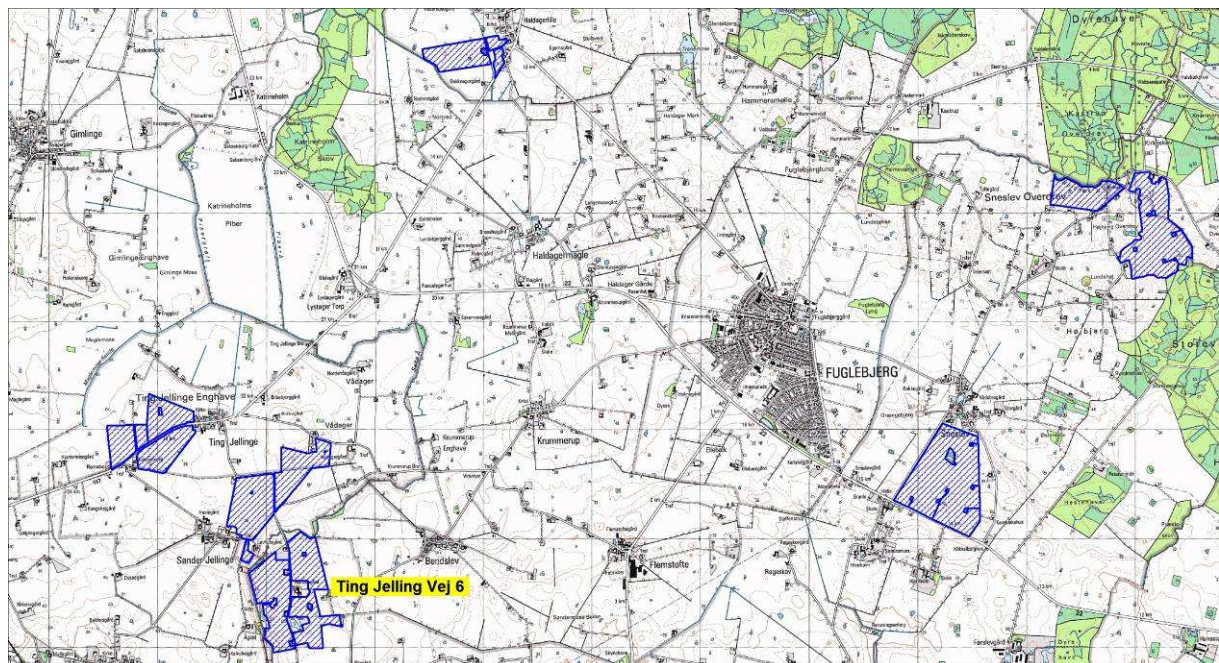
- I forbindelse med oprensningen er det dog kun den vestlige tagrørsbræmme, som skal fjernes. Bredden skal efterlades i en stand som beskrevet i vilkårene ovenfor.

Bilag 2

Beskrivelse og vurdering af arealer for udbringning af husdyrgødning

Hårslevgård
Ting Jellinge Vej 6, 4262 Sandved

CVR-nr. 29341567

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	3
1.1	Arealernes beliggenhed	3
1.2	Godkendte arealer	3
1.3	Markdata	3
2	Påvirkning fra udbringningsarealer af sårbar natur og sårbare arter	4
2.1	Naturområder beskyttet af § 7 i Lov miljøgodkendelse af husdyrbrug mv.	4
2.2	Naturområder beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven og sårbare arter, herunder Bilag IV-arter	9
2.3	Natura 2000-områder	14
3	Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand	15
3.1	Nitratudvaskning til overfladevand	15
3.2	Nitratudvaskning til grundvand	18
3.3	Fosforudvaskning til overfladevand	19
3.4	Fosforudvaskning til fosforfølsomme Natura 2000 områder	19
4	Hensynet til kulturhistoriske værdier	20
5	Anvendelse af bedste tilgængelige teknik	21
6	Sammenfatning	23
7	Referencer	24
8	Bilag	26

1 Indledning

Ansøgningen er en ansøgning til § 12-godkendelse af eksisterende svinebrug fra et årligt produktionsomfang på 7.350 slagtesvin (fra 30 kg til 102 kg), svarende til 189 DE, til et årligt produktionsomfang på 21.000 slagtesvin (fra 30 kg til 107 kg), svarende til 592 DE. Ovenstående dyreenheder er beregnet på grundlag af omregningsfaktorer for planåret 2010/2011.

Næstved Kommune har i henhold til § 19 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug vurderet projektets mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne.

Af de producerede 592 DE svinegylle afsættes knap halvdelen til Hashøj Biogasanlæg. Der returtages ikke gødning fra biogasanlægget. Der ansøges om udbringning af gylle svarende til 299,5 DE på et samlet areal på 231,85 ha. Dette svarer til et reelt gødningstryk på 1,29 DE/ha, hvilket er en forudsætning for miljøvurderingerne, og der stilles derfor vilkår om dette.

At gylletypen er svinegylle er ligeledes en forudsætning for godkendelsen. Som virkemiddel anvendes 5 % flere efterafgrøder end plantedirektoratets krav. Gylletype og mængden af efterafgrøder sættes som vilkår i godkendelsen.

Kommunen har på grundlag af ansøgningen og miljøredegørelsen foretaget en vurdering af udbringningsarealerne. Disse vurderinger ligger til grund for, at der er indsat konkrete vilkår i selve godkendelsen.

Næstved Kommune vurderer, at der på grundlag af de stillede vilkår kan godkendes tilførsel af 1,29 DE svinegylle /ha til udbringningsarealerne.

Vilkår

For at fastholde det ansøgte projekt, bliver der stillet vilkår om at,

- Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens udbringningsarealer svarende til 299,5 DE svinegylle per planår (1/8-31/7) og således at der på bedriftens arealer ikke udbringes mere end 1,29 DE/ha. (beregnet efter husdyrgødningsbekendtgørelse nr. 764 af den 28.06.2012).

1.1 Arealernes beliggenhed

Udbringningsarealerne er beliggende som flere adskilte arealer mellem Dalmoose og Fuglebjerg og nord og øst for Fuglebjerg. En del af arealerne er dog samlet omkring anlægget på Ting Jelling Vej 6 (se kort 1).

1.2 Godkendte arealer

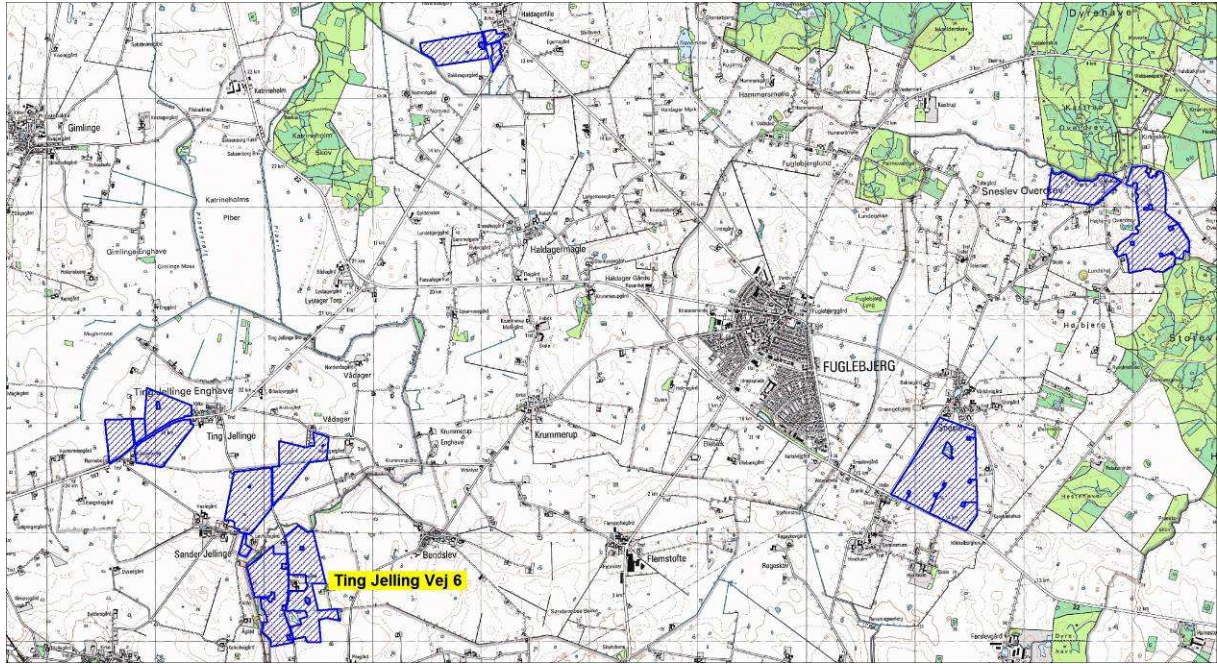
Godkendte udbringningsarealer fremgår at Kort 1.

1.3 Markdata

Udbringningsarealernes placering i nitrat- og fosfor-klasser fremgår af nedenstående tabel 1.

Klasse	Total	N 0	N 1	N 2	N 3	Grund vand	P 0	P 1	P 2	P 3
Areal (Ha)	231,85	0	0	48,81	183,04	0	176,3	59,5	0	0

Tabel 1. Udbringningsarealerne og deres placering i N- og P-klasser jf. ansøgningskemaet

Kort 1. Placeringen af udbringningsarealerne

2 Påvirkning fra udbringningsarealer af sårbar natur og sårbare arter

2.1 Naturområder beskyttet af § 7 i Lov miljøgodkendelse af husdyrbrug mv.

Efter ændringen af husdyrloven i april 2011, blev lovens § 7 ændret, således den ammoniakfølsomme natur blev opdelt i tre kategorier.

Kategori 1-natur

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Naturtyperne kan ses i bilag 2 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

Kategori 1-natur omfatter ligeledes § 3-heder og -overdrev indenfor Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

Den nærmeste kategori 1-natur i forhold til udspretningsarealer er skovhabitatnaturtyper kortlagt mod Tystrup Sø i habitatområde 194, "Suså med Tystrup-Bavelse Sø og Slagmosen" (del af Natura2000-område N163). Her er der ved Tystrup Sø kortlagt habitatnaturtyper aske- og ellesump (typekode 91E0) og bøgeskov på muld (typekode 9130). Tålegrænserne for skovnaturtyperne er 10-20 kg N/ha/år.

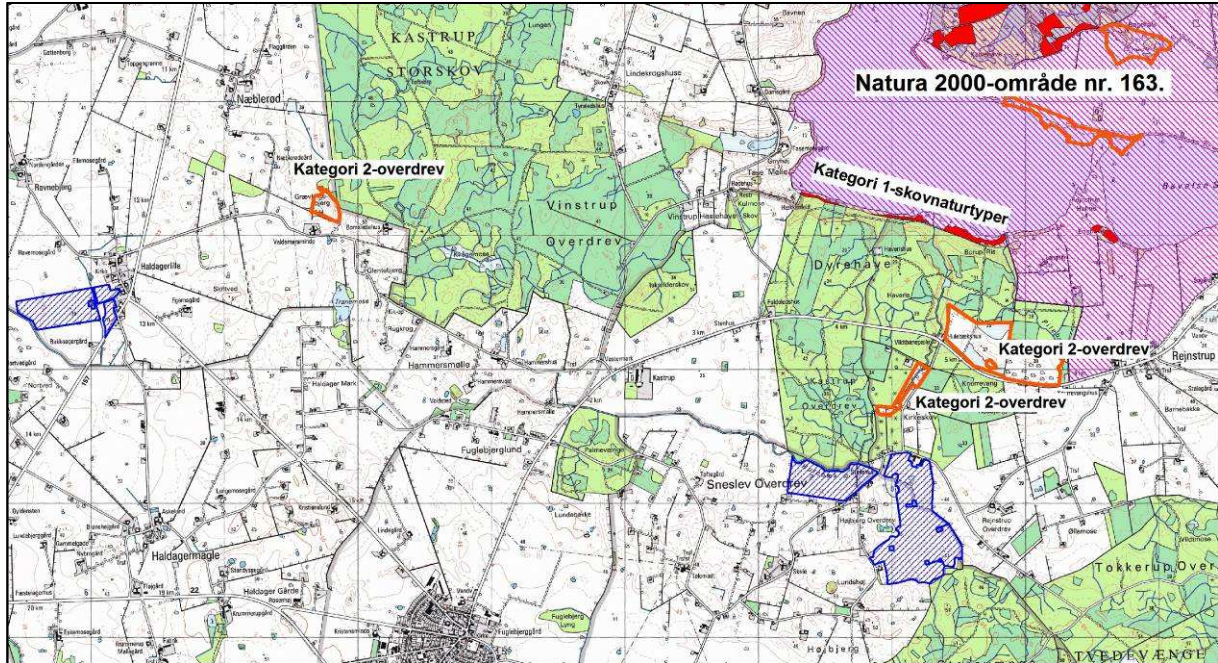
Naturtyperne indenfor Natura 2000-området er beliggende ca. 1800 meter fra de nærmeste udspretningsarealer syd for skoven, Kastrup Overdrev (se kort 2).

Udpegningsgrundlaget for arter og naturtyper for beskyttelsesområderne er gengivet i Bilag 2.1, og områderne er beskrevet i basisanalyser /22/ og Natura 2000-planen /20/.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, som er beliggende udenfor Natura 2000-områder.

Den nærmeste kategori 2-natur er overdrev ved Kastrup Storskov 6½ km nordøst for anlægget og to overdrev ved Kastrup Overdrev og Knurrevang ca. 8½ km fra anlægget på Ting Jelling Vej ligeledes i nordøstlig retning (se kort 2). Udspretningsarealerne er i tætteste afstand beliggende ca. 300 meter syd for overdrevet i Kastrup Overdrev.

Kort 2. Udspretningsarealer i forhold til kategori 1-natur (rød) og kategori 2-natur (orange). Udbringingsarealerne er vist med blå skravering og Natura 2000-område nr. 163 er vist med lilla signatur.

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur gælder, at kommunen konkret skal vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove (se kort 3-5).

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

Der er i april og maj 2013 foretaget besigtigelse af kategori 3-natur nær udspretningsarealerne.

§ 3-moser

Nærmeste kategori-3 natur som er mindre mosearealer beliggende på eller nær udspretningsarealerne (se kort 3-5). De af moserne, som er undersøgt, har middel til ringe naturværdi.

Ammoniak følsomme skove

Nærmeste skove, som vurderes at være ammoniakfølsom ud fra, at der har været skov på arealet i lang tid, er Kastrup Overdrev og Storevænge (kort 3).

Ved den østlige del af Kastrup Overdrev grænser udspretningsarealerne direkte op til udtørret skelgrøft og bagvedliggende værdifuldt stendige. Den østligste og længste strækning af udspretningsmarken støder op til åben grøft og mellem denne og det sydvendte skovdige findes udyrket bræmme med bl.a. Skov-Star, Liden Lærkespore, Almindelig Lungeurt, Skov-Viol, Hvid Anemone mm. Skoven indenfor det sydvendte stendige er overvejende bøg på tør muldbund, habitatnaturtype 9130.

Syd for Kastrup Overdrev ligger Storevænge, hvoraf den vestligste del er undersøgt: Et skovområde i noget kuperet terræn og med væsentlig variation i jordbundens fugtighed. Arealet er ret stærkt udgrøftet; i de fleste af lavningerne findes dog endnu en urtevegetation med enkelte arter, knyttet til stærkt fugtig bund. Jordbunden må generelt betegnes som ret fattig muldbund; mange steder er der tale om en "frisk", let fugtig bund.

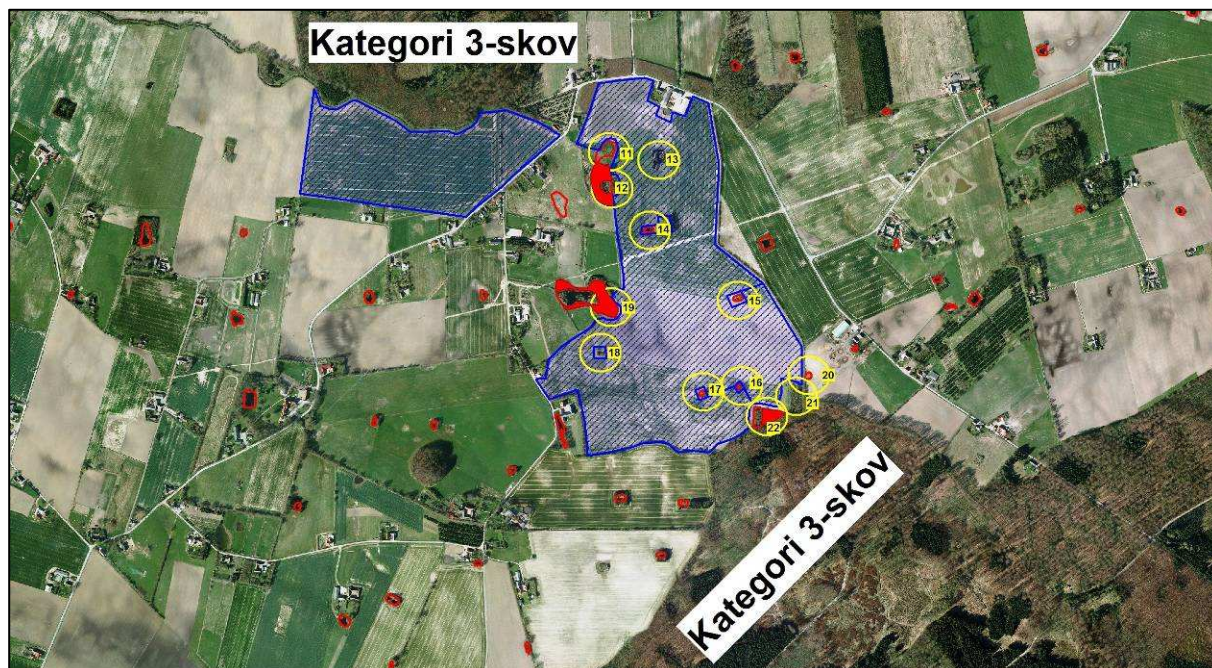
En meget stor del af det undersøgte område, herunder langt det meste af den sydlige halvdel, er eller har tidligere været tilplantet med nåletræer. Centralt i den nordlige halvdel er en større, ældre nåletræskultur i øvrigt afdrevet nyligt inden besigtigelsen. Næsten hele det undersøgte areal med løvskov udgøres af enten ahornkultur - hyppigt med et vist indslag af Bøg, bl.a. som ældre overstandere, eller mere rene bølgebevoksninger. Disse bevoksninger findes især på den højestliggende, mindst fugtige bund; mange steder har der hér været foretaget harvning af skovbunden indenfor de senere år, og bl.a. mod nord ses ret store områder med en meget tæt bølgeopvækst. Kun i enkelte, små områder findes bevoksninger af Ask eller Stilk-Eg.

Urtevegetationen er ret artsfattig. På den relativt fugtige bund dominerer Hvid Anemone og Vorterod stærkt. Mose-Bunke og Miliegræs optræder i varierende mængde, og stedvis findes en del Skovmærke og Alm. Mangeløv. Ret sparsomt ses f.eks. Alm. Bingelurt og Skov-Viol. Især hvor bunden er en smule mindre fugtig, er Stor Fladstjerne blandt de dominerende arter; stedvis indgår en væsentlig mængde Alm. Gedeblad. Omkring 100 m vest for det nordøstligste hjørne af det undersøgte område, på let fugtig bund, findes enkelte bevoksninger af Dunet Egebregne.

De fugtige - noget sumpede, udgrøftede lavninger er de fleste steder domineret af Skov-Kogleaks og med arter som Mose-Bunke, Akselblomstret Star og Stor Nælde i randområdet. Et enkelt sted ses en bevoksning af Tykakset Star. Et par vandhuller findes indenfor den undersøgte del af skoven ved det vestvendte bryn. Det sydligste og største af disse vandhuller er udviklet som en lavvandet ellesump med meget gamle trunter og flerstammede træer. På overfladen findes et stort antal tuer af Stiv Star, og i randområdet findes arter som Skov-Kogleaks, Akselblomstret Star, lidt Gul Iris og Nyrebladet Ranunkel. Enkelte ægklumper af Springfrø ses i vandet.

På den højereliggende, noget tørre bund findes enkelte steder, indenfor få kvadratmeter, en mere morbundspræget flora udviklet med arter som Pille-Star, Bølget Bunke og Læge-Ærenpris.

Randområdet / brynet omkring hele den undersøgte del af skoven blev besigtiget. På en stor del af strækningen er jordbunden tør, men stærkt beskyttet af ældre bøge, og urtevegetation forekommer derfor mange steder kun meget sparsomt; især ses Bølget Bunke.

Kort 3. Beliggenhed af de nordligste udspretningsarealer i forhold til kategori 3-natur (fyldte røde polygoner og viste skove) og § 3-natur i øvrige (polygoner med rød streg). Besigtigede § 3-naturområder er vist med gul cirkel og nummer.

Vurdering

Kategori 1-natur: de nærmeste udspretningsarealer er beliggende i en afstand af ca. 1800 meter fra kortlagt kategori 1-natur i habitatområde 194, "Suså med Tystrup-Bavelse Sø og Slagmosen". I denne afstand vil der ikke være nogen påvirkning af kategori 1-naturtyperne.

Kategori 2-natur: afstanden fra de nærmeste udspretningsarealer til kategori 2-naturområder er ca. 300 meter, og det mellemliggende areal er skov. Der vurderes derfor ikke at være nogen påvirkning af ammoniak fra udspretningsarealerne på kategori 2-naturområder.

Kategori 3-natur: Udbringning af husdyrgødning fra det udvidede dyrehold på Ting Jelling Vej 6 må ikke medføre, at tilstanden i de beskyttede naturtyper (hede, moser og overdrev) eller ammoniakfølsomme skove påvirkes negativt.

De § 3-moser som er beliggende op til udspretningsarealerne er eutrofe moser med middel eller ringe naturtilstand. Tålegrænsen for denne type § 3-moser er 15-25 kg N/ha/år /1/.

Baggrundsbelastningen for Næstved kommune under ét er 13,2 kg N/ha/år /2/. Dette indebærer, at den nedre tålegrænse for de omhandlede kategori 3-moser ikke er overskredet.

Naturområder kan forringes ved afdampning af ammoniak fra udbragt flydende husdyrgødning. Det vurderes af Danmarks Miljøundersøgelser /19/, at der op til 20-30 m fra et udbringningsareal sker en afdampning, som overstiger 1 kg N pr. ha. Påvirkningen er så stor, at den generelle naturtilstand kan blive forringet. Ved påvirkninger på mindre end 1 kg N/ha/år sker der ikke væsentlige negative tilstandsændringer, jf. bilag til Miljøstyrelsens praksisnotat af 8. marts 2010 /16/.

For marker, hvor der ikke er tidligere er udspreddt husdyrgødning, kan der periodevis ske en merbelastning af kategori 3-moserne med mere end 1 kg N/ha/år. På marker, hvor

der tidligere har været udspredd husdyrgødning, vil merbelastningen være mindre end 1 kg N/ha/år.

Det er kommunens vurdering, at da kategori 3-mosernes nedre tålegrænse ikke overskrides ved merbelastninger på selv mere end 1 kg N/ha/år, vil der ikke ske nogen tilstandsændring af naturområderne.

Hvad angår påvirkning af kvælstoffølsomme skove er der i skoven Kastrup Overdrev konstateret overvejende habitatnaturtypen "Bøgeskov på muldbund" (9130) med tålegrænsen på 10-20 kg N/ha/år. I Storevænge findes spredt forekomst af samme habitatnaturtype; stedvist mindre partier med "Bøgeskov på morbund" med samme tålegrænse

Kort 4. Beliggenhed af udspreddningsarealer ved Sneslev (øverst) og ved Haldagerlille i forhold til kategori 3-natur (fyldte røde polygoner) og § 3-natur i øvrige (polygoner med rød streg). Besigtigede § 3-naturområder er vist med gul cirkel og nummer.

2.2 Naturområder beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven og sårbare arter, herunder Bilag IV-arter

En række habitatnaturtyper og § 3-arealer er sårbare over for nitrat- og fosforpåvirkninger. Udvaskning af nitrat og afstrømning af fosfor fra udbringningsarealerne kan medføre væsentlige miljøpåvirkninger af overfladevand (vandløb, søer og fjord- og kystvande) samt våde terrestriske naturtyper som kilder, væld og kær. Tilstanden i naturområder må ikke ændres uden forudgående dispensation fra kommunen.

I Danmark findes der 80 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttede i deres naturlige udbredelsesområder ifølge direktivets artikel 12. På eller nær udbringningsarealerne findes med stor sandsynlighed Bilag IV-padderne Springfrø, Spidssnudet Frø og Stor Vandsalamander.

Især de § 3-naturområder og levesteder for Bilag IV-arter, der ligger lige op til udbringningsarealer, vil være under direkte påvirkning. Der er i april og maj 2013 foretaget besigtigelse af naturområder (vandhuller, enge, moser og vandløb) nær udbringningsarealer (Tabel 2, Kort 3 - 5).

Vandløb

Derudover er udbringningsarealerne langs vandløb besigtiget for at konstatere, om der er stærkt skrånende terræn mod vandløbene. Af åbne vandløb findes følgende på eller langs udspretningsarealer:

- Hulebæk langs sydbrynet af Kastrup Overdrev
- Saltø Å vest for anlægget på Ting Jelling Vej 6
- unavngivent vandløb vest for Haldagerlille

Der er ikke konstateret hældende terræn (> 6 grader) mod vandløbene.

Kort 5. Beliggenhed af udspretningsarealer omkring anlægget på Ting Jelling Vej og nord-nordvest herfor i forhold til kategori 3-natur (fyldte røde polygoner) og § 3-natur i øvrige (polygoner med rød streg). Besigtigede § 3-naturområder er vist med gul cirkel og nummer.

Vandhuller og andre § 3-naturtyper samt levesteder for Bilag IV-padder

Omkring eller på udspretningsarealerne er beliggende ca. 35 naturområder i form af mindre enge og moser samt talrige markvandhuller, se Kort 3 -5 og Tabel 2.

Af de 26 besigtigede vandhuller er 23 bestemt til at være habitatnaturtype-søer. Heraf er de fleste "Næringsrig sø med flydebladsvegetation". Dette er en meget bredt defineret søtype, der inkluderer også eutrofierede vandhuller domineret af arter af Andemad.

Ingen af de registrerede vandhuller er imidlertid næringsbegrænsede, og mange er konstateret eutrofierede i varierende grad; bl.a. præget af andefodring. For flere af vandhullerne, er der ved besigtigelserne i 2013 dyrket endog meget tæt på vandhulsbrinken.

Af terrestriske naturområder, som ikke er omtalt i foregående afsnit under kategori 3-natur findes op til udbringningsarealerne blot tre mindre engområder (lokalitet 23-25 og 29) med ringe naturindhold.

Lokalitet	Naturtype	Habitatnaturtype	Regist. arter	Potentielt for Bilag IV-arter	Bemærkning	Naturværdi
1	vandhul	næringsrig sø med flydebladsvegetation		Springfrø, Stor Vandsalamander	1-3 meter bræmme	moderat
2	vandhul	næringsrig sø med flydebladsvegetation		Springfrø, Stor Vandsalamander	1-2 meter bræmme	ringe
3	vandhul	næringsrig sø med flydebladsvegetation		(Stor Vandsalamander)	0,2-1,5 meter bræmme	ringe
4	vandhul	næringsrig sø med flydebladsvegetation		Springfrø, Spidssnudet Frø, Stor Vandsalamander	0,3-2 (>30) meter bræmme	ringe
5	vandhul	næringsrig sø med flydebladsvegetation		Springfrø, Stor Vandsalamander	2-10 meter bræmme	moderat
6	vandhul	næringsrig sø med flydebladsvegetation		(Springfrø)	1-4 meter bræmme	moderat
7	vandhul	næringsrig sø med flydebladsvegetation		Springfrø, Stor Vandsalamander	2 meter bræmme mod vest	moderat
8	vandhul	næringsrig sø med flydebladsvegetation		Springfrø, Stor Vandsalamander	0,2-4 meter bræmme	moderat
9	vandhul	næringsrig sø med flydebladsvegetation		Springfrø, Stor Vandsalamander	0-2 meter bræmme	ringe
10	vandhul	næringsrig sø med flydebladsvegetation		Springfrø, Spidssnudet Frø, (Stor Vandsalamander)	25 meter fra S	middel
11	mose			Springfrø, Spidssnudet Frø, Stor Vandsalamander	ofte 0 meter bræmme	
12	vandhul	næringsrig sø med flydebladsvegetation		næppe levested	4-25 meter bræmme	moderat
13	vandhul	næringsrig sø med flydebladsvegetation		Springfrø, Spidssnudet Frø, Stor Vandsalamander	1-5 (20 m) bræmme	moderat
14	vandhul	næringsrig sø med flydebladsvegetation		Springfrø, Spidssnudet Frø, Stor Vandsalamander	1-2 meter bræmme	moderat
15	vandhul	næringsrig sø med flydebladsvegetation		næppe levested	6-8 meter bræmme	ringe
16	vandhul	næringsrig sø med flydebladsvegetation		næppe levested	0,5 - 1 meter bræmme	ringe
17	vandhul	næringsrig sø med flydebladsvegetation		næppe levested	½-2 meter bræmme	ringe
18	vandhul	næringsrig sø med		Springfrø, Stor	2-5 meter	middel

		flydebladsvegetation		Vandsalamander	bræmme	
19	mose			Springfrø, Spidssnudet Frø, Stor Vandsalamander	0-5 meter bræmme	moderat
20	vandhul			næppe levested	ej reg	
21	vandhul	næringsrig sø med flydebladsvegetation	Spring- frø æg	Spidssnudet Frø, Stor Vandsalamander	0 - 2- meter bræmme	middel
22	vandhul	næringsrig sø med flydebladsvegetation	Spring- frø æg	Spidssnudet Frø, Stor Vandsalamander	0-1- meter bræmme	middel
23	eng			næppe levested	0 meter bræmme	ringe
24	eng			næppe levested	8 meter bræmme	ringe
25	eng			(Springfrø, Spidssnudet Frø, Stor Vandsalamander)	0 meter bræmmer	ringe
26	vandhul	næringsrig sø med flydebladsvegetation	Stor Vand- salama nder	Springfrø	½ -3 meter bræmmer	moderat
28	vandhul	næringsrig sø med flydebladsvegetation	Stor Vand- salama nder	Springfrø	1½ - 4 meter bræmmer	moderat
29	eng			Springfrø, Spidssnudet Frø, Stor Vandsalamander	1-8 meter bræmmer	middel
30	vandhul			Springfrø, Spidssnudet Frø, Stor Vandsalamander	1 meter bræmmer	moderat
31	vandhul			næppe levested	ej reg	ringe
34	vandhul	næringsrig sø med flydebladsvegetation		Springfrø, Stor Vandsalamander	½-1 meter bræmmer	moderat
37	vandhul	næringsrig sø med flydebladsvegetation		næppe levested	7-8 meter bræmmer	moderat
38	vandhul	næringsrig sø med flydebladsvegetation		næppe levested	10 meter mod V bræmme	ringe
41	vandhul	næringsrig sø med flydebladsvegetation	Stor Vandsa lamand er æg	Springfrø, Spidssnudet Frø	1 meter bræmme	moderat

Tabel 2. Registrering af habitatnaturtyper og potentielle levesteder for Bilag IV-padder i vandhuller og andre naturområder, der er beliggende på eller op til udbringningsarealer. Typekode =).

Af de 35 besøgtede naturområder er de 21 aktuelle levesteder eller vurderet at være potentiel ynglelokalitet for en eller flere arter af bilag IV-padder; Springfrø, Stor Vandsalamander eller Spidssnudet Frø. Derudover er flere moser og enge vurderet at være fouragerings- og rasteområder.

Når det vurderes, om et givent vandhul eller naturområde kan være potentielt levested for en eller flere bilag IV-padder inddrages en række levestedsparametre. Det drejer sig primært om:

- er vandhullet helt eller delvist lysåbent, dvs. kan vandet blive opvarmet
- forekommer der lavvandede partier
- er det massivt eutrofieret
- forekommer der (tegn på) andefodring, -udsætning eller fisk
- er bilag IV-arten udbredt i området
- er der raste-/forurageringsområder i nærheden

- indgår vandhullet i et netværk af levesteder, og er der mulighed for vandring/spredning mellem disse
- forekommer der levende hegn og naturarealer i øvrige omkring vandhullet

Springfrø er udbredt på Sydsjælland og specielt i områder nær løvskov. I skovrige områder med mange vandhuller eller oversvømmelser kan den optræde endog meget talrigt. Springfrø yngler desuden gerne i markvandhuller, men opholder sig i skov og beplantninger uden for yngletiden. Den er registreret eller vurderet potentielt ynglende i 19 vandhuller. Det skal bemærkes at hovedparten af registreringerne er foretaget på et tidspunkt af året, hvor Springfrø pga. det sene forår må formodes ikke at have lagt æg endnu i vandhullerne; endsige vandret til vandhullerne.

Stor Vandsalamander er almindelig i det sydøstlige Danmark i vandhuller og formodes at findes i op mod halvdelen af vandhullerne i kommunen. Især i vandhuller med bedst vandkvalitet og uden fisk vil sandsynligheden være størst. Arten er registreret eller vurderet potentielt ynglende i 20 vandhuller. Arten opholder sig efter yngleperioden forsat lige omkring vandhullet eller 2-300 meter derfra.

Det skal fremhæves, at der ved hovedparten af vandhullerne kun er foretaget registreringer om dagen. I forbindelse med registreringer af naturpåvirkninger fra anlægget på Ting Jelling Vej 6 blev Stor Vandsalamander registreret i 50% af vandhullerne ved natte-registrering. Der er ingen grund til at tro, at arten er mindre hyppige i de øvrige vandhuller. Den registrerede forekomst af Stor Vandsalamander i Tabel 2 skal derfor betragtes som et minimumsbillede af artens forekomst i området.

Spidssnudet Frø er ikke i samme grad som Springfrø knyttet til egentlige vandhuller, men foretrækker i langt højere grad oversvømmede partier i moser og på enge (fladvand). Den er vurderet potentielt ynglende i 10 vandhuller. Uden for ynglesæsonen lever Spidssnudet Frø i enge, moser og udyrkede fugtige arealer. Det er en art, der kræver høj naturkvalitet på såvel yngle- som rastelokaliteter, og det er givetvis forklaringen på, at den ikke er registreret omkring udbringningsarealerne.

Udover nævnte Bilag IV-padder findes med stor sandsynlighed en række flagermusarter i området; disse er ligeledes på habitatdirektivets Bilag IV. De almindeligste og mest sandsynlige arter i Næstved Kommune er vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus og dværgflagermus /8,9/.

Kommunens vurdering

Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om udbringning af husdyrgødning beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder for bilag IV arterne i det naturlige udbredelsesområde. Endvidere må der ikke ske negativ påvirkning af § 3-naturområder.

En del naturtyper og en række arter er meget følsomme overfor husdyrgødning. Naturtyper og levesteder, der ligger lige op til udbringningsarealer, vil især være under direkte påvirkning.

Det vurderes på baggrund af tilgængelig viden, at afdampning af ammoniak fra udbragt flydende husdyrgødning vil kunne påvirke naturindholdet i § 3-arealer, bilag IV-padderne og deres yngle- og rasteområder negativt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Projektet kan kun godkendes under forudsætning af, at tilstanden i beskyttede naturtyper ikke forringes og af, at der ikke sker en beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder for Bilag IV-arter jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Natur- og Miljøklagenævnet vurderer, at hvis der sker en merdeposition på naturområderne på over 1 kg N/ha, vil den generelle naturtilstand forringes, og paddernes fouragerings- og opholdsarealer vil blive påvirket negativt. Med merdeposition menes forøgede mængder af udbragt husdyrgødning eller udbringning på arealer, hvor der ikke tidligere har været udbragt husdyrgødning. Hvis den flydende husdyrgødning nedfældes eller forsures, vurderes der ikke at ske en afdampning af ammoniak i en størrelse, som vil medføre forringelse af naturområdet.

Hvis der sker en påvirkning på naturområderne og levesteder for bilag IV arter, som er større end 1 kg N/ha, kan det betyde, at der skal udlægges bræmmer omkring arealet, hvor der ikke må udbringes husdyrgødning. Størrelse afhænger af hvilken type husdyrgødning, der udbringes.

Vurderingen af de enkelte naturelementer (§ 3-natur, § 3-vandløb og bilag IV-arter) beskrives nedenfor.

§ 3-natur og tålegrænser

Påvirkningen af tilstanden i § 3-naturområder kan vurderes ved at undersøge, om naturtypernes tålegrænser for kvælstof overskrides som følge af påvirkning af udbragt husdyrgødning.

For den aktuelle type vandhuller, der ikke er begrænset i tilførsel af næring, er der ikke fastsat nogen tålegrænse /1/. For moser og enge er tålegrænsen 15-25 kg N/ha/år /1/.

Baggrundsbelastningen for Næstved kommune under ét er 13,2 kg N/ha/år /2/. Merbelastningen på naturområderne vil variere fra at være negativ på arealer, hvor der er udsprede gylle tidligere med et højere dyretryk til periodevis 1 kg N/ha/år eller mere på arealer, hvor der ikke tidligere har været udsprede husdyrgødning.

Imidlertid vurderes det at, ingen naturtyper med fastlagte tålegrænser får overskredet deres nedre tålegrænse. I vandhullerne, der ikke er kvælstofbegrænsede (dvs. uden fastlagte tålegrænser) forventes ikke en tilstandsændring som følge af påvirkning af kvælstof ved afdampning fra udbringningsarealerne.

Vandløb

Der er ikke konstateret skrånende terræn (> 6 grader) mod åbne vandløb, og der er derfor ikke fare for direkte afstrømning af husdyrgødning til vandløbet. Kommunen stiller derfor på baggrund heraf ikke vilkår i forhold til vandløb.

Bilag IV-arter

Lokaliteterne 1-2, 4-5, 7-11, 13-14, 18-19, 21-22, 26-30, 34 og 41 er aktuelle eller potentielle levesteder for bilag IV-padder. For at sikre bilag IV-padder mod påvirkning fra udbragt husdyrgødning (svinegylle), vurderer kommunen, at det er nødvendigt at etablere en 10 meter bred bræmme omkring lokaliteterne 1-2, 4-5, 7-11, 13-14, 18-19, 21-22, 26-30, 34 og 41 hvor der ikke må udbringes flydende husdyrgødning. Bræmmen skal udmåles fra vandhullers øvre brinkkant mod udbringningsmarkerne. Lokaliteternes placering fremgår af kort 3-5.

Da samtlige vandhuller imidlertid er omfattet af kravet om udlægning af 10m bræmme (efter Lov om randzoner (nr. 591 af 14/6 2011) og Lov om ændring af lov om randzoner

(nr. 563 af 18/6 2012) vil Næstved kommune ikke stille vilkår om etablering af en udspretningsfri bræmme, da dette er omfattet af anden lovgivning.

Det skal endvidere bemærkes, at flere af lokaliteterne er helt eller delvist beliggende udenfor udbringningsarealerne eller er omgivet af eksisterende bevoksningsbræmme eller andet udyrket areal på flere af de inderste 10 meter nærmest vandhullet.

Øvrige forekommende bilag IV-arter (Flagermus) vurderes ligeledes ikke at blive påvirket af udbringningen.

2.3 Natura 2000-områder

Udspretningsarealerne er i Næstved Kommune beliggende tættest på Natura 2000-område nr. N163, "Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose". Natura 2000-området består af habitatområde H146 og H194 samt af fuglebeskyttelsesområde F91 og F93. Natura 2000-områdets samlede areal er på 4.084 ha.

Udpegningsgrundlaget for arter og naturtyper for beskyttelsesområderne er gengivet i Bilag 2.1, og områderne er beskrevet i basisanalyserne /22/ og i Natura 2000-planerne /20,21/.

Habitatområde 194, "Suså med Tystrup-Bavelse Sø og Slagmosen" er beliggende ca. 1200 meter fra nærmeste udspretningsarealer. Ved Tystrup Sø er der kortlagt habitatnaturtyper aske- og ellesump (typekode 91E0) og bøgeskov på muld (typekode 9130) i en afstand af ca. 1800 meter fra nærmeste udspretningsarealer (se Kort 2). Tålegrænserne for skovnaturtyperne er 10-20 kg N/ha/år.

Natura 2000-området strækker sig langs Susåen fra lidt vest for Rønnede til Næstved. På en stor del af strækningen er det dog kun selve åløbet, der er udpeget. I områdets østlige del er et sammenhængende område mellem Holmegårds Mose, Gammellung, Tuerne og Porsmose udpeget som fuglebeskyttelses- og habitatområder. Mod vest er Tystrup-Bavelse Sø det dominerende landskabselement omfattet af Natura 2000. Slagmosen og naturskoven Rådmandshave ved Næstved i den sydlige del er udpeget som habitatområde.

Suså er Sjællands største vandløb, og er levested for internationalt beskyttelseskrævende arter som pignmerling, bæklampret og tykskallet malermusling. Åen løber igennem et afvekslende morænelandskab med Tystrup-Bavelse Sø, som er ynglested for arter som havørn og isfugl. Den østlige del af Natura 2000-området rummer et mosekompleks med internationalt vigtige naturtyper som aktiv højmose, hængesæk, tidvis våd eng, avneknippemose og skovbevokset tørvemose. Holmegårds Mose er Østdanmarks vigtigste højmose, selv om den er reduceret voldsomt i forhold til sin oprindelige størrelse. Den er levested for en række plante- og dyrearter af national og regional betydning. Engsnarre og rørhøg er beskyttelseskrævende ynglefugle knyttet til mosekomplekset, og rastende arter som sangsvane og sædgås forekommer i internationalt betydelige antal. Sydligst i Natura 2000-området findes Slagmosen med rigkær og indslag af den sjældne naturtype indlandssalteng.

Derudover er der flere steder i området vigtige forekomster af skovnaturtyper, hvor bøgeskov på muldbund er dominerende, og hvor aske- og elleskov udgør vigtige

skovarealer tættest på sø og å. Rundt om Tystrup Sø findes flere kilder og væld, især i Frederikskilde Skov i nord. Flere skove i området er udlagt til naturskov uden drift /20,21/.

Vurdering

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugsloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegningsgrundlag.

Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der, jfr. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 2, foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Da afstanden fra de nærmeste udspretningsarealer til kortlagt habitatnatur på udpegningsgrundlag for Natura 2000-området er ca. 1800 meter, vurderes det derfor samlet, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 163 ikke vil blive påvirket af afdampet ammoniak, og dermed, at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke habitatområdet væsentligt negativt.

Samtidigt vurderes det, at udbringningen af husdyrgødning på arealerne mod Holmegårds Mose ikke kræver, at der i forhold til påvirkninger fra udbringningsarealerne udarbejdes en egentlig konsekvensvurdering jfr. § 7 i Habitatdirektivbekendtgørelsen. Begrundelsen for denne vurdering er, at hverken naturtyper eller arter vurderes at ville blive påvirket negativt.

Vurderingen af påvirkningen fra udvaskning af næringssalte af Natura 2000-området er givet i afsnit 3.

3 Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

3.1 Nitratudvaskning til overfladevand

Udbringningsarealerne ligger i afstrømningsområdet til Smålandsfarvandet, der er beliggende i vanddistrikt 35. Smålandsfarvandet omfatter Karrebæk Fjord, Dybsø Fjord, Avnø Fjord, Smålandsfarvandets åbne del inkl. Karrebæksminde Bugt og Den sydlige del af Smålandsfarvandet inkl. Saksø Fjord.

Bedriftens udspretningsarealer er beliggende i oplandet til Karrebæk Fjord. Karrebæk Fjord er en del af Natura 2000 område nr. 169, "Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde". Områdets udpegningsgrundlag kan ses på bilag 2.1

Karrebæk Fjord

Karrebæk Fjord har uden sammenligning det største opland i vanddistrikt 35. Koncentrationen af næringsstoffer er derfor væsentlig højere end i de øvrige fjorde i

afstrømningsområdet til Smålandsfarvandet. Fjorden modtager næringsstoffer fra hele Suså oplandet. Derudover udmunder Fladsåen og Saltø å i fjorden /24/. Der er ofte betydelige forskelle i næringsstofkoncentrationerne inderst og yderst i fjorden. Søsalat og trådalger trives i den nordlige, indre del af fjorden pga. det næringsrige vand. I den øvrige del af fjorden findes der ligeledes søsalat og trådalger, men flere steder findes også flerårige blomsterplanter, deriblandt enkelte ålegræsbede, samt mere sparsomt kransålalger. Generelt er området artsfattigt, og ganske få arter er dominerende. I Natura-2000-planen for område nr. 169 er fjorden karakteriseret som en kystlagune (naturtype 1150) /23/.

I basisanalysen /24/ og i udkast til vandplanen 2010-2015 for Smålandsfarvandet /25/ vurderes tilstanden i fjorden i forhold til forekomst og sammensætning af undervandsplanter. Karrebæk Fjord opfylder ikke miljømålet for økologisk tilstand.

Kvælstofbelastningen (udvaskningsbidraget) til Karrebæk Fjord (for 2005) er 1364 tons N/år. /27/

Vurdering

I henhold til ansøgningen er det generelle krav til reduktion af nitratudvaskning overholdt ved en udvaskning på 31,8 kg N/ha. Den reelle udvaskning på 31,6 kg N/ha er opnået ved etablering af 5,0 % ekstra efterafgrøder udover det generelle krav for efterafgrøder. Der vil i godkendelsen blive stillet vilkår til dette.

I henhold til Miljøstyrelsens vejledning er følgende en forudsætning for meddelelse af en miljøgodkendelse /26/:

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

(afskæringskriterie for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv)

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Der er i oplandet til Karrebæk Fjord et fald i husdyrproduktionen på 3887 DE svarende til et fald på ca. 19 % i perioden 2007-2012. Opgørelsen over dyrehold i de forskellige oplande er baseret på data fra Det Centrale Husdyrregister og stammer fra en opgørelse fra Statsforvaltningen Nordjylland fra april 2013 /28/.

I henhold til ovenstående har antallet af dyreenheder i de aktuelle oplande ikke været stigende siden 1. januar 2007.

Vi vurderer desuden, at der ikke er andre kilder udover husdyrbrug som siden 2007 kan have medført en øget nitratudvaskning til de aktuelle oplande. Andre kilder kan f.eks. være udledning fra et renseanlæg ved ændring af udledningspunkt fra et opland til de aktuelle oplande, eller etablering af dambrug.

Kloakering og spildevandsrensning bliver desuden mere og mere udbredt også i landområderne, der er således grundlag for at antage at udledningen af næringsstoffer herfra er faldende. Dog kan der være forekommet øgede regnvandsbetinget udløb i perioder med store regnvandsmængder.

Det er således vores vurdering, at der indenfor de aktuelle oplande ikke er sket en stigning i nitratudvaskningen fra husdyrbrug eller fra øvrige kilder.

Nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion

Oplandet til Karrebæk Fjord er beliggende i Nitratklasse 2 og 3. Arealer i nitratklasse 2 og 3 er karakteriseret ved, at de afvander til meget kvælstof sårbare områder. Karrebæk Fjord er en kystlagune, den er lavvandet og med langsom vandudskiftning og har karakter af at være et lukket bassin. I henhold til Miljøstyrelsens vejledning om afskæringskriterier for udvaskning af kvælstof, kan det ikke udelukkes, at en ændring i kvælstoftilførselen på mere end 1 % i forhold til den samlede belastning, vil have en synlig effekt på kystlaguners miljøtilstand /26/. Tilsvarende vil det sige, at det i dag ikke er muligt at påvise en effekt på fjordens miljøtilstand, hvis ændringen i nitratkoncentrationen er mindre end 1 %. Miljøstyrelsens vurdering bygger på en analyse fra DMU.

Næringsstofbelastningen af den marine del af natura 2000 område nr. 169 er en trussel mod dets naturtilstand. Bundplanterne (særligt ålegræs) og den tilknyttede fauna er aftaget betydeligt de seneste år /27/. Bundfaunaen er fødegrundlag for en række bundlevende fisk, fugle og havpattedyr der anvender bugten som fødesøgningsområde. Næstved Kommune vurderer i henhold til ovenstående, at hvis bedriftens andel af den samlede udvaskning til Karrebæk Fjord ved ansøgt drift er under en procent, så vil den øgede udvaskning fra bedriften ikke medføre en skadevirkning af Karrebæk Fjord eller af naturtyper og yngle- og rasteområder for arter på udpegningsgrundlaget for beskyttelsesområdet.

Til brug for vurderingen af den ansøgte drifts betydning for kvælstofudvaskningen til Karrebæk Fjord er der foretaget beregninger af N-udvaskningen i det elektroniske ansøgningssystem. I beregningen er tilførslen af husdyrgødning til arealerne fjernet, for at se hvor meget et rent plantebrug ville belaste fjordene med kvælstof. Ifølge den elektroniske ansøgning vil N-udvaskningen være 30,3 kg N/ha, hvis der ikke anvendes husdyrgødning på arealerne, mens den ved den ansøgte drift er 31,6 kg N/ha. Den husdyrgødningsbaserede belastning er således på 1,3 kg N/ha.

Udbringningsarealerne er beliggende med 183 ha i nitratklasse 3 og 48,8 ha i nitratklasse 2, se tabel 1. I nitratklasse 3 regnes med et reduktionspotentiale på 0-50 % (middelværdi 25 %), mens der i nitratklasse 2 regnes med et reduktionspotentiale på 51-75 % (middelværdi 63). Et reduktionspotentiale på f.eks. 25 % betyder, at 25 % af kvælstoffet tilbageholdes i rodzonen, mens den resterende del (75 %) udvaskes til recipienterne.

Beregning viser, at udvaskningen af kvælstof fra det ansøgte projekt udgøre 0,01 % af den samlede udvaskning til Karrebæk Fjord, se tabel 3.

	Karrebæk Fjord
Samlet N-tilførsel til overfladevand; ton N/år	1364
Udbringningsareal, ha	231,8
Nitratklasse III	
Areal til udbringning, ha	183
Reduktionspotentiale , 0-50 %	Middel 25
Ansøgt - udvaskning fra rodzonen (beregnet ved Farm-N), kg N/ha	30,3
Ansøgt – kvælstofbidrag fra husdyrgødning; kg N/år/ha (1,3*0,75)	0,975
Ansøgt – kvælstofbidrag fra husdyrgødning; kg N/år	178,4
Nitratklasse II	
Areal til udbringning, ha	48,8
Reduktionspotentiale , 50-75 %	Middel 63
Ansøgt - udvaskning fra rodzonen (beregnet ved Farm-N), kg N/ha	30,3
Ansøgt – kvælstofbidrag fra husdyrgødning; kg N/år/ha (1,3*0,37)	0,48
Ansøgt – kvælstofbidrag fra husdyrgødning; kg N/år	23,5
Ansøgt – Total kvælstofbidrag fra husdyrgødning: kg N/år	201,9
Ansøgt - Total kvælstofbidrag; ton N/år	0,20
Ansøgt – udvaskning i forhold til samlet N-tilførsel	0,01 %

Tabel 3. Udvasningen af kvælstof fra udbringningsarealerne til Karrebæk Fjord.

Da udvasningen af kvælstof fra den ansøgte husdyrproduktion til Karrebæk Fjord er mindre end 1 % af den samlede N-tilførsel, er det vores vurdering, at den ansøgte drift ikke vil medføre en skadevirkning af Karrebæk Fjord eller af naturtyper og yngle og rasteområder for arter på udpegningsgrundlaget for beskyttelsesområderne. Der skal derfor ikke foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektet i henhold til § 7 i Habitatdirektivbekendtgørelsen, og der vil ikke blive stillet vilkår i forhold til udvasningen af kvælstof, der rækker ud over det generelle beskyttelsesniveau.

Vilkår

- ❖ Der skal i hver planperiode etableres 5,00 % ekstra efterafgrøder udover det til enhver tid lovpligtige krav for efterafgrøder.

3.2 Nitratudvaskning til grundvand

Alle udbringningsarealerne ligger udenfor nitratfølsomme indvindingsoplande. 174,3 ha ligger indenfor område med drikkevandsinteresse (OD), mens de 57,5 ha er beliggende i område klassificeret som "Område med særlige drikkevandsinteresser" (OSD).

Vurdering

Såfremt der er brønde/boringer indenfor udbringningsområdet skal de generelle afstandskrav overholdes jf. brønd/boringens indvindingstilladelse.

For boringer der indvinder grundvand til almene vandforsyningsanlæg er der krav om en dyrknings- gødskning- og sprøjtefri beskyttelseszone på 25 meter.

Vi vurderer, at der for beskyttelsen af grundvandet ikke er behov for at stille skærpede vilkår, der rækker ud over de generelle afstandskrav til boringer/brønde.

3.3 Fosforudvaskning til overfladevand

Som nævnt i afsnit 2.2 er udbringningsarealerne langs vandløb besigtiget for at konstatere, om der er stærkt skrånende terræn mod vandløb.

Der er ikke konstateret terrænhældninger langs vandløbene i en sådan grad, at der er fare for direkte afstrømning af flydende husdyrgødning ned i vandløbene. De lovfæstede 10 m bræmmer er desuden med til at reducere jorderosion til vandløbene samt brinkudskridninger.

Vurdering

Der er ikke registreret fosforfølsomme søer ved udbringningsarealerne, og vandløbene der afvandes til har nedstrøms udbringningsarealerne ikke kontakt til fosforfølsomme søer. I vandløbene har mængden af fosfor ikke nogen større betydning for miljøtilstanden. Dårlig miljøtilstand i vandløb skyldes andre forhold end tilførslen af fosfor.

Vi vurderer, at der ikke er behov for at stille vilkår i forhold til beskyttelsen af søer og vandløb mod en fosforpåvirkning.

3.4 Fosforudvaskning til fosforfølsomme Natura 2000 områder

Hovedparten af udbringningsarealerne er beliggende i fosfor klasse 0 (P-kl. 0), se Tabel 1. Arealerne er placeret i P-kl. 0, da de har et fosfortal under 4. Fosfortallene er dokumenteret ved jordbundsanalyser, se bilag 2.2. Arealerne placeret i fosforklasse 1 er lokaliseret syd for Kastrup Overdrev. Disse arealer har fosfortal mellem 4 og 6.

Udbringningsarealerne ligger alle i oplandet til Natura 2000 område nr. 169, "Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde", som er overbelastet med fosfor. Oplandene er betegnet som opland til sårbare eller meget sårbare Natura 2000-områder. Ved det ansøgte projekt er det i ansøgningssystemet udregnet, at det generelle krav til fosforoverskud er overholdt.

Fosfor fraførsel pr. ha/år for ansøgt drift er beregnet til 24,2 kg P/ha/år og fosforoverskuddet er på 1,7 kg P/ha/år.

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før situation Kg P/ha/år	Efter-situation = krav Kg P/ha/år
Pt < 4,0 og drænet eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor – P kl. 0	176,3	0,0	4,7
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor P kl. 1	59,5	0,0	4,0
Lavbundslande og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor P kl. 2	0,00	0,0	2,0

Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor P kl. 3	0,00	0,0	0,0
---	------	-----	-----

Tabel 4. Udbringningsarealernes beliggenhed i fosforklasser og fosforberegning.

Vurdering

Jf. beregning i ansøgningssystemet er det maksimalt tilladte P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften beregnet til 4,5 kg P/ha/år. Bedriftens fosforoverskud er beregnet til 1,7 P/ha/år, dvs. at det generelle krav til fosforoverskud er overholdt med omkring 2,8 P/ha/år.

Vandløbene, Hulebæk, Saltø Å samt unavngivent vandløb vest for Haldagerlille, som en del af udspretningsarealerne grænser op til, er omfattet af krav om 10 m bræmme. Udlægning af bræmmer langs vandløb er med til at reducere tilførslen af fosfor til vandløbene og dermed også til Karrebæk Fjord.

Da det valgte sædskifte, S2, er det samme som reference sædskiftet, vil der ikke blive stillet vilkår til valg af sædskifte. Ved det valgte sædskifte er fosforfræførslen 24,2 kg P/ha/år.

I henhold til ansøgningen modtages der ikke affaldsprodukter til jordbrugsformål, f.eks. spildevandslam. For at undgå, at fosforoverskuddet på arealerne øges, vil der blive stillet vilkår om, at der ikke må spredes affaldsprodukter til jordbrugsformål på bedriftens udspretningsarealer.

Med et beregnet fosforoverskud på 1,7 kg P/ha/år vurderer vi, at der ikke er behov for at stille vilkår for at reducere fosfortilførslingen. Fosforoverskuddet er lavt, og vi vurderer, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af fosfor på Karrebæk Fjord. Der skal derfor ikke foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektet i henhold til § 7 i Habitat-direktivbekendtgørelsen.

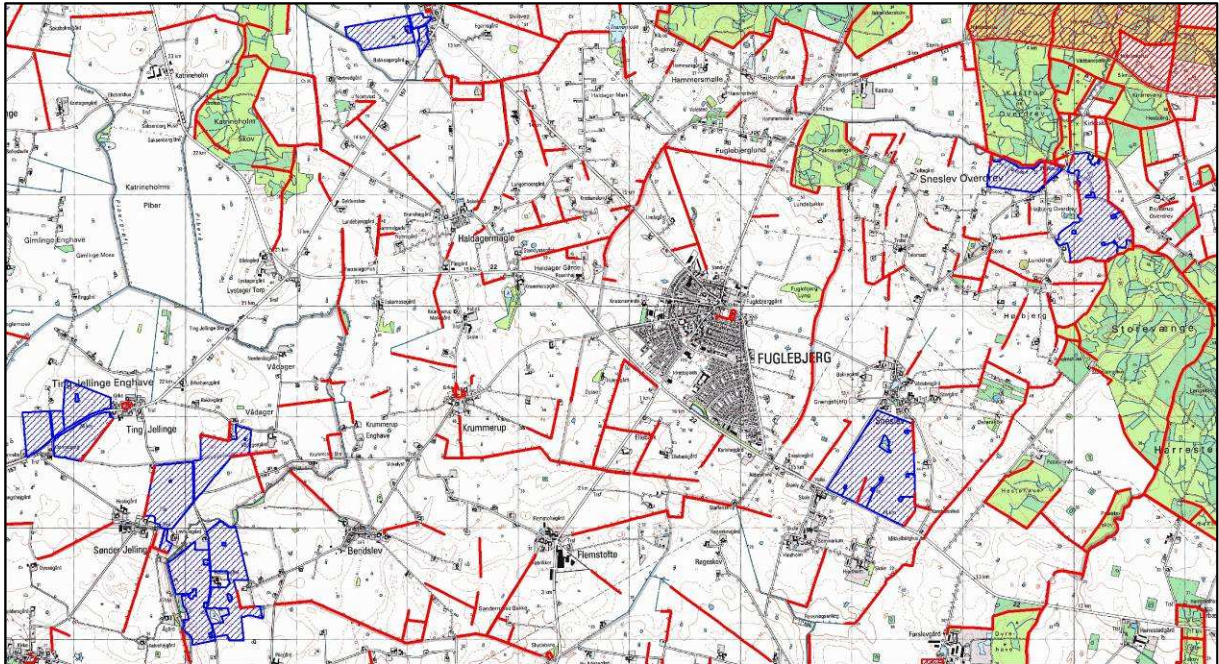
Vilkår

- ❖ Udspretningsarealerne må ikke modtage affaldsprodukter til jordbrugsformål, herunder forarbejdet husdyrgødning.

4 Hensynet til kulturhistoriske værdier

Der findes beskyttede jord- og eller stendiger omkring adskillige udbringningsmarker (Kort 6). Sten- og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumslovens § 29 a, må ikke beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra myndigheden.

Nord for Kastrup Overdrev findes arealer omfattet af deklarationsfredningen "Tystrup og Bavelse Sø" fra 1972.

Kort 6: Fredninger (rød skravering) og beskyttede jord- og stendiger (røde linjer) i området omkring udspretningsarealerne.

Vurdering

Næstved Kommune vurderer i den konkrete sag, at der ikke er konflikter mellem det ansøgte projekt, såfremt markerne drives med normal landbrugsmæssig drift, uden at det påvirker eller beskadiger digerne. Driften vil endvidere ikke påvirke fredningen.

Der sættes derfor ikke vilkår i forhold til beskyttelse af jord- og stendiger eller fredede områder.

Det skal dog påpeges, at der på udspretningsmarken syd for Sneslev er fjernet et jord- eller stendige, og at kommunen vil orientere Kulturarvstyrelsen herom.

5 Anvendelse af bedste tilgængelige teknik

Ansøger oplyser følgende:

”De generelle regler regulerer allerede udbringningen af husdyrgødning, således at ammoniakfordampningen herunder minimeres mest muligt. Der vil derfor ikke være nogen væsentlig påvirkning af naturen i den forbindelse.”

Ansøger har desuden oplyst, at udbringning af gylle primært sker ved brug af gylleudlægger med slæbeslanger monteret på fordelerbom. På sortjord er der krav om nedfældning jf. gældende regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Bedriften drives generelt efter retningslinjerne i ”Godt landmandskab”

Vurdering

I henhold til Miljøstyrelsens notat om vejledende emissionsgrænseværdier for slagtesvin /29/ er følgende beskrevet om ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning:

De teknikker, der i marken kan reducere ammoniakfordampningen ved udbringning, er rettet mod at begrænse det tidsrum, i hvilket den mineralske del af kvælstofindholdet i gyllen er i kontakt med luften, eller sikrer, at den mineralske del forbliver på opløst form. Konkret omfatter det teknikker, der sørger for, at gyllen hurtigt kommer ned på eller i jorden, eller som giver gyllen en lavere pH-værdi (svovlsyrebehandling).

I forbindelse med serien af gennemførte vandmiljøplaner samt ammoniakbehandlingsplanen er en stor del af de virkemidler, der kan reducere ammoniaktabet i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen, der fastsætter generelle regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes. For udbringning af gylle gælder således, at gyllen som minimum skal udbringes med slanger og dermed ikke må bredspredes. Endvidere skal gyllen på sort jord være nedbragt senest 6 timer efter udbringning. Flere af disse virkemidler er også nævnt i BREF-dokumentet for intensiv fjerkræ- og svineproduktion fra 2003 som elementer, der kan indgå i vurderingen af BAT. Fra 1. januar 2011 gælder desuden, at udbringning i sort jord og græsmarker skal ske ved nedfældning.

Når kravet om nedfældning i sort jord og græsmarker træder i kraft, vurderes de lovbundne virkemidler at have reduceret ammoniakfordampningen ved udbringning af gylle på sort jord fra 20-30 % af total N til under 1 % - det vil sige en reduktion på ca. 95 % i forhold til udbringning ved bredspredning.

I vinterafgrøder vurderes de lovbundne virkemidler af have reduceret ammoniakfordampningen fra ca. 30 % til ca. 12 % - det vil sige en reduktion på ca. 60 % i forhold til bredspredning. En yderligere reduktion af ammoniakfordampningen ved udbringning i vinterafgrøder vil kunne opnås ved nedfældning. De samfundsøkonomiske omkostninger ved denne teknologi er imidlertid uforholdsmæssig høje, da nedfældning af husdyrgødning kan medvirke til udbyttetab og desuden medfører en øget udledning af drivhusgasser. Alternativt vil svovlsyrebehandling af gylle kunne medvirke til at reducere ammoniakfordampningen i marken, men denne teknologi vurderes at være uforholdsmæssig dyr at indføre alene af hensyn til miljøeffekten i marken.

På denne baggrund er det Miljøstyrelsens opfattelse, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, vedrørende udbringning af husdyrgødning er BAT for så vidt angår ammoniakfordampningen i marken.

Der er derfor ikke efter Miljøstyrelsens opfattelse grundlag for at fastlægge vilkår begrundet i BAT i relation til udbringning af husdyrgødning.

På denne baggrund er det Næstved Kommunes opfattelse, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, vedrørende udbringning af husdyrgødning er BAT for så vidt angår ammoniakfordampningen i marken.

I henhold til Miljøstyrelsens notat om vejledende emissionsgrænseværdier for slagtesvin /29/ er de teknikker og teknologier, der er rettet mod at reducere tilførslen af fosfor til udbringningsarealerne enten fodringsteknikker, der mindsker husdyrgødningens indhold af fosfor, eller separeringsteknikker, der medfører, at den mest fosforholdige del af husdyrgødningen kan afsættes til udbringning på andre arealer eller til forbrænding eller afgangning i biogasanlæg.

Miljøstyrelsen skriver at muligheden for afsætning ikke på nuværende tidspunkt kan forudsættes at være til stede for alle producenter. Alene af denne grund er teknikken ikke relevant ved fastlæggelse af branchespecifikke emissionsgrænseværdier.

Vi har desuden vurderet, at der ikke er behov for en reduktion af fosfortilførslen på arealerne, se afsnit 3.4, og på den baggrund mener vi, at det ikke er proportionalt at stille vilkår om separering af gyllen.

Der er ikke foretaget optimering af fosforudnyttelsen ved fodring af slagtesvin ud over anvendelse af fytase i foderet ud fra normtal, se afsnittet om anvendelse af bedst tilgængelig teknik, BAT i bilag 1.

I henhold til Miljøstyrelsens notat om vejledende emissionsgrænseværdier for slagtesvin /29/ er de teknikker, der kan reducere nitratudvaskningen i forbindelse med udbringning

af husdyrgødning, rettet mod at øge planternes udnyttelse af det tilførte kvælstof. Disse teknikker er følgende:

- Teknikker i marken, der sørger for, at gyllen fordeles bedst muligt til de afgrøder, som har størst mulighed for at udnytte det tilførte kvælstof.
- Teknikker, som er målrettet mod at tilbageholde mineraliseret kvælstof i jorden udenfor afgrødernes vækstperiode med henblik på udnyttelse i den efterfølgende vækstsæson.
- Teknikker, som øger husdyrgødningens andel af mineralsk kvælstof i forhold til organisk kvælstof, kan medvirke til at øge udnyttelsen i marken. Dette er for eksempel separeringsteknikker i kombination med afbrænding eller afgangning af den faste fraktion af husdyrgødningen.

I forbindelse med gennemførelsen af serien af vandmiljøplaner er en stor del af de virkemidler, der kan reducere den del af nitratudvaskningen, som stammer fra husdyrgødningen, allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen. Blandt andet er der fastsat harmonikrav samt regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes. Endvidere er der i medfør af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække (gødskningsloven) fastsat bindende normer for den totale kvælstofanvendelse i markdriften samt krav til kvælstofudnyttelsen ved anvendelse af husdyrgødning. Flere af disse virkemidler er også nævnt i BREF-dokumentet for intensiv fjerkræ- og svineproduktion fra 2003 som elementer, der kan indgå i vurderingen af BAT. For udbringning af svinegylle gælder således, at der højst må udbringes husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha (140 kg N/ha). Heraf skal landmanden indregne en udnyttelse på 75 % af den udbragte kvælstofmængde i sin gødningsnorm.

Sammenfattende vurderer vi, at husdyrbruget ved overholdelse af gældende lovgivning opfylder kravet om BAT i forbindelse med udspreddning af husdyrgødning.

6 Sammenfatning

Vi vurderer sammenfattende, at driften af arealerne med de stillede vilkår, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet og at der, ved overholdelse af de generelle lovkrav og ovennævnte vilkår, anvendes den bedst tilgængelige teknik til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

7 Referencer

1. Manual vedr. vurdering af de lokale miljøeffekter som følge af luftbåret kvælstof ved udvidelser og etablering af større husdyrbrug, 2003 (Ammoniakmanualen) af Skov- og Naturstyrelsen (opdateret udgave, dec. 2005).
2. Danmarks Miljøundersøgelser 2009: Deposition af N komponenter 2007 – kommuner. www.dmu.dk/Luft/Luftforurenings-modeller/Deposition/
3. GIS-temaer fra www.arealinformation.dk vedr. DEVANO-kortlagte naturtyper og levesteder, beskyttede naturtyper, § 7-naturtyper, risikoanalyser for målsatte vandløb, nitrat- og fosforklasser, nitratfølsomme indvindingsområder samt drikkevandsområder.
4. GIS-temaer fra Storstrøms Amt med fund af sjældne og rødlistede arter: planter, padder, krybdyr, pattedyr og insekter.
5. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV. www2.dmu.dk/pub/FR635.pdf
6. Habitatbeskrivelser, årgang 2005. Beskrivelse af danske naturtyper omfattet af habitatdirektivet (NATURA 2000 typer). www.dmu.dk/1_Om_DMU/2_Tvaer-funk/3_fdc_bio/ta/Habitat-beskrivelser-app4b-ver102.doc
7. Oplysninger på www.vandognatur.dk
8. Oplysninger på www.naturdata.dk
9. Dansk Pattedyratlas (2007). Gyldendal. ISBN 13: 9788702055061.
10. Storstrøms Amt, 2000: Rødlistede insekter i det åbne land i 2000.
11. Storstrøms Amt, 2001: Rødlistede fugle.
12. Storstrøms Amt, 2006: Rødlistede padder og krybdyr i Storstrøms Amt 2006.
13. Storstrøms Amt, 2006: Rødlistede skovinsekter i Storstrøms Amt 2006.
14. Storstrøms Amt, 2006: Rødlistede mosser og laver i Storstrøms Amt 2006.
15. Storstrøms Amt, 2006: Rødlistede planter. En revision af rødlistede planter 1999.
16. Miljøministeriet 2009: MILJØKLAGENÆVNETS PRAKSIS I SAGER OM MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRBRUG ("PRAKSISNOTAT", 2. UDG.) 15. december 2009. <http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/6422C493-71D4-4E2B-A023-E03AE9375087/0/Praksisnotat2udg15122009.pdf>
17. Miljøministeriet 2009: Bilag til Praksisnotatet - Notat om beskyttelsesniveauer m m <http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/B2DB3821-C06E-4773-BA60-8B9BB932F840/0/-Notatombeskyttelsesniveaubilagtilpraksisnotat.pdf>
18. Miljøministeriet 2009: Bilag til Praksisnotatet - Notat om påvirkning af Natura 2000-områder. <http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/C121C3AF-22DD-461E-B9EF-C48BD3556BCD/0/NotatompåvirkningafNatura2000bilagpraksisnotat.pdf>

19. Miljøministeriet 2009: Bilag til Praksisnotatet –DMUs vurdering af usikkerhed ved tærskelværdier for ammoniakfølsom natur. http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/9A721962-E178-46EC-9022-4E69901A5AC5/0/Bilag_MKNpraksisnotat_DMUtærskelværdier.pdf
20. Naturstyrelsen 2011: Natura 2000-plan 2009-2015 Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen og Porsmose, Del af Natura 2000-område nr. 163. Habitatområde H146 og H194. Fuglebeskyttelsesområde F91 og F93. *Del 1 af 2 for Natura 2000-området Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose* www2.blst.dk/download/nyk/plan2011/163plan_del1.pdf
21. Naturstyrelsen 2011: Natura 2000-plan 2009-2015. Holmegårds Mose. Del af Natura 2000-område nr. 163. Habitatområde H145 *Del 2 af 2 for Natura 2000-området Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose.* www2.blst.dk/download/nyk/plan2011/163plan.pdf
22. Vestsjællands Amt og Storstrøms Amt 2006: Basisanalyse for Natura 2000-område nr. 163, Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose. http://www.vandognatur.dk/NR/rdonlyres/2BDB8484-52A3-4E6B-B247-CEED1B9CCF3C/0/163basis_bilag.pdf
23. Miljøministeriet 2011: Natura 2000-plan 2010-2015. Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde, Natura 2000-område nr. 169. Habitatområde H148. Fuglebeskyttelsesområde F81
24. Basisanalyse del I for hovedopland II, 5. Vanddistrikt 35. <http://www.vandognatur.dk/Emner/Vandplaner/Vandomraaderne/Basisanalyse+del+1+-+VD35.htm>
25. Miljøministeriet 2011: udkast til vandplan 2010-2015. Smålandsfarvandet. Hovedvandopland 2.5. Vanddistrikt: Sjælland.
26. Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelser af husdyrbrug. <http://www2.mst.dk/Wiki/Husdyrvejledning.Indholdsfortegnelse.ashx>
27. Storstrøms Amt 2006. Basisanalyse for Natura 2000 område 169, Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde. (http://www.vandognatur.dk/Emner/Naturplaner/Naturomraader/169_havkyst_karrebæk_knudshovedodde.htm)
28. Statsforvaltningen Nordjylland. <http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>
29. Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, maj 2011. Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer) – omfattet af husdyrgodkendelseslovens §§ 11 og 12.

8 Bilag

Bilag 2.1. Udpegningsgrundlagene for Natura 2000-område nr. 169 og nr. 163

Udpegningsgrundlag for habitatområde H148		
Naturtyper:	Sandbanke (1110) Vadeflade (1140) *Lagune (1150) Buet (1160) Rev (1170) Strandvold med enårige (1210) Strandvold med flerårige (1220) Kystdint/ldippe (1230) Enårig strandengsvegetation (1310) Strandeng (1330) Forklit (2110) *Grå/grøn klit (2130) Klitåvning (2190) * angiver prioriteret naturtype	Søbred med småurter (3130) Kransnålaige-sø (3140) Næringsrig sø (3150) *Tørt overdrev på kalkholdigt sand (6120) Kalkoverdrev *orkideer (6210) *Surt overdrev (6230) Tidvis våd eng (6410) Urtebræmme (6430) Rigkær (7230) Bøg på mor (9110) Bøg på muld (9130) Ege-blandskov (9160) *Elle- og askeskov (91E0)
Arter:	Stor vandsalamander Klokkefro	Spættet sæl

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F81		
Fugle:	Havørn Klyde Fjordterne Havterne Øværtterne Rødvinget tornskade Knopsvane (rastende) Sangsvane (rastende)	Sædgås (rastende) Grågås (rastende) Spidsand (rastende) Skeand (rastende) Trældand (rastende) Lille skallesluger (rastende) Blishone (rastende)

Udpegningsgrundlagene for Natura2000 område nr. 169.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde H145

Naturtyper:	Næringsrig sø (3150) Brunvandet sø (3160) Tidvis våd eng (6410) Urtebræmme (6430) * Højmose (7110) Nedbrudt højmose (7120) Hængesæk (7140) * angiver prioriteret naturtype	Tørvelavning (7150) * Avneknippemose (7210) * Kildevæld (7220) Rigkær (7230) * Skovbevokset tørvemose (91D0) * Elle- og askeskov (91E0)
Arter:	Lys skivevandkalv Stor vandsalamander	Mygblomst

Udpegningsgrundlag for habitatområde H146

Naturtyper:	Vandløb (3260) Bøg på muld (9130)	Ege-blandskove (9160) * Elle- og askeskove (91E0)
Arter:	Sumpvindelsnegl (1016) * angiver prioriteret naturtype	

Udpegningsgrundlag for habitatområde H194

Naturtyper:	* Indlandssalteng (1340) Søbred med småurter (3130) Kransnålalge-sø (3140) Næringsrig sø (3150) Brunvandet sø (3160) Vandløb (3260) Å-mudderbanke (3270) Kalkoverdrev *orkidéer (6210) * Surt overdrev (6230) Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430) * Avneknippemose (7210) * Kildevæld (7220) Rigkær (7230) Bøg på mor (9110) Bøg på muld (9130) Ege-blandskove (9160) * Skovbevokset tørvemose (91D0) * Elle- og askeskove (91E0)
Arter:	Sumpvindelsnegl Tykskaliet malermusling Bæklampret * angiver prioriteret naturtype	Pigsmerling Stor vandsalamander

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F91

Fugle:	Sangsvane (rastende) Rørhøg (ynglende) Engsnarre (ynglende)	Mosehornugle (ynglende) Sædgås (rastende)
---------------	---	--

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F93

Fugle:	Kongedorn (rastende) Havørn (ynglende) Engsnarre (ynglende)	Isfugl (ynglende) Sædgås (rastende) Troldand (rastende)
---------------	---	---

Bilag 2.2. Fosfortal for arealerne

Jens Egon Bjerregaard

Fra: Torben Kejser
 Sendt: 7. marts 2013 14:40
 Til: Jens Egon Bjerregaard

DLBR Mark Online - Premium CV. Bedrift: 28402585 Lars T. Andersen CVR: 29341567

Filer Redigér Vis Skift til Funktioner Hjælp

Bedrifter Lars T. Andersen ... Høstår 2012

Markplan **Seneste 2012**

- Afgrøde og sort
- Afgrøde, efterafgrøde og harmoni
- Fællesskema
- Areal- og afgrødeoplysninger
- Fællesskema, økologi
- Arealoplysninger
- ☐ **Jordbundsoplysninger**
 - Seneste
 - Alle

Mark	Dato	JB	Rt	Pt	Kt	Mgt
1-0	13-12-2011	6	7,4	3,3	8,5	6,
2-0	13-12-2011	6	7,3	5,9	11,5	9,
3-0	13-12-2011	6	7,4	5,5	11,5	9,
4-0	13-12-2011	6	7,4	3,5	9,2	5,
5-0	13-12-2011	6				
5-1	13-12-2011	6				
5-2	13-12-2011	6				
6-0	13-12-2011	6				
7-0	13-12-2011	5	7,2	2,4	5,7	3,
8-0	13-12-2011	5	7,3	3,9	8,1	4,
9-0	13-12-2011	5	7,0	1,4	6,4	3,
10-0	13-12-2011	5				
11-0	13-12-2011	5				
12-0	13-12-2011	5				
12-1	13-12-2011	5				
12-2	13-12-2011	5				
13-0	13-12-2011	5	7,3	4,4	9,0	5,
13-1	13-12-2011	5	7,4	4,4	7,3	6,
13-3	13-12-2011	5				
13-4	13-12-2011	5				
20-0	13-12-2011	7	7,0	2,6	7,0	4,
20-1	13-12-2011	5	7,2	2,7	6,5	4,
20-3	13-12-2011	5				
21-0	13-12-2011	5	6,8	3,5	10,4	5,
22-0	13-12-2011	7	7,0	2,5	8,0	5,
23-0	13-12-2011	5	6,6	3,5	9,8	5,
23-1	13-12-2011	5				
23-2	13-12-2011	5				
24-0	13-12-2011	5	6,5	2,9	9,2	2,

*

- Markplan
- Dyrkningsjournal
- Gødskning
- Opgavestyring
- DataManagement
- Priser
- Bedriftsoplysninger

Grontmij A/S
Skibhusvej 52A
DK-5000 Odense C

Teknik og Miljø
Miljø og Natur
Dahlsvej 3
4220 Korsør

Tlf. 58 57 36 00

www.slagelse.dk

Høring vedr. udvidelse af husdyrproduktionen på Ting Jellinge vej 6, 4262 Sandved

12. juni 2013
Sagsid.: 330-2013-43173

På vegne af Næstved Kommune har Grontmij den 24. april 2013 anmodet om en udtalelse vedrørende merbelastning af nærliggende natur beliggende i Slagelse Kommune i forbindelse med udvidelse af husdyrproduktionen på Ting Jellinge vej 6, 4262 Sandved.

Kontaktperson:
Sanne Lund
Direkte tlf. 58 57 46 90

Påvirkning af anlægget på nærmeste § 3-registreret mose / fersk eng i Slagelse Kommune:

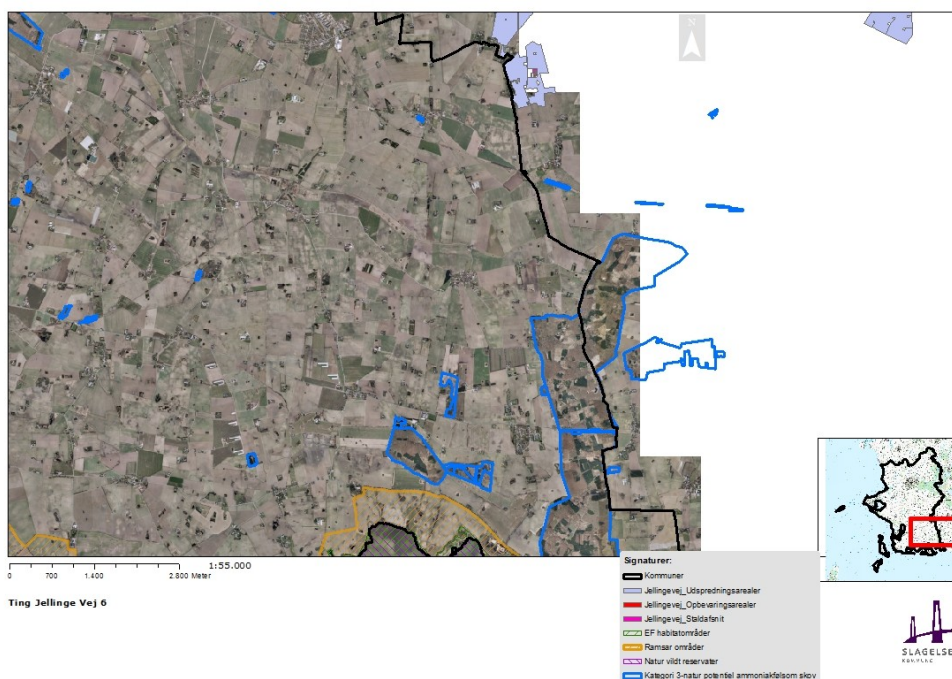
Kortbilag 1: 396 m fra staldafsnit til mose/fersk eng i Slagelse Kommune. Efter besigtigelse af området er det vurderet, at der ikke er konkret behov for at fastsætte skærpede vilkår.

Det er Slagelse Kommunes vurdering, at der i området kan være forekomst af paddearter, som er opført på bilag IV. Især er det sandsynligt, at der er forekomst af f.eks. Spidssnudet frø, Springfrø og/eller Stor Vandsalamander, som alle findes relativt udbredt i Slagelse Kommune.

Side2/3

Det ansøgte totalbelastning af nærmeste naturområde, mose/fersk eng beliggende 396 m vest fra anlægget, er beregnet til 0,8 kg N/ha/år, hvilket er en beregnet merdepositionen i naturområdet på 0,4 kg N/ha/år. Da merdepositionen er under 1 kg N/ha/år, vurderes det ikke at påvirke § 3-området i negativ retning (jf. NMK-132-00047).

Påvirkning af anden ammoniakfølsom natur

Kortbilag 2: Afstand til potentiel ammoniakfølsom skov og Natura-2000.

Nærmeste potentielle ammoniakfølsomme skov er beliggende 1,7 km vest fra anlægget.

De nærmeste Natura 2000-områder i Slagelse Kommune er beliggende 7 km syd for anlægget er EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 96 "Farvandet mellem Skælskør Fjord og Glænø", EF-habitatområde nr. 162 "Skælskør Fjord og havet og kysten mellem Agersø og Glænø" samt Ramsar-område nr. 19 "Farvandet mellem Skælskør Fjord og Glænø med strandenge".

Det vurderes på grund af afstanden fra anlægget til ammoniakfølsom skov og natura-2000 at dette ikke fører til tilstandsændringer på disse lokaliteter.

Samlet vurdering

Slagelse Kommune finder ikke grundlag for at stille skærpede vilkår til ammoniakemissionen fra anlægget, og ønsker ingen yderligere vilkår indarbejdet i miljøgodkendelsen.

Side3/3

Venlig hilsen

Sanne Lund
Landbrugssagsbehandler